

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARİ KORUMA-RESTORASYON PROGRAMI**

**DENİZLİ İLİ, PAMUKKALE İLÇESİ, 15 MAYIS
MAHALLESİ'NDEKİ ENVER SOYLU EVİ RESTORASYON
VE YENİDEN İŞLEVLENDİRME PROJESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TUĞBA ÖZDERYA

İSTANBUL, 2020

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARİ KORUMA-RESTORASYON PROGRAMI**

**DENİZLİ İLİ, PAMUKKALE İLÇESİ, 15 MAYIS
MAHALLESİ'NDEKİ ENVER SOYLU EVİ RESTORASYON
VE YENİDEN İŞLEVLENDİRME PROJESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TUĞBA ÖZDERYA

170211021

Danışman

Prof. Dr. M. Bülent ULUENGİN

İSTANBUL, 2020

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

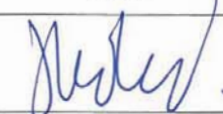

Mimarlık Anabilim Dalı, Mimari Koruma-Restorasyon Tezli Yüksek Lisans Programı'nda 170211021 numaralı Tuğba ÖZDERYA'nın hazırladığı "Denizli, Pamukkale İlçesi, 15 Mayıs Mahallesi'ndeki Enver Soylu Evi Restorasyon ve Yeniden İşlevlendirme Projesi" konulu Yüksek Lisans Tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, 23 /01/2020 Perşembe günü saat 14:00'da yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **KABULÜNE OYBİRLİĞİ** karar verilmiştir.

Düzeltilme verilmesi halinde:

Adı geçen öğrencinin Tez Savunma Sınavı [...]/.../20...], tarihinde, saat da yapılacaktır.

Tez adı değişikliği yapılması halinde :

Tez adının
.....
..... şeklinde değiştirilmesi uygundur.

JÜRİ ÜYESİ	KANAATI (*)	İMZA
Prof. Dr. Mehmet Bülent ULUENGİN	KABUL	
Prof. Dr. Suphi SAATÇI	KABUL	
Doç. Dr. Selcen ÇOŞKUN	KABUL	

BEYAN/ ETİK BİLDİRİM

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağılı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Tuğba ÖZDERYA

İmza

**DENİZLİ İLİ, PAMUKKALE İLÇESİ, 15 MAYIS
MAHALLESİ'NDEKİ ENVER SOYLU EVİ RESTORASYON VE
YENİDEN İŞLEVLENDİRME PROJESİ**

Tuğba ÖZDERYA

ÖZET

Tarihi yansıtan benzersiz yapıların yok olmasının önlenmesi ve varlıklarını sürdürülebilmesi, koruma önlemlerinin alınmasına ve bu yapıların kullanımlarının devamlılığına bağlıdır. Bunun için yapıların belgelenmesi ve gereken koruma önlemlerinin alınması önemli aşamaları oluşturmaktadır. Diğer yandan koruma sürecinde, tarihi yapıların işlevini yeniden değerlendirerek bu yapıları kamusal kullanıma sunmak, halka tarihi eser farkındalığı kazandırılması açısından önem arz etmektedir.

Enver Soylu evi, mimari plan şeması, cephe tipolojisi ve mimari elemanları ile Geleneksel Denizli Evinin bir örneği olması üzerine çalışma yürütülmüştür. Bu çalışmada, özgün sivil mimarlık örneklerinden olan ve gerekli koruma önlemleri alınmadığı takdirde yok olma tehlikesi taşıyan Denizli ilindeki, Enver Soylu Evi için restorasyon ve yeniden işlevlendirme projesi oluşturulması hedeflenmiştir. Tez çalışmasında ilk olarak; yapının mevcut durumu, bulunduğu çevre, mimari elemanları, cephe ve plan tipolojisi, rölöve teknik yöntemleri kullanılarak görsel, yazılı ve bilgisayar destekli çizimler ve analizler ile ortaya konulmuştur. Yapılan analizler, analogi çalışması, sözlü anlatımlar ve mimari gereklilik doğrultusunda restitüsyon projesi hazırlanmıştır. Rölöve ve restitüsyon çalışmaları sonucunda, yapının Halkevi olarak kullanılması işlev önerisi ile restorasyon ve yeniden işlevlendirme projeleri oluşturularak çalışma tamamlanmıştır.

Çalışma sonucunda, tarihi yapıların tadilat ve kullanımları sırasında sahip oldukları özgün malzeme ve değerlerine zarar verilmemesinin altı çizilerek yapıya verilen yeni işlevi ile mimari mirasın sürdürülebilirliğine, koruma kullanma dengesinin sağlanmasına ve gelecek nesillere aktarılmasına katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Denizli, Kültürel Miras, Geleneksel Konut, Restorasyon, Koruma

THE RESTORATION AND RE-FUNCTION PROPOSAL FOR ENVER SOYLU HOUSE IN PAMUKKALE, DENİZLİ

Tuğba ÖZDERYA

ABSTRACT

Prevention of the disappearance and survival of unique structures that reflect the history depend on taking requisite protection approaches and continuing use of these structures. For this, documenting the structures and providing protection measures are important steps. On the other hand, in the process of conservation, in order to raise public awareness of historical artifacts, it is important to re-evaluate the function of historical buildings and present them to public use. This study was carried out on the fact that Enver Soylu house is an example of a traditional Denizli house with its architectural plan scheme, facade typology and architectural elements.

In this study, it is aimed to create a restoration and re-functioning project for Enver Soylu house in Denizli province, which is one of the original civil architecture examples and is in danger of disappearing if necessary protection measures are not taken. For the purpose of achieving that object, firstly in this thesis; the current state of the building, its surroundings, architectural elements, facade and plan typology, survey technical methods have been demonstrated with visual, written and computer aided drawings and analyzes. A restitution project has been prepared in line with the analyzes, analogy study, oral narratives and architectural requirements. As a result of the survey and restitution studies, the project was completed with the proposal to use the building as a Community Center, and restoration and re-functioning projects were created.

As a result of the study, it was aimed to contribute to the sustainability of the architectural heritage, to ensure the balance of use of protection and to transfer it to future generations with its new function given to the building by underlining not to damage the original materials and values they have during the renovation and use of historical buildings.

Keywords: Denizli, Cultural Heritage, Traditional Dwelling, Restoration, Conservation

ÖNSÖZ

Tarihi yapılar bir toplumun sosyal yaşantısı, kültürel faaliyetleri ve ekonomik durumu yansıtan önemli değerlerdir. Bu doğrultuda belirlenen Enver Soylu Evi koruma çalışması ile değişen planlama ilkeleri sonucunda, varlığını sürdürmesi riskli tarihi yapıların, belgelenmesi ve doğru müdahale kararları ile topluma geri kazandırılmasına fayda sağlamaktır.

Tez çalışması sürecini yakından takip eden ve birçok konuda bilgi birikimiyle yol gösteren, çalışmamı ayrıntılı bir şekilde inceleyerek tamamına erdirmemde yardımcı olan çok değerli tez danışman hocam Prof. Dr. M. Bülent ULUENGİN' e teşekkürlerimi sunarım.

Yaşantım boyunca bugünlere gelmemi sağlayan ve bu zorlu süreçte maddi manevi tüm desteklerini üzerimde hissettiren annem Sevde ÖZDERYA ve babam Bülent ÖZDERYA' ya sonsuz saygı ve teşekkürlerimi borç bilirim.

Alan çalışması sürecinde başta annem olmak üzere bana rölöve almamda yardımcı olan kardeşlerim, Ertuğrul ÖZDERYA, Ertuna ÖZDERYA ve arkadaşım Bedirhan ÖZCAN' a;

Bilgi birikimini ve manevi desteğini esirgemeyen ablam Mimar Zeynep ÖZDERYA' ya;

Mesafelere rağmen her zaman desteklerini esirgemeyen ve bu süreci birlikte paylaştığım, beni yalnız bırakmayan çok değerli dostlarım Kübra FAZLIOĞLU' na ve Sena BALCI' ya;

Yapıyı fotoğraflama sürecinde yanımda olan arkadaşım Betül ARSLANOĞLU DOKTOROĞLU' na ve çalışma süresince yardımlarını esirgemeyen Mimar M. Ali ARSLAN' a teşekkür ederim.

Aralık, 2019

Tuğba ÖZDERYA

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
ÖNSÖZ.....	viii
ŞEKİL LİSTESİ.....	x
ÇİZELGE LİSTESİ.....	xvii
GİRİŞ	1
1. YAPININ BULUNDUĞU BÖLGE: DENİZLİ	3
1.1. COĞRAFI KONUM	3
1.2. BÖLGENİN TARİHSEL GELİŞİMİ	4
1.3. BÖLGENİN SOSYAL YAPISI.....	6
1.4. GELENEKSEL DENİZLİ EVLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ	8
1.5. PLAN TİPOLOJİSİ.....	9
1.6. CEPHE TİPOLOJİSİ	10
1.7. GELENEKSEL KONUT ÖRNEKLERİ.....	10
1.8. GELENEKSEL DENİZLİ EVLERİNDE KULLANILAN YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEMELER	22
2. ENVER SOYLU EVİ RÖLÖVESİ.....	23
2.1. YAPININ KONUMU	23
2.2. YAPININ TARİHÇESİ VE GENEL ÖZELLİKLERİ	24
2.3. RÖLÖVE.....	24
2.3.1. Vaziyet Planı.....	24
2.3.2. Zemin Kat Planı	25
2.3.3. Birinci Kat Planı.....	36
2.3.4. Cephe Özellikleri.....	47
2.3.5. Yapım Tekniği ve Malzeme Özellikleri.....	52
2.3.6. Mimari Öğeler	55
2.3.7. Mevcut Durum Analizi	67
3. RESTİTÜSYON	69
2.4. RESTİTÜSYON KARARLARI	71
2.4.1. Plan restitüsyonu	71
2.4.2. Cephe restitüsyonu.....	73
4. RESTORASYON	75
2.5. YAPININ HALKEVİ OLARAK DÜZENLENMESİ	75
2.6. YAPININ ONARIMINA İLİŞKİN ÖNERİLER.....	77
5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	80
KAYNAKÇA	82
EKLER.....	84
ÖZGEÇMİŞ.....	160

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1.1: Denizli ilinin Ege bölgesindeki konumu (URL-1)	3
Şekil 1.2: Denizli ili çevresi topoğrafik yapısı. (Belge, 2018)	4
Şekil 1.3: Laodikya'dan bir fotoğraf. (URL-2)	6
Şekil 1.4: Akhan'ın avlusundan taçkapının görünüşü. (URL-3)	7
Şekil 1.5: Denizli Bayramyeri – Selçuk Caddesi (Coşkun Önen Arşivi, 1935).	9
Şekil 1.6: Altıntop Sokağı (Coşkun Önen Arşivi, 1925).	9
Şekil 1.7: Konyalıoğlu Evi bahçeden görünüşü. (URL-4)	11
Şekil 1.8 : Konyalıoğlu Evi zemin kat planı (Ecehan Kıvılcım'a ait makaleden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.)	12
Şekil 1.9: Konyalıoğlu Evi birinci kat planı. (Ecehan Kıvılcım'a ait makaleden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.)	13
Şekil 1.10: Nuzhet Sürücü Evi'nin genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)	14
Şekil 1.11 : Nuzhet Sürücü Evi yaşam katı planı. (Öncü Başoğlan Avşar'a ait makaleden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.)	15
Şekil 1.12: Cephe saçak altında bulunan yapıım tarihi ve maşallah yazısı (T. Özderya Arşivi, 2019).	16
Şekil 1.13: Oda içinden bir fotoğraf (T. Özderya Arşivi, 2019)	16
Şekil 1.14: Hacı Baki Yağcı Evi İstiklal Caddesinden görünüşü (T. Özderya Arşivi, 2019).	17
Şekil 1.15: Hacı Baki Yağcı Evi zemin kat planı. (İrem Marım'a ait yüksek lisans tezinden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.)	18
Şekil 1.16: Hacı Baki Yağcı Evi birinci kat planı. (İrem Marım'a ait yüksek lisans tezinden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.)	18
Şekil 1.17: Hacı Baki Evi 892.sokak'tan görünüşü (T. Özderya Arşivi, 2019).	19
Şekil 1.18: İbrahim Çallı Evi zemin kat planı. (İrem Marım'a ait yüksek lisans tezinden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.)	20
Şekil 1.19 : İbrahim Çallı Evi birinci kat planı. (İrem Marım'a ait yüksek lisans tezinden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.)	20
Şekil 1.20: Ressam İbrahim Çallı Evi kuzeybatı cephesi (T. Özderya Arşivi, 2019).	21
Şekil 1.21: Ressam İbrahim Çallı Evi güneydoğu cephesi (T. Özderya Arşivi,	

2019).	21
Şekil 2.1: Pamukkale ilçesi üzerinde 15 Mayıs Mahallesi'nin sınırları (URL-5).....	23
Şekil 2.2: Enver Soylu evinin 15 Mayıs Mahallesi'ndeki konumu (T. Özderya Arşivi, 2019).	23
Şekil 2.3: Enver Soylu Evi zemin kat plan şeması (T. Özderya Arşivi, 2019).	25
Şekil 2.4: Z01 taşlık bahçeden görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)	26
Şekil 2.5: Z01 taşlık ahşap tavan kaplaması. (T. Özderya Arşivi, 2019)	26
Şekil 2.6: Z02 hol bahçeden görünüşü (T. Özderya Arşivi, 2019).....	28
Şekil 2.7: Z02 holde merdivenin konumu (T. Özderya Arşivi, 2019).....	28
Şekil 2.8: Z03 mutfağın genel görünümü (T. Özderya Arşivi, 2019).	29
Şekil 2.9: Z04 tuvaletin genel görünüşü (T. Özderya Arşivi, 2019)	30
Şekil 2.10: Tuvaletin ışık almasını sağlamak için açılmış boşluğun cam ile kapatılması (T. Özderya Arşivi, 2019).	30
Şekil 2.11: Ahşap duvar nişi (T. Özderya Arşivi, 2019).	31
Şekil 2.12: K5 numaralı kapı (T. Özderya Arşivi, 2019).	31
Şekil 2.13: Odanın genel görünüşü (T. Özderya Arşivi, 2019).	32
Şekil 2.14: Odanın genel görünüşü (T. Özderya Arşivi, 2019).	32
Şekil 2.15: Ahşap yüklüğe ait bardaklık. (T. Özderya Arşivi, 2019)	33
Şekil 2.16: Odalar arasında bulunan pencere. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	33
Şekil 2.17: Z02 oda genel görünümü (T. Özderya Arşivi, 2019).....	34
Şekil 2.18: Z02 oda genel görünümü (T. Özderya Arşivi, 2019).....	34
Şekil 2.19: Z08 odasının genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	35
Şekil 2.20: ahşap kapının oda içinden görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	35
Şekil 2.21: Enver Soylu Evi birinci kat plan şeması. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	36
Şekil 2.22: Odadan banyoya geçiş sağlayan ahşap kapı. (T. Özderya Arşivi, 2019)	37
Şekil 2.23: Odaya geçiş sağlayan çift kanatlı ahşap kapı. (T. Özderya Arşivi, 2019)	37
Şekil 2.24: Banyo genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)	38
Şekil 2.25: Banyo genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)	38
Şekil 2.26: Tuvalete giriş kapısının önünde bulunan alan. (T. Özderya Arşivi, 2019)	39
Şekil 2.27: Tuvalet genel görünüş. (T. Özderya Arşivi, 2019)	39
Şekil 2.28: Mutfağın güneybatı duvarı. Banyo genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)	40

Şekil 2.29: Mutfağın genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	40
Şekil 2.30: Deponun genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	41
Şekil 2.31: Depo'nun tavan kaplaması. (T. Özderya Arşivi, 2019)	41
Şekil 2.32: 106 oda genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	42
Şekil 2.33: 107 sofanın genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	44
Şekil 2.34: Odanın güneybatı duvarı. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	44
Şekil 2.35: 107 sofanın genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	45
Şekil 2.36: 107 sofanın genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	46
Şekil 2.37: Odanın güneybatı duvarında bulunan ahşap kapı. (T. Özderya Arşivi, 2019)	46
Şekil 2.38: Enver Soylu Evi kuzeybatı cephesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)	48
Şekil 2.39: Enver Soylu Evi kuzeybatı cephesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)	48
Şekil 2.40: Enver Soylu Evi güneydoğu cephesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)	50
Şekil 2.41: Enver Soylu Evi Güneydoğu cephesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)	50
Şekil 2.42: Enver Soylu Evi Güneybatı cephesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)	51
Şekil 2.43: Enver Soylu Evi Kuzeydoğu cephesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)	51
Şekil 2.44: Basamakları pvc kaplanmış merdiven. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	53
Şekil 2.45: Merdiven altı kapatılarak dolap . (T. Özderya Arşivi, 2019)	53
Şekil 2.46: Zemin kattan birinci kata çıkış. (T. Özderya Arşivi, 2019)	53
Şekil 2.47: Birinci kattan merdivenin görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)	53
Şekil 2.48: 107 sofa tavan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)	54
Şekil 2.49: Ahşap tavan kaplaması.(T. Özderya Arşivi, 2019)	54
Şekil 2.50: 104 Mutfak zemin kaplaması. T. Özderya Arşivi, 2019).....	54
Şekil 2.51: Z02 hol zemin kaplaması. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	54
Şekil 2.52: Z07 zemin kaplaması.(T. Özderya Arşivi, 2019).....	54
Şekil 2.53: Z06 zemin kaplaması. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	54
Şekil 2.54: Enver Soylu Evi çatı görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)	55
Şekil 2.55: Demir giriş kapısının iç mekandan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)	56
Şekil 2.56: Demir giriş kapısının sokaktan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019) ...	56
Şekil 2.57: K2 numaralı kapı.(T. Özderya Arşivi, 2019)	56
Şekil 2.58: K3 numaralı sokak. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	56
Şekil 2.59: K4 numaralı kapı.(T. Özderya Arşivi, 2019)	57

Şekil 2.60: K5 numaralı kapı. (T. Özderya Arşivi, 2019)	57
Şekil 2.61: K6 numaralı kapının sofadan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	58
Şekil 2.62: K6 numaralı kapının oda içinden görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019).	58
Şekil 2.63: K7 numaralı kapı. (T. Özderya Arşivi, 2019)	58
Şekil 2.64: K8 numaralı kapının sofadan görünüşü.(T. Özderya Arşivi, 2019).....	59
Şekil 2.65: K12 numaralı kapının sofadan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019).....	59
Şekil 2.66: K9 numaralı kapının 108 odadan görünüşü.(T. Özderya Arşivi, 2019).	60
Şekil 2.67: K9 numaralı kapının 101 odadan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)	60
Şekil 2.68: P1 numaralı pencerenin Z06 odadan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)	61
Şekil 2.69: P2 numaralı pencerenin Z07 odadan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)	61
Şekil 2.70: P8 numaralı pencerenin 104 odadan görünüşü.(T. Özderya Arşivi, 2019)	62
Şekil 2.71: P9 numaralı pencerelerin güneydoğu cephesinden görünüşü.(T. Özderya Arşivi, 2019)	62
Şekil 2.72: Z06 odasında bulunan DP1 numaralı yüklük. (T. Özderya Arşivi, 2019)	63
Şekil 2.73: 106 odasında bulunan DP4 numaralı yüklük. (T. Özderya Arşivi, 2019)	64
Şekil 2.74: Dp2 numaralı dolap. (T. Özderya Arşivi, 2019)	65
Şekil 2.75: Dp3 numaralı dolap. (T. Özderya Arşivi, 2019)	65
Şekil 2.76: Dp5 numaralı dolap. (T. Özderya Arşivi, 2019)	65
Şekil 2.77: Dp5 numaralı dolap. (T. Özderya Arşivi, 2019)	65
Şekil 2.78 : 10 oda ocak üstü alçı raf. (T. Özderya Arşivi, 2019)	66
Şekil 2.79: Alçı raf. (T. Özderya Arşivi, 2019)	66
Şekil 3.1: Birgi Çakırağa Konağı 1.kat Planı üzerinde helanın konumu. (Bilgin, 1995)	69
Şekil 3.2: Antalya ili, Akseki ilçesinde yer alan Ali Petek konutu 1.kat planı üzerinden aralık mekanı-hela ilişkisi. (Demir, 2018)	70
Şekil 3.3: Antalya ili, Akseki ilçesinde yer alan Mehmet Duruk Konutu 1.kat planı üzerinden aralık mekanı-hela ilişkisi. (Şenocak, 2016)	70
Şekil 3.4 : 104 numaralı mutfakta kapatılan pencere boşluklarının rafa dönüştürülmesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)	72
Şekil 3.5: Restitüsyon projesi oluşturulurken pencere örnekleri için belirlenen yapının görünüşü. (İnceoğlu, 2004)	73
Şekil 3.6: Restitüsyon projesi oluşturulurken pencere örnekleri için belirlenen	

yapının görünümü. (İnceoğlu, 2004)	74
Şekil 3.7: Restitüsyon projesi oluşturulurken benzer kapı örneği. (İnceoğlu, 2004). 74	
Şekil A. 1: Rölöve- Vaziyet Planı 1/500 Ölçek.....	85
Şekil A. 2: Rölöve- Vaziyet Planı 1/100 Ölçek.....	86
Şekil A. 3: Rölöve- Zemin Kat Planı.....	87
Şekil A. 4: Rölöve- 1. Kat Planı.....	88
Şekil A. 5: Rölöve- Zemin Kat Döşeme Planı.....	89
Şekil A. 6: Rölöve- 1. Kat Döşeme Planı.....	90
Şekil A. 7: Rölöve- Zemin Kat Tavan Planı.....	91
Şekil A. 8: Rölöve- 1. Kat Tavan Planı.....	92
Şekil A. 9: Rölöve- A-A Kesiti.....	93
Şekil A. 10: Rölöve- B-B Kesiti.....	94
Şekil A. 11: Rölöve- C-C Kesiti.....	95
Şekil A. 12: Rölöve- D-D Kesiti.....	96
Şekil A. 13: Rölöve- E-E Kesiti.....	97
Şekil A. 14: Rölöve- F-F Kesiti.....	98
Şekil A. 15: Rölöve- Kuzeybatı Cephesi.....	99
Şekil A. 16: Rölöve- Güneydoğu Cephesi.....	100
Şekil A. 17: Rölöve- Güneybatı ve Kuzeydoğu Cephesi.....	101
Şekil A. 18: Rölöve- P1 Pencere Detayı.....	102
Şekil A. 19: Rölöve- P2 Pencere Detayı.....	103
Şekil A. 20: Rölöve- K6 Kapı Detayı.....	104
Şekil A. 21: Rölöve- K9 Kapı Detayı.....	105
Şekil A. 22: Rölöve- Malzeme Analizi- Zemin Kat Planı.....	106
Şekil A. 23: Rölöve- Malzeme Analizi- 1. Kat Planı.....	107
Şekil A. 24: Rölöve- Malzeme Analizi- Zemin Kat Tavan Planı.....	108
Şekil A. 25: Rölöve- Malzeme Analizi- 1. Kat Tavan Planı.....	109
Şekil A. 26: Rölöve- Malzeme Analizi- A-A Kesiti.....	110
Şekil A. 27: Rölöve- Malzeme Analizi- B-B Kesiti.....	111
Şekil A. 28: Rölöve- Malzeme Analizi- C-C Kesiti.....	112
Şekil A. 29: Rölöve- Malzeme Analizi- D-D Kesiti.....	113
Şekil A. 30: Rölöve- Malzeme Analizi- E-E Kesiti.....	114

Şekil A. 31: Rölöve- Malzeme Analizi- F-F Kesiti.....	115
Şekil A. 32: Rölöve- Malzeme Analizi- Kuzeybatı Cephesi.....	116
Şekil A. 33: Rölöve- Malzeme Analizi- Güneydoğu Cephesi.....	117
Şekil A. 34: Rölöve- Malzeme Analizi- Güneybatı ve Kuzeydoğu Cephesi.	118
Şekil A. 35: Rölöve- Bozulma Analizi- Zemin Kat Planı.	119
Şekil A. 36: Rölöve- Bozulma Analizi- 1. Kat Planı.....	120
Şekil A. 37: Rölöve- Bozulma Analizi- Zemin Kat Tavan Planı.	121
Şekil A. 38: Rölöve- Bozulma Analizi- 1. Kat Tavan Planı.....	122
Şekil A. 39: Rölöve- Bozulma Analizi- A-A Kesiti.....	123
Şekil A. 40: Rölöve- Bozulma Analizi- B-B Kesiti.	124
Şekil A. 41: Rölöve- Bozulma Analizi- C-C Kesiti.	125
Şekil A. 42: Rölöve- Bozulma Analizi- D-D Kesiti.....	126
Şekil A. 43: Rölöve- Bozulma Analizi- E-E Kesiti.....	127
Şekil A. 44: Rölöve- Bozulma Analizi- F-F Kesiti.	128
Şekil A. 45: Rölöve- Bozulma Analizi- Kuzeybatı Cephesi.	129
Şekil A. 46: Rölöve- Bozulma Analizi- Güneydoğu cephesi.....	130
Şekil A. 47: Rölöve- Bozulma Analizi- Kuzeydoğu ve Güneybatı Cephesi.....	131
Şekil B. 1: Restitüsyon- Vaziyet Planı.	132
Şekil B. 2: Restitüsyon- Zemin Kat Planı.....	133
Şekil B. 3: Restitüsyon- 1. Kat Planı.....	134
Şekil B. 4: Restitüsyon- Zemin Kat Tavan Planı.....	135
Şekil B. 5: Restitüsyon- 1. Kat Tavan Planı.	136
Şekil B. 6: Restitüsyon- A-A Kesiti.	137
Şekil B. 7: Restitüsyon- B-B Kesiti.....	138
Şekil B. 8: Restitüsyon- C-C Kesiti.....	139
Şekil B. 9: Restitüsyon- D-D Kesiti.	140
Şekil B. 10: Restitüsyon- E-E Kesiti.	141
Şekil B. 11: Restitüsyon- F-F Kesiti.....	142
Şekil B. 12: Restitüsyon- Kuzeybatı Cephesi.....	143
Şekil B. 13: Restitüsyon- Güneydoğu Cephesi.	144
Şekil B. 14: Restitüsyon- Kuzeydoğu ve Güneybatı Cephesi.	145

Şekil C. 1: Restorasyon- Vaziyet Planı.	146
Şekil C. 2: Restorasyon- Zemin Kat Planı.....	147
Şekil C. 3: Restorasyon- 1. Kat Planı.	148
Şekil C. 4: Restorasyon- Zemin Kat Tavan Planı.....	149
Şekil C. 5: Restorasyon- 1. Kat Tavan Planı.	150
Şekil C. 6: Restorasyon- A-A Kesiti.	151
Şekil C. 7: Restorasyon- B-B Kesiti.....	152
Şekil C. 8: Restorasyon- C-C Kesiti.....	153
Şekil C. 9: Restorasyon- D-D Kesiti.	154
Şekil C. 10: Restorasyon- E-E Kesiti.	155
Şekil C. 11: Restorasyon- F-F Kesiti.....	156
Şekil C. 12: Restorasyon- Kuzeybatı Cephesi.....	157
Şekil C. 13: Restorasyon- Güneydoğu Cephesi.	158
Şekil C. 14: Restorasyon- Kuzeydoğu ve Güneybatı Cephesi.	159

ÇİZELGE LİSTESİ

Çizelge 4.1: İşlev öneri tablosu (T. Özdeya Arşivi, 2019).....	76
---	----

GİRİŞ

Denizli ilinde yaşam koşullarının değişmesi doğrultusunda gelişen kentleşme anlayışı ile göç, sanayileşme ve doğal afetler sonucunda geleneksel sivil mimarlık örneklerinin birçoğu günümüze kadar korunamamıştır.

Tez çalışması için belirlenmiş olan Denizli ili, 15 Mayıs mahallesi, 1623 ada 7 parselde bulunan Enver Soylu'nun babası tarafından 1923 yılında yaptırıldığı ev sahiplerinin aktarımları ile bilinmekte olan Enver Soylu evi geleneksel Denizli Evinin özelliklerini yansıtmaktadır. Merkezi ve önemli bir konuma sahip olmasına karşın kullanım dışı ve bakımsız halde bulunmaktadır. Yapının ilk yapıldığı zaman olduğu gibi yaşayan halini geri kazanması için evin varisleri tarafından gerekli tadilatlar sonrasında yapının bir El Sanatları atölyesi olarak hizmet vermesi istenmektedir.

Enver Soylu Evi yapım tarihinden itibaren plan şemasında değişiklikler, statik müdahale ve muhdes eklemeler ile özgünlüğünü zedeleyen durumlara maruz kalmıştır. Sokak üzerine taşan cumbası, çatı saçak alını, plan, cephe, pencere, kapı tipolojisi, zemin, tavan kaplamaları ile özgünlük ve tarihsellik değerini korumayı başarmış, kültürel miras örneği olarak yapı, Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 28.01.2011 tarih ve 3452 sayılı kararı ile tescillenmiştir.

Literatüre girmiş olan kaynaklarda Denizli ili sosyolojik yapısı, geleneksel konut mimarisi örnekleri, kırsal mimari mirasları doku analizi ve koruma sorunları gibi konularda çalışmalar bulunmaktadır. Fakat Enver Soylu Evi ve yapının bulunduğu 15 Mayıs mahallesini konu alan daha önce bir çalışma yürütülmemiştir. Zaman içerisinde çeşitli kullanıcılar ve kullanımlar sonucu tahrip olan, bu zamana kadar restorasyon geçirmemiş bu evin sözlü anlatım ve belgeler dikkate alınarak, yapının bakımsız ve özgün halinin dışındaki bu görüntüden kurtulmasını sağlamak ve kullanım dışı olan bu yapıya yeni bir işlev kazandırmak üzere yeniden işlevlendirme ve restorasyon projesini hazırlamaktır.

Çalışmanın amacı, kentin dokusunu oluşturan sivil mimarlık örneklerinin korunma kararları alınarak, gelecek nesillere doğru bir şekilde aktarılmasını ve konu ile ilgilenen öğrencilere ışık tutmak için ilgili kurum ve kuruluşlara bilgi aktarımını sağlamaktır. Halkın kültürel mirasa bakış açısının değiştirilmesi ve bu kaybolmaya yüz tutmuş mirasa sahip çıkma bilincinin oluşturulmasıyla, yapının ilk yapıldığı zamanda olduğu gibi yaşayan haline döndürülerek, topluma geri kazandırılması için yapılabilecek çalışmalar bütünüdür.

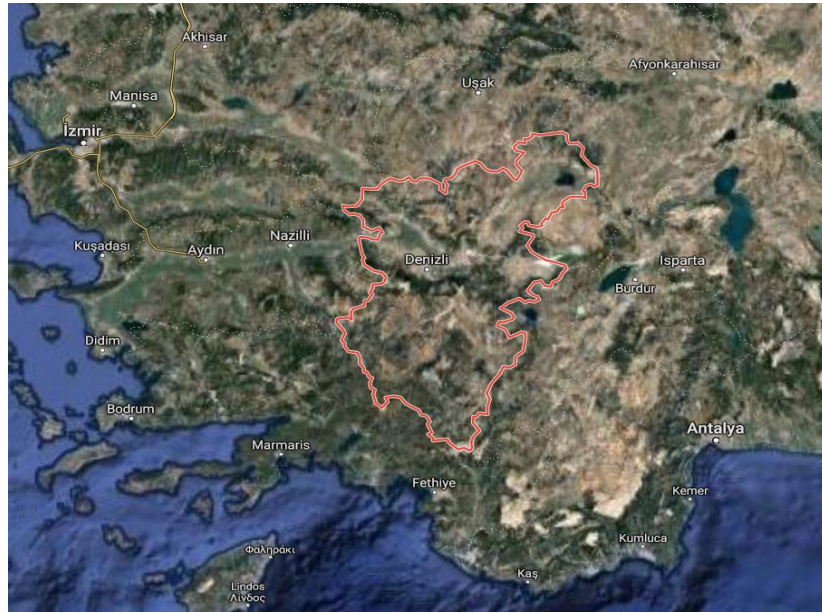
Rölöve çalışması için öncelikle yapının plan, kesit ve görünüş krokileri el ile çizilmiştir. Yapının cepheleri, odalar, kapı ve pencereler, döşeme ve tavan, süslemeler, dolap ve ocaklar gibi tüm mimari elemanları fotoğraflama ve video kayıt özelliği ile belgelenmiş, detaylı ölçüleri alınarak, krokiler üzerine işlenmiştir. Yapının yakın çevresi ilgili haritalar ve fotoğraflar ile belgelenmiştir. Rölöve çizimleri için ölçüler alınırken hortum terazisi ile kot seviye tespiti, şerit metre, lazer metre ve fotoğraflama tekniği kullanılmıştır. İç ve dış mekan ölçülendirilmesinde geleneksel ölçüm yöntemleri (hortum terazisi) ve lazer metre kullanılmıştır. Ölçüsü alınamayan yerler fotoğraflama tekniği ile desteklenerek çizilmiştir.

Tez çalışması kapsamında öncelikli olarak yapının tarihi ve yapının tarihsel gelişimi araştırılmış, yapının ayrıntılı tanımları yapılmıştır. Yapının çevresi ile ilişkisini gösteren vaziyet planı, mevcut durumunu yansıtan rölöve çizimleri yapıya ait fotoğraflar ile betimlenmesi sonrasında, yapı üzerinde bulunan yapının özgün durumunu bozan unsurları tespit etmek için oluşturulan malzeme, bozulma ve müdahale analizleri dikkate alınarak, benzer plan tipolojisine sahip olan yapıların araştırılması ve özgün hali hakkında fikir sahibi olabildiğimiz yapı üzerindeki izler, sözlü anlatımlar doğrultusunda restitüsyon kararları alınmıştır. Yapıya yeni verilen halkevi işlevi ile, yapının canlandırılması ve gelecek nesillere ulaşmasına yardımcı olacak yeniden işlevlendirme ve restorasyon projesi hazırlanmıştır.

1. YAPININ BULUNDUĞU BÖLGE: DENİZLİ

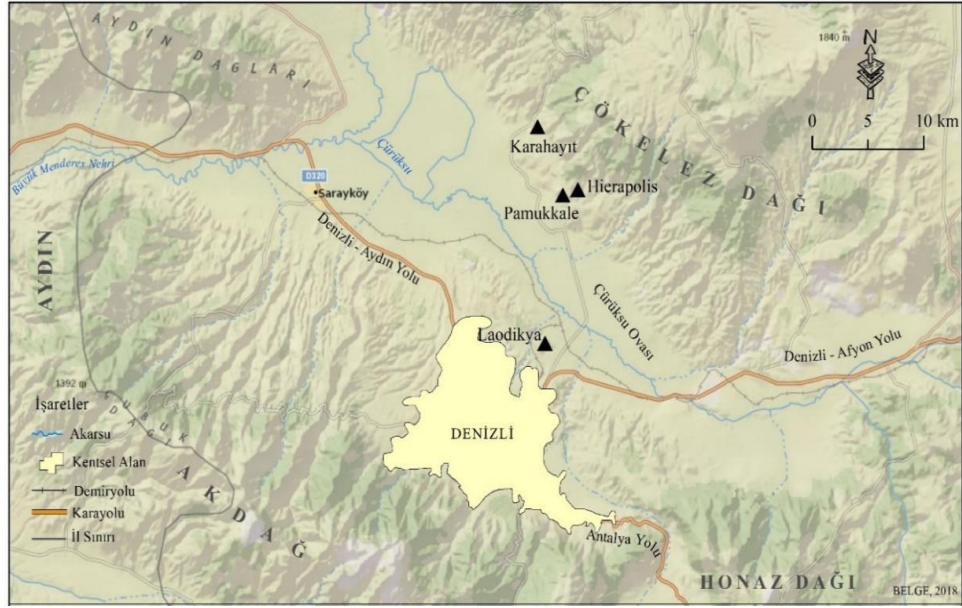
1.1. COĞRAFİ KONUM

Denizli ili, Türkiye’de Ege Bölgesinde bulunmaktadır. Doğusunda Afyonkarahisar, Burdur, batısında Manisa, Aydın, kuzeyinde Uşak ve güneyinde Muğla ile komşudur. Denizli ilinde 19 ilçe bulunmaktadır. Bunlardan rakımı 170 metre olan Sarayköy ve 1359 rakıma kadar çıkan Çameli ilçesi ise deniz seviyesine olan en alçak ve en yüksek noktalarıdır (Toker, 1968).

Şekil 1.1: Denizli ilinin Ege bölgesindeki konumu (URL-1) .

Bölgenin sınırları Toros dağları silsilesinin batı ucu olan Teke Dağı, kuzeyden Gediz havzası, batıdan Güney Menderes havzası ve güneyden Dalaman havzasıdır (Uysal, 2016). Engebeli bir arazi yapısına sahip şehir bulunduğu konum itibariyle Anadolu ve Ege bölgesi arasında bir geçit sağlamaktadır (Gökçe, 2000). Kentlerin oluşmasında arazi yapısı önemli bir unsur olmuştur.

Şekil 1.2: Denizli ili çevresi topoğrafik yapısı. (Belge, 2018)

1.2. BÖLGENİN TARİHSEL GELİŞİMİ

M.Ö.4000’li yıllarda ilk yerleşim yeri yapılan arkeolojik kazılar sonucunda Beycesultan Höyüğüdür. Denizli ilinde ilk yerleşim yeri merkezin 6 km kuzeyinde kurulmuş olan Laodikya antik kenti olarak bilinmektedir. Antik kent Türklerin topraklarına katıldıktan sonra Ladik ismini almıştır (Baykara, 1969). Günümüzde yerleşim yerine ait sadece kalıntılar bulunmaktadır. Şehir zaman içerisinde birçok isim ile anılmış, Selçuklu Dönemi arşivlerinde Ladik şehrinin bir diğer adının Tonguzlu olarak geçtiği, İbni Battuta 1332 yılında gerçekleştirdiği ziyaretlerde şehre Donuzlu veya Tonguzlu denildiğini söylemektedir. Yine bu ziyaretlerde çevrede yetiştirilen domuzlardan dolayı şehre bu isimlerin verildiği belirtilmektedir. (Atkut, 2004)

Zamanla Denizli ismini alan şehir, Evliya Çelebi’nin seyahatnamesinde 1671 yılında bölgeye ziyaretinden sonra bu ismi almasındaki etkenin etrafında çokça bulunan nehir ve akarsu olduğu olarak geçmektedir. İngiliz tarihçi Richard Chandler Osmanlı döneminde Türkiye’yi ziyarete gelen seyyahlar arasındadır. Türkiye seyahati boyunca gözlemlerini *Travels in Asia Minor : or an account of a tour made at the expense of the society of dilettanti* isimli kitap ile yayınlamıştır. Kitabında Denizli ismi ile şehirden bahsetmiştir. Denizli sınırlarına girdiğinde nehirlerin coşkun bir şekilde aktığı gözlemlerini paylaşmıştır (Chandler, 1779).

Denizli ili tarihi boyunca birçok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Frigyalılar, Hititler ve Lidyalılar bölgede şehir merkezleri kurmuşlardır. M.Ö 1200-1700 yıllarında Frigyalıların hakimiyetindeyken merkezi bugün Honaz ilçesi olarak bilinen Collasia da kurmuşlardır. M.Ö 1000 yılında Frigyalılardan sonra bölgeyi ele geçiren Lidyalılar günümüzde Sarayköy olarak adlandırılan ilçeyi merkez haline getirmişlerdir. Bunun gibi birçok dönemde şehir merkezi farklılaşan halk ile birlikte değişiklik göstermiştir (Çetin, 2015).

M.Ö 129 yılında Romalılar tarafından yol düzenlemesiyle Büyük Menderes ve Çürüksu ovası güzergahında bulunmasıyla Denizli'nin jeopolitik konumu önem kazanmıştır. Roma İmparatorluğu himayesi altındayken Laodikya M.S. 60 yılında bir deprem görmüş ve büyük ölçüde hasar almış Romalılar tarafından onarılmıştır. Fakat M.S. 494 yılındaki deprem sonrası etkiden kurtulamamıştır (Uysal, 2016). Yine bu dönemde Roma siyasileri Laodikya'da toplantılar düzenlemişlerdir. Aynı zamanda eczacılık, dokumacılık, doktorluk ve ticaret gibi meslek gruplarında gelişim gösteren kent Roma döneminde gösterdiği yükselişi Bizans İmparatorluğu döneminde yitirmiştir (Akça, 1945).

Tarih boyunca Türk- Bizans savaşlarıyla çekişme halinde olan Denizli ili 1176 Miryokefelon savaşından sonra tamamen Türklerin hakimiyeti altına girmiştir (Uysal, 2016). Türkler zamanında harap olmuş Laodikya yerine, günümüzde Kaleiçi olarak adlandırılan bölgeyi merkez olarak belirlenmiştir.

Şekil 1.3: Laodikya'dan bir fotoğraf. (URL-2)

1.3. BÖLGENİN SOSYAL YAPISI

Tarih boyunca Denizli ili meslek grupları açısından çeşitliliğe sahip olmuştur. Çeşitli meslek gruplarına sahip olması bölgenin sosyal anlamda gelişmesinde büyük ölçüde katkı sağlamıştır. Geçmişten günümüze kadar bölgeyi ekonomik olarak geliştiren dokumacılık en yaygın meslek gruplarından. Günümüzde de tekstil deyince ilk akla gelen şehirlerdendir. El dokumacılığı yaygın olan Denizli ilindeki evlerde dokuma tezgahları bulunmaktadır (Denizli Valiliği, 1998).

XVI. yüzyılda bölgede sıkıntılı dönemler yaşanmış, tımar sistemindeki değişiklik geçimini tarımdan sağlayan bölge halkını göçe zorlamıştır. Bu durum Denizli'nin sosyal yapısını olumsuz yönde etkilemiştir. 17. Yüzyıla gelindiğinde ise bu negatif durumlar çözülmeye başlamış ve sosyal yaşantı daha iyi hal almıştır (Denizli Valiliği, 1998).

Selçuklu döneminde yaptırılan en önemlilerinden olan Ak-han, Çardak Han ve Hacı Eyüplü Hanı gibi kervansaraylar dönem ticareti için önemli duraklar halinde olmuştur. Akhan kervansarayı merkeze 7 km uzaklıkta konumlandırılmış, cephe malzemesi olarak kullanılan beyaz mermerden ismini almıştır (Toker, 1992).

Şekil 1.4: Akhan'ın avlusundan taçkapının görünüşü. (URL-3)

Günümüzde sahip olduğu sıcak su kaynakları hem turizm hem de sağlık alanında tedavi amaçlı kullanımlarda önemli bir yere sahiptir. Bu kaynaklar bölgede turizmin gelişmesine büyük ölçüde katkı sağlamaktadır. Büyük Menderes ovasında yetişen pamuk Denizli ilinde dokumacılığın gelişmesi için önemli bir kaynak olmuştur. (Gökçe, 2000)

19. yüzyılın sonlarında yapılan demiryolu ise yük ve insan taşımacılığında bölgenin gelişimine önemli katkıda bulunmuştur. Köylerde çalışma olanaklarının sınırlı olması dolayısıyla köyden kente göçler yaygındır. Sanayinin gelişmiş olması çevre illerden pamuk zamanında insanların şehir merkezine gelmelerini sağlamıştır (Denizli Valiliği, 1968). Bölgede 1315, 1899 yıllarında olduğu gibi sıkça rastlanan depremler, yangın ve doğal afetler sosyal yaşamı derinden etkilemiş bölgenin gelişiminde negatif sonuçlar doğurmuştur (Bakırtaş, 2014). Tarihi değer taşıyan çok sayıda yapı hasar görmüş ve yıkılmıştır. İnsan kayıpları, esnafın gelir kapısı olan dükkanlarının yangında zarar görmesi çevre halkını olumsuz yönde etkilemiştir.

Denizli'de sanat toplulukları olarak Ahilik, Mevlevilik ve Bektaşilik gibi teşkilatları yaygın bir şekilde oluşmuştur. Ahi Sinan ve Ahi Evran ahilik geleneğinin önemli temsilcilerindedir. Sanat sahibi gençlerin bir arada bulunduğu Ahiliğin sosyal yaşam üzerinde etkileri olmuştur (Toker, 1992). Bu teşkilatlar, Denizli'nin somut olmayan kültürel miras değerlerini de oluşturan öğelerdendir.

Cumhuriyetin ilanından sonra halkı bu konuda bilgilendirmek için kurulan halk evlerinin sosyal yaşantı üzerinde büyük etklileri olmuştur. Denizli’de 19 şubat 1932 yılında Denizli Milletvekili olan Necip Ali Küçükaka katılımı ile ilk halkevi¹ hizmete sunulmuştur (İnan, 2000). Halkevleri insanların eğitim, milli mücadele, konferanslar, kurslar gibi çeşitli konularda bilgi akışını sağlama amacıyla kurulmuştur. Bu oluşturulan ortam insanlar arasındaki ilişkileri ve toplum kültürünü güçlendirmek için iyi bir zemin oluşturmuştur.

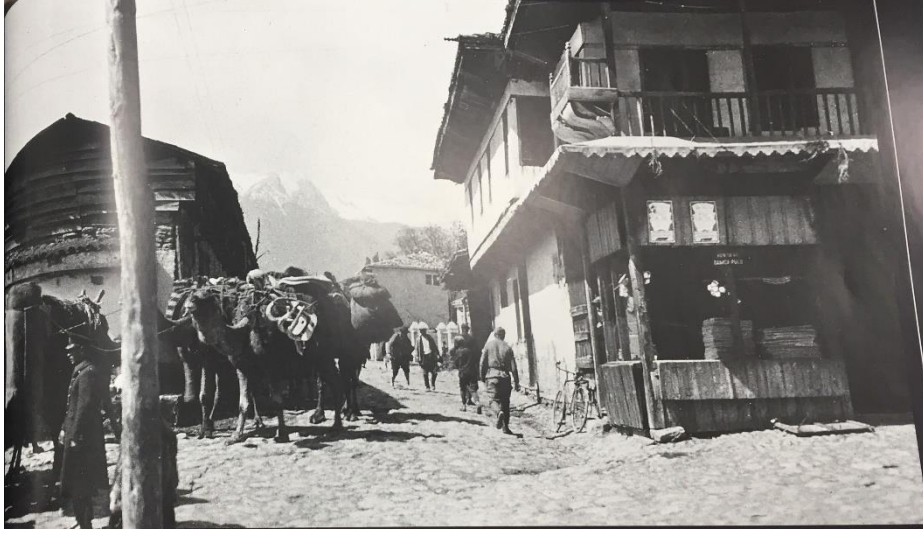
1.4. GELENEKSEL DENİZLİ EVLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ

Denizli geleneksel evleri genellikle bahçeli, tek ve iki katlı yapılardan oluşmaktadır. Bahçeler sebze meyve yetiştirmeye uygun büyüklüktedir. İklim şartları bahçede zaman geçirmek için uygundur. Mahremiyet bahçelerde bulunan büyük ağaçlar ve bahçe duvarları ile sağlanmaktadır. Merkezde bulunan evler genel olarak düzlük alanlarda konumlanmaktadır. Cephe yüzeylerinde, sıva üzerine boya uygulamalarına sıklıkla karşılaşılr. Çatılar ise çoğunlukla alaturka kiremit örtülü, kırma çatıdır.

1899 ve 1976 yılında şehrin karşılaştığı deprem birçok eski yapının kaybolmasına yol açmıştır. 1888 yılında Denizli iline demiryolunun gelmesiyle birlikte demiryolu çevresinde geleneksel Denizli evlerinden farklılaşan yapı tipleri oluşmuştur. Bu yapı tipleri Denizli evlerinde sokak ile doğrudan bağlantısı bulunan kagir yapılarıdır (İnceoğlu, 2004).

Her konutun bahçesinden komşu konutun bahçesine ve bazı odaların içerisinden geçişi bulunan arıklar ile sulama ihtiyacı karşılanmaktadır. Bu arıklar dönem insanların duyarlılığı ile temiz tutulurdu (Küçük ve Aksakal, 2015).

¹ Ayrıntılı bilgi için bkz. İNAN, Süleyman.(2006), “Denizli Halkevi ve Faaliyetleri (1932-1951)”, Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi S 25-26, Mayıs-Kasım 2000 s. 135-157

Şekil 1.5: Denizli Bayramyeri – Selçuk Caddesi (Coşkun Önen Arşivi, 1935).

Şekil 1.6: Altıntop Sokağı (Coşkun Önen Arşivi, 1925).

1.5. PLAN TİPOLOJİSİ

Geleneksel Türk evi planlamasında olduğu gibi mekanlar sofaya açılmaktadır. Sedad Hakkı Eldem geleneksel Türk evlerini 4 plan tipi olarak sınıflandırmıştır. Bunlar sofasız plan tipi, dış (açık) sofalı, iç sofalı ve orta sofalı plan tipi olarak belirtilmektedir (Eldem, 1954). Denizli geleneksel evlerinde bu sınıflandırmayı yansıtan evler

bulunmakta, hayat ve dış sofalı plan kurgusuna sıklıkla rastlanmaktadır. Üst kat sofaya geçiş, bahçe ile doğrudan bağlantılı açık sofadan veya öncesinde kapalı sofaya geçiş yaparak oradan sağlanmaktadır.

Zemin katta genellikle depo, kiler, mutfak gibi mekanlar bulunmaktadır. Tek katlı yapılarda ise zemin kat bir bodrum üzerine oturtulmuştur. Plan tipleri genel olarak L,I ev U şeklindedir (Bektaş, 2011).

Odalar birden fazla neslin birlikte yaşayacağı şekilde düzenlenmiştir (Küçük ve Aksakal, 2015). Mekan içerisinde bulunan ocak hem ısınma hem de yemek hazırlama ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Odalarda ahşap işçiliğın en güzel örnekleri olan yüklükler, gusülhane, dolap nişleri, bardaklık ve raflar gibi süsleme elemanları sıklıkla görülmektedir. Ahşap yüklükler, yatak için kullanılan eşyaların kaldırıldığı bölümlerdir. Tuvalet, yemek pişirme ve ambar gibi ihtiyaçlara karşılık gelecek hacimler genellikle bahçede çözümlenmiştir.

1.6. CEPHE TİPOLOJİSİ

Denizli evlerinde sade bir görünüme sahip cepheler bulunmakta, cephelerde özellikle açılı bir yüzey üzerine ahşap kaplanan, çıtalar ile süslenen geniş çatı saçakları dikkat çekmektedir. Payanda ile desteklenen veya payanda ile desteklenmeyen kapalı çıkımlar cephelere hareket katan unsurlardır. Genellikle pencereler ahşap malzemenle yapılmış, dikdörtgen forma sahiptir. Pencerelerde bulunan ahşap kafesler ve parmaklıklar günümüz parmaklık işlevini görmektedir.

Evlerin ana giriş kapıları çoğunlukla çift kanatlı ahşap ve doğrudan bahçe ile ilişkilendirilmiştir. Kapıların geniş ve yüksek olmasındaki ana kaide odun, bakliyat taşıyan deve at gibi büyükbaş hayvanların geçişini kolaylaştırmaktır (Şemsioğlu, 2004).

1.7. GELENEKSEL KONUT ÖRNEKLERİ

Restitüsyon aşamasında benzer örnek olarak yararlanmak amacıyla aşağıda bulunan tescilli Geleneksel Denizli Evleri üzerinden plan, cephe tipolojileri incelenmiştir.

Konyalıoğlu Evi

Yapı Merkezefendi ilçesi, Altıntop mahallesi, Meseret sokak, 1795 ada 1-2-3-4-10 parselde bulunmaktadır. Mavi ev olarak da bilinen bu ev günümüzde restore edilerek, yöresel yemeklere ulaşılabilen bir işletme olarak kullanılmaktadır ve bu şekilde topluma kazandırılmıştır.

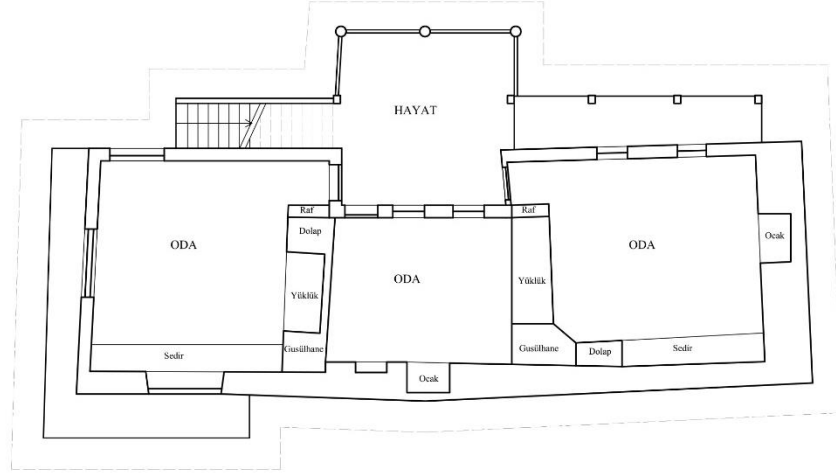
Şekil 1.7: Konyalıoğlu Evi bahçeden görünüşü. (URL-4)

Yol üzerinde bulunan cephesinde sadece zemin katta bir adet ahşap pencere bulunmaktadır ve birinci kattaki mahal sokağa çıkma yapmıştır. Çatı saçakları geniştir ve saçak alını ahşap kaplanmıştır. Çatı üst örtüsü alaturka kiremittir. Ecehan Kıvılcım'a ait makalede yapının yapım tekniğinin bağdadi olduğu belirtilmektedir (Kıvılcım, 2019).

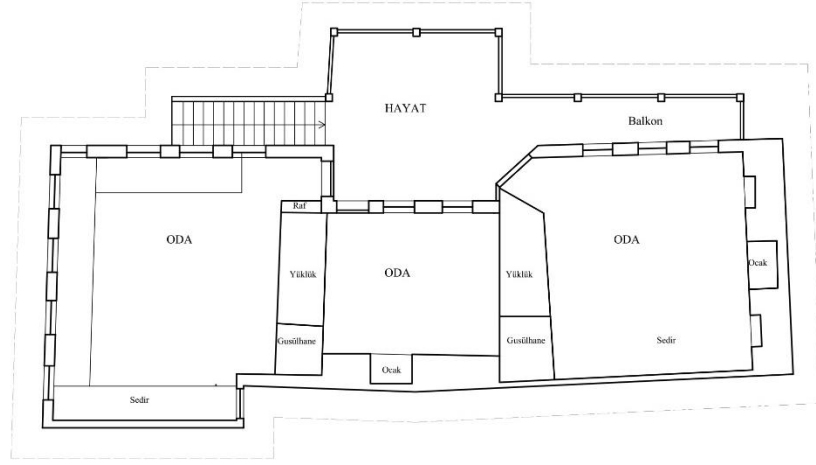
Yapıya giriş yol üzerinde bulunan kuzeybatı cephesinden, bahçeye açılan ahşap çift kanatlı kapı ile sağlanmaktadır. Kapı üzerine alaturka kiremit kaplı bir örtü bulunmaktadır. Bahçeye giriş yapıldıktan sonra Konyalıoğlu evi sağ tarafta kalmakta ve bu yönde ilk olarak birinci katta bulunan payanda ile desteklenmiş cumba ve üzerindeki 4 pencere dikkat çekmektedir. Yapıda katlar arasında farklılaşan pencereler bulunmaktadır. Zemin katta ebat olarak daha büyük üstü sabit camlı ahşap pencereler ve orta odada bulunan giyotin pencereler görülmektedir. Birinci kata ait tüm pencereler ahşap, dikdörtgen formlu giyotindir ve pencere önünde ahşap parmaklık vardır.

Büyük bir bahçe içerisinde bulunan yapı 2 katlı, sıvalı yüzey üzerine mavi boyalıdır. Yapı zemin ve birinci katı açık sofalı plan tipine sahiptir ve ahşap bir merdiven ile birinci kata çıkılmaktadır. Açık sofanın döşemesini ve tavanını taşıyan ahşap dikmeler bulunmaktadır. Çatı ile birleşen ahşap dikmeler birbirlerine kemerler ile bağlanmaktadır.

Zemin katta hayat (açık sofa) ve 3 oda bulunmaktadır ve sofa bahçe ile doğrudan ilişkilidir. Odalardan ikisinde ocak birinde ise sedir vardır. Sedirin bulunduğu odada yola bakan pencere bulunur diğer odalarda ise pencereler bahçeye bakmaktadır. Bu odalarda ahşap yüklük, gusülhane, sedir, ocak ve gömme dolap gibi yapı elemanları görülmektedir. Birinci kat, zemin kat ile aynı plan kurgusuna sahiptir. Kat yükseklikleri farklılaşmaktadır ve birinci kat, zemin kata göre daha yüksek odalara sahiptir. Odaların zemin ve tavan kaplamasında ahşap malzeme kullanılmıştır. Birinci katta bulunan yapının en büyük odası olan başodanın tavan işçiliği diğer odalardan farklıdır.

Şekil 1.8 : Konyalıoğlu Evi zemin kat planı (Ecehan Kıvılcım'a ait makaleden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.).

Şekil 1.9: Konyalıoğlu Evi birinci kat planı. (Ecehan Kıvılcım'a ait makaleden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.)

Nuzhet Sürücü evi

Nuzhet Sürücü Evi Denizli ili, Pamukkale ilçesi, Kuşpınar mahallesi, 92 ada 145 parselde bulunmaktadır. Restorasyonu yapılan ev günümüzde halk eğitim merkezi olarak yeniden işlevlendirilmiştir. Geleneksel Türk El Sanatları kursları verilmektedir. Yapının dört tarafı yollarla çevrilidir ve büyük bir bahçesi bulunmaktadır. Yapıya bahçeden ulaşım sağlanmaktadır.

Tek katlı ana yapı bodrum kat üzerinde yükselmiştir ve sofaya karşılıklı iki ahşap merdivenden çıkış sağlanmaktadır. Yapının ahşap pencereleri giyotindir. Zemin ve tavan kaplamaları ahşaptır ve tavan kaplamaları sade yapılmıştır. Yapı Denizli evlerinde yaygın görülen dış sofalı plan tipine sahiptir. Sofanın tavanı, birbirilerine ahşap malzemedeki yapılan ve üzeri sıvanarak boyanan kemerler ile bağlanmış, silindirik şeklindeki sütunlar ile taşınmaktadır.

Odalara ait 4 kapı bu sofaya açılmaktadır. Odaların arkasında ana yapıya bitişik fakat daha alçak kat yüksekliğine ve ayrı çatı örtüsüne sahip banyo, kiler, tuvaletlerin bulunduğu kısım vardır.

Şekil 1.10: Nuzhet Sürücü Evi'nin genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Odalara ait 4 kapı bu sofaya açılmaktadır. Odaların arkasında ana yapıya bitişik fakat daha alçak kat yüksekliğine ve ayrı çatı örtüsüne sahip banyo, kiler, wc mekanların bulunduğu kısım vardır. En küçük olan oda, odaların arka tarafında bulunan banyo, tuvalet ve kiler mekanlarına geçiş için bir koridor görevi görmektedir. Bu mekanda bodrum kata geçiş yapılması için bir kapak bulunur. Her oda içinde birbirine geçiş sağlayan kapılar bulunmaktadır. Oda içlerinde ocak, gömme dolap, yüklük ve gusülhane gibi mimari elemanlar vardır.

Bodrum kata giriş güneybatı cephesinde bulunan ahşap kapıdan sağlanmaktadır. Bodrum katın ışık ve hava almasını sağlayan bahçeye bakan giyotin demir parmaklıklı ahşap pencereler ve yuvarlak pencereler bulunmaktadır. Katın tavanında ahşap kirişler görülmektedir.

Şekil 1.11 : Nuzhet Sürücü Evi yaşam katı planı. (Öncü Başoğlan Avşar'a ait makaleden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.)

Bodrum kata giriş güneybatı cephesinde bulunan ahşap kapıdan sağlanmaktadır. Bodrum katın ışık ve hava almasını sağlayan bahçeye bakan giyotin demir parmaklıklı ahşap pencereler ve yuvarlak pencereler bulunmaktadır. Katın tavanında ahşap kirişler görülmektedir.

Günümüzde bodrum katta atölyeler, atölyelerin arkasında kalan kısımda ise malzeme deposu ve seramik pişirme fırını bulunmaktadır. Restorasyon aşamasında çekilmiş fotoğraflardan yapının yapım sisteminin ahşap karkas arası kerpiç dolgu olduğu anlaşılmaktadır.

Cephe zemin katı sıva üzerine beyaz renkte boyalı, bodrum kat ise taş kaplamadır. Denizli evlerinin genel sade görüntüsü arasında Sürücü evi, çatı saçak altındaki kabartmalar ile dikkat çekmektedir. Saçak altında yapının yapım yılı hicri 1326 ve Arapça Maşallah yazmaktadır. Yapı çatı örtüsü alaturka kiremittir ve geniş saçaklara sahiptir.

Şekil 1.12: Cephe saçak altında bulunan yapım tarihi ve maşallah yazısı (T. Özderya Arşivi, 2019).

Şekil 1.13: Oda içinden bir fotoğraf (T. Özderya Arşivi, 2019) .

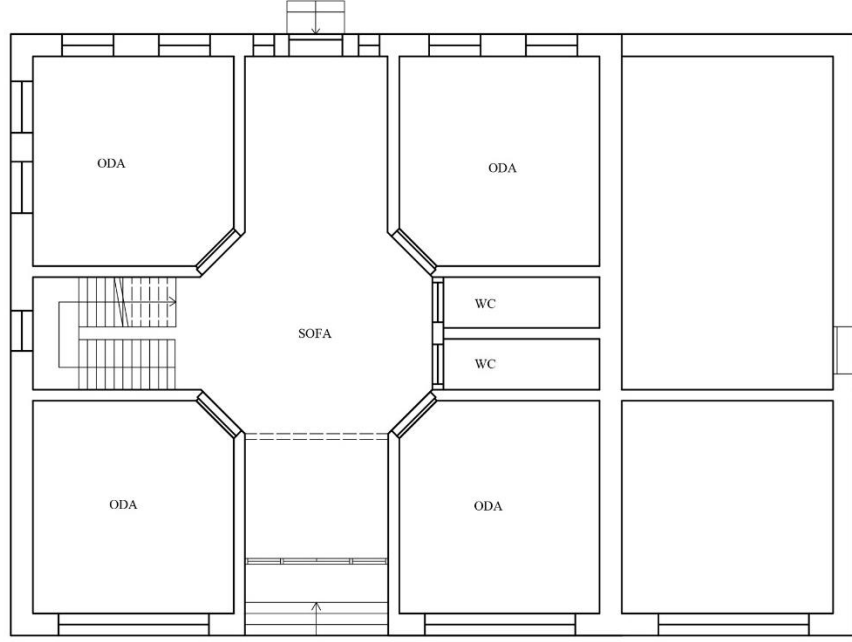
Hacı Baki Yağcı Evi - Denizli Evi

Hacı Baki Yağcı Evi Pamukkale İlçesi, Atalar Mahallesi, İstiklal Caddesi üzerinde konumlanmaktadır. Koruma Uygulama Denetim Bürosu (KUDEB) olarak kullanılmaktadır. İzmir II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 26.04.1995 gün ve 4794 sayılı kararı ile tescillenmiştir. Yapı Hacı Baki Yağcı tarafından 1930'lu yıllarda yapıldığı bilinen (Marım, 2000) yapı Cumhuriyet dönemi sivil mimari yapısıdır.

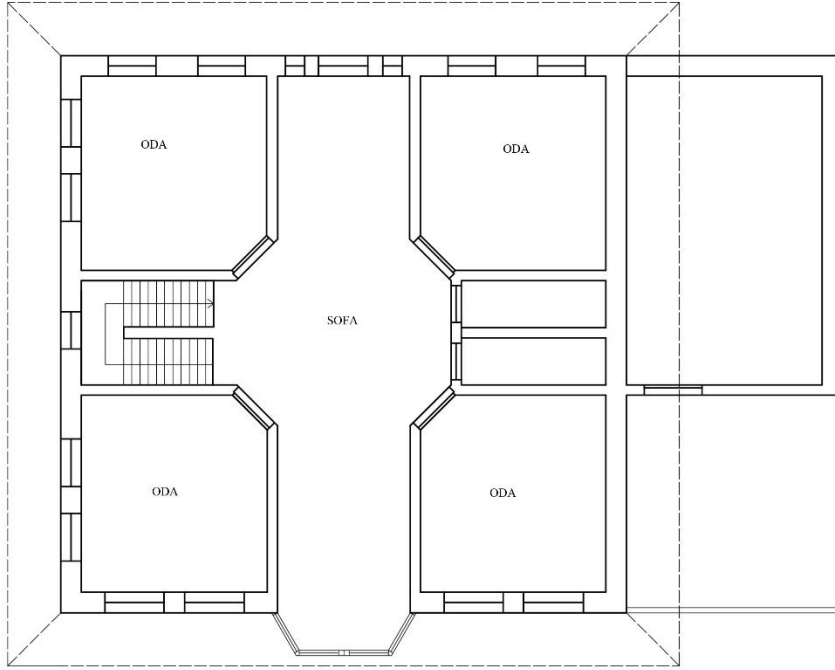
Yapı iki katlıdır ve zemin kat doğrudan cadde ile ilişkilidir. Yol üzerinden 3 basamaklı mermer merdiven ile çıkılmaktadır ve merdiven ahşap çift kanatlı, tepe üstü camı kemerli, ahşap bir kapıya ulaşmaktadır. İç sofalı plan tipine sahip evde odalar sofanın karşılıklı iki tarafında konumlandırılmıştır. Zemin kattan birinci kata çıkış iki oda arasında bulunan ahşap merdivenden sağlanmaktadır. Zemin ve tavan kaplamaları ahşaptır.

Şekil 1.14: Hacı Baki Yağcı Evi İstiklal Caddesinden görünüşü (T. Özdeya Arşivi, 2019).

Şekil 1.15: Hacı Bakı Yağcı Evi zemin kat planı. (İrem Marım'a ait yüksek lisans tezinden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.)

Şekil 1.16: Hacı Bakı Yağcı Evi birinci kat planı. (İrem Marım'a ait yüksek lisans tezinden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.)

Zemin katın caddeye bakan cephesinde geniş ahşap pencereler bulunmaktadır. Birinci katta çift kanatlı, üstü sabit camlı kemerli ahşap pencerelere sahiptir. Pencere söveleri birbirlerine bağlanan kemerler şeklinde yapılmıştır. Pencere alt, üst ve iki pencere arasında kabartma süslemeler vardır. Zemin katta yapı girişinin tam karşısından bahçeye çıkış vardır ve bu arka bahçede havuz bulunmaktadır. Birinci katta bulunan sofanın cepheye uzanmasıyla açılı bir cumba oluşturulmuştur Yapı alaturka kiremit kaplı kırma çatılıdır, çatı saçakları ahşap işlemeli, geniş ve ahşap payandalar ile desteklenmiştir.

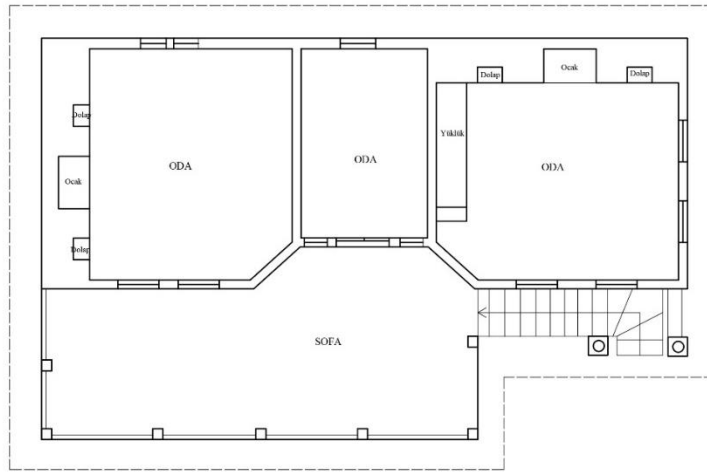
Şekil 1.17: Hacı Baki Evi 892.sokak'tan görünüşü (T. Özdeya Arşivi, 2019).

Ressam İbrahim Çallı Evi

Yapı Pamukkale ilçesi, Atalar mahallesinde 1912 ada 2 parselde bulunmaktadır. İki katlı olan yapıya giriş bahçe ile doğrudan ilişkilidir. Açık sofa plan tipine sahiptir. Zemin katta ve birinci katta 3 oda bulunmaktadır. Bu odalar önündeki birbirlerine kemerler ile bağlanan sütunlar ile çevrili sofaya açılır. İki katta da sofa ahşap korkuluk ile çevrelenmiştir. Birinci kata bahçeden yapıya bitişik L formu ahşap bir merdiven ile çıkılmaktadır. Birinci kat odalarında görülen yüklükler bu katın yaşama katı olduğunu anlatmamıza yardımcı olmaktadır.

Şekil 1.18: İbrahim Çallı Evi zemin kat planı. (İrem Marım'a ait yüksek lisans tezinden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.)

Şekil 1.19 : İbrahim Çallı Evi birinci kat planı. (İrem Marım'a ait yüksek lisans tezinden faydalanılarak tekrar çizilmiştir.)

Zemin ve tavan kaplamaları diğer örneklerde görüldüğü gibi ahşaptır ve sade bir işçiliğe sahiptir. İbrahim Çallı evi kırma çatı ile örtülü ve kaplaması alaturka kiremittir. Geniş saçakları olan çatının çatı saçak altı ahşap kare motiflidir. Yapı dış cephesi sıva üzerine sarı boyalıdır. Yapıya ait kapı ve pencereler ahşaptır. Pencere tipleri dikdörtgen formlu ahşap çiyotindir.

Şekil 1.20: Ressam İbrahim Çallı Evi kuzeybatı cephesi (T. Özderya Arşivi, 2019).

Şekil 1.21: Ressam İbrahim Çallı Evi güneydoğu cephesi (T. Özderya Arşivi, 2019).

1.8. GELENEKSEL DENİZLİ EVLERİNDE KULLANILAN YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEMELER

Yapım tekniği olarak Denizli geleneksel konut mimarisinde genellikle ahşap karkas iskelet arası kerpiç dolgudur. Bölge iklim koşullarına göre soğuk ilçelerinde ise kagir yapılar bulunmaktadır (İnceoğlu, 2004). Bölgede su oranının fazla olmasıyla yapı temellerinin taştan yapıldığı bilinmektedir.

Ahşap malzeme gerek yapıım tekniğinde gerek ise pencere, kapı, yüklük, merdiven, tavan ve döşeme gibi mimari elemanların yapıımında da kullanımı tercih edildiği görölmektedir. Geleneksel evlerde ritmik aralıklarla düz ahşap tavanlar olduğu gibi, çeşitli geometrik motiflerle işlenmiş tavan tasarımlarına rastlamak da mümkündür. Ahşap kullanımı odalar içerisinde farklı kotlarda tavana paralel olarak tasarlanan silmelerde de görölmektedir. Çatı üst örtüsü, bahçe duvarları ve bahçe giriş kapısını yağmurdan korumak için alaturka kiremit kaplanmıştır.

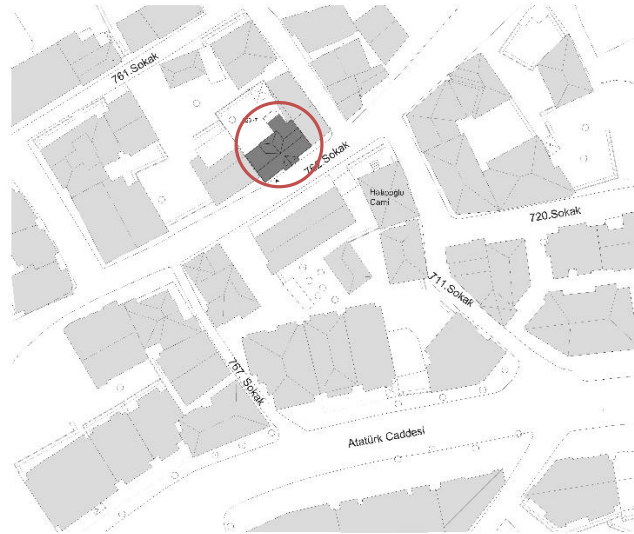
2. ENVER SOYLU EVİ RÖLÖVESİ

2.1. YAPININ KONUMU

Tez çalışması olarak belirlenen Enver Soylu evi, Denizli ili, Pamukkale ilçesi, 15 Mayıs mahallesi, 762. Sokak, No:37, 1623 ada 7 parselde bulunmaktadır. Pamukkale ilçesi Denizli Belediyesi'nin 2008 yılında yapmış olduğu mahalle düzenlemesi ile Hatipoğlu Mahallesi olarak bilinen bu mahalle 15 Mayıs Mahallesi adını almıştır.

Şekil 2.1: Pamukkale ilçesi üzerinde 15 Mayıs Mahallesi'nin sınırları (URL-5).

Şekil 2.2: Enver Soylu evinin 15 Mayıs Mahallesi'ndeki konumu (T. Özdeya Arşivi, 2019).

2.2. YAPININ TARİHÇESİ VE GENEL ÖZELLİKLERİ

1923 yılında yapıldığı bilinmekte olan yapı 2 katlı dikdörtgen plan şemasına sahip kagir bir yapıdır. Aile içerisinde kullanıcı farklılıkları sebebiyle zemin kat ile birinci kat iki ayrı ailenin yaşam alanı olarak kullanılmıştır. Bu yaşam koşulları ve gerektirdiği ihtiyaçlar doğrultusunda sonradan eklenen mahaller bulunmaktadır. Zemin katta sonradan eklenen mekanlar harman tuğla, özgün mekanlar ise kerpiç malzeme kullanılarak inşa edilmiştir. Kerpiç duvarlar arasında ahşap hatıllar vardır. 1.katın konsol olarak çalışan bölümleri ahşap dikmeler ile ayakta tutulmaktadır. Yapı beşik çatı ile örtülü, çatı kaplama malzemesi ise alaturka kiremittir. Günümüzde çatı basit onarım geçirerek yenilenmiştir. Yapıya giriş kuzeybatıda 762.Sokak üzerinde bulunan muhdes demir kapıdan sağlanmakta ve bu kapı doğrudan avluya açılmaktadır. Avluda zemin kat ile 1.katı bağlayan ahşap döner merdiven vardır. Sofaya açılan odaları ile plan şeması geleneksel Türk Evini yansıtmaktadır. Birinci katta sofanın cephede çıkma yapması ile yola uzanan cumba oluşmaktadır. Cumba altında ve kenarlarında bulunan cepheler ile ışık alımı ve görüş açısı genişletilmiştir.

Yapı günümüze kadar konut işlevini korumuş, 2019 yılında yapılan basit onarımdan sonra El Sanatları atölyesi olarak kullanılması üzerine kiraya verilmiştir. Yapıya sonradan eklendiği bilinen 1.katta bulunan mutfak, banyo ve tuvalet gibi ıslak hacimler betonarme taşıyıcı sistem ile çözülmüştür.

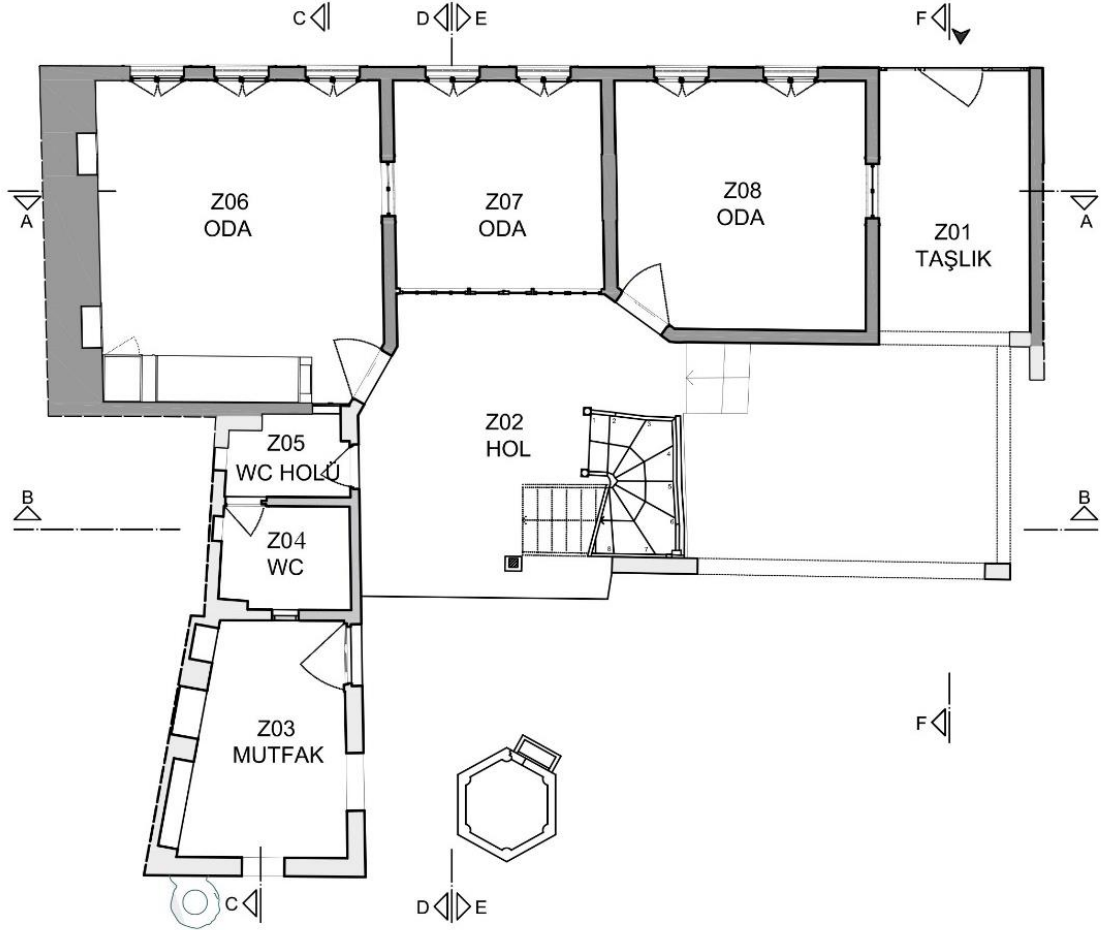
2.3. RÖLÖVE

2.3.1. Vaziyet Planı

Yapı 1623 Ada 8 parsel ve 1623 ada 6 parselde bulunan yapılar ile bitişik nizam olarak konumlanmaktadır. 315 m²'lik bir parsel alanına oturmaktadır. Yapının giriş holü beton dökülerek oluşturulmuştur. Avluda altıgen formlu süs havuzu ile yapının kuzeyinde bulunan tek katlı gazbeton ile örülmüş depo ve ahşap kümes yer almaktadır. Bahçede çeşitli ağaç grupları, bakımsız otlar ve asma bulunmaktadır. Bahçe içerisinde bahçenin büyük bir kısmını kaplayan Trabzon Hurması ağacı vardır. Bu ağacın etrafı dikdörtgen bir çerçeve oluşturularak beton ile şekillendirilmiştir.

2.3.2. Zemin Kat Planı

Yapının zemin kat oturum alanı yaklaşık 122 m²'lik bir alana sahiptir. Açık sofalı plan tipine sahiptir. Sofada birinci kat ile bağlantıyı sağlayan üzeri PVC kaplanmış, ahşap merdiven vardır. Z01 numaralı Taşlık, Z02 numaralı Hol, Z03 mutfak, Z04 wc, Z05 wc giriş holü, Z06-Z07-Z08 numaralı odalar bulunmaktadır. Odalar yapının merkezinde bulunan Z02(Hol) çevresinde konumlandırılmış bahçe ile doğrudan ilişkilidir. Bu kata yapının kuzeybatı cephesinden yol kotundan doğrudan basamaksız bir şekilde giriş sağlanmaktadır. Kat içerisinde odalar arası kot farkları bulunmaktadır.

Şekil 2.3: Enver Soylu Evi zemin kat plan şeması (T. Özderya Arşivi, 2019).

Z01 (Taşlık)

Kuzeybatı cephesinde bulunan muhdes gri boyalı tek kanatlı demir kapıdan yapıya giriş sağlandığında karşımıza çıkan Z01 mekanıdır. 'L' şeklinde plan tipine sahip olarak düşündüğümüzde iki dikdörtgen alanın birleşimiyle oluşmaktadır. Girişin açıldığı ilk dikdörtgen planlı kısım 2.26 x 4x17 m ölçülerinde, 9.4 m² alana ve yaklaşık 2.32 m tavan yüksekliğine sahiptir. Döşeme şap ile doldurulmuş, bahçe ile aynı seviyededir.

Şekil 2.4: Z01 taşlık bahçeden görünüşü. (T. Özdeya Arşivi, 2019)

Şekil 2.5: Z01 taşlık ahşap tavan kaplaması. (T. Özdeya Arşivi, 2019)

Tavan ahşap kaplama ile yapılmıştır. Z08 (Oda) mahallinde bulunan ve Z01 (Taşlık) mekanına bakan bir adet çift kanatlı üstü sabit camlı, demir parmaklıklı ahşap pencere bulunmaktadır. Duvarlar kerpiç malzeme ile örölü, üzeri sıvalı ve boyalıdır. Pencerenin bulunduğu duvar yüzeyi üzerinde elektrik kabloları ve sayaç gibi bakımsız durumda bulunan eklentiler vardır.

İkinci dikdörtgen planlı kısım 3.52 x 5.38 metre boyutlarında, 18.9 m²'lik alana sahip yaklaşık 2.94 metre yüksekliğindedir. Bu kısımda üzerinde bulunan sonradan eklenen 104 Mutfak, 102 Banyo, 103 Wc mekanlarının, betonarme 24x40 cm kolon ve kirişlerin bulunduğu taşıyıcı sistemi görülmektedir. Banyo ve tuvalet için gider boruları burada açıkça görülmektedir.

Zemin kaplaması birinci kısmın devamı olan beton zemindir. Giriş kapısına doğru bir meyil olan döşemenin en düşük noktası -0.33 kotundadır. Tavan sıvalı ve boyalı yüzeye sahiptir. Z01 Taşlık mekanından Z02 Hole çıkışı sağlayan 25 cm rıht yüksekliğine sahip 2 basamaklı beton bir merdiven bulunmaktadır.

Z02 (Hol)

Z02 numaralı oda ± 0.00 kotu olarak kabul edilmektedir. Zemin kaplaması karosiman yer karosu, tavan ise ahşap kaplamadır. Kat yüksekliği yaklaşık olarak 2.45 metredir ve 20.8 m²'lik bir alana sahiptir. Duvar yüzeyi sıva üzerine boyalıdır ve duvarları çepeçevre dolaşan taş süpürgelik bulunmaktadır.

Z02 Holden, Z05 (Wc Giriş Holü), Z06 (Oda), Z07 (Oda), Z08 (Oda) mekanlarına açılan 4 adet ahşap kapı bulunmaktadır. 107 sofaya çıkış sağlayan döner ahşap merdiven bu kısımda bulunmaktadır. Merdivenin son basamağının izdüşümünde 22x25 cm boyutlarında beton ayak üzerinde, 13x13 cm en ve boyunda bir adet ahşap dikme, ahşap kiriş ile birleşmektedir.

Şekil 2.6: Z02 hol bahçeden görünüşü (T. Özderya Arşivi, 2019).

Şekil 2.7: Z02 holde merdivenin konumu (T. Özderya Arşivi, 2019).

Z03 (Mutfak)

Zemini şap tavan ise betonarme döşemedir. Duvarlar harman tuğla ile örülmüştür. İç duvarlar sıvalı ve yeşil renkli boyalı, dış cephe duvarları ise sıva üzerine sarı renkte badanalıdır. Mutfağa bahçeden 13 cm yükseklikte, odaya açılan tek kanatlı ahşap kapı ile giriş yapılmaktadır. Z02 numaralı mutfağın kat yüksekliği yaklaşık 2.40 m'dir.

Mekanın güneybatı ve kuzeybatı duvarında sadece ahşap pervazı kalmış iki pencere boşluğu bulunmaktadır. Güneydoğu cephesinde Z04 (Wc) mekanına ait olan 45x60 cm boyutlarında havalandırma penceresi bulunmaktadır. Kuzeydoğu duvarında kuzeydoğudan güneybatıya doğru sırasıyla 35 cm derinliğinde 53x146 cm ebatlarında 3 raflı niş, 42 cm derinliğinde ocak ve 30,5 cm derinliğinde 135x135 cm ebatlarında niş bulunmaktadır. Duvar boyaları yer yer dökülmüş durumdadır. Odanın tavan döşemesi birinci katta balkon olarak kullanılmaktadır.

Şekil 2.8: Z03 mutfağın genel görünümü (T. Özdeya Arşivi, 2019).

Z04 (Wc)

-0.11 kotunda bulunan tuvalete ait zemin kaplaması şaptır ve Z05 tuvalet holünden başlayan bir meyil ile doldurulmuştur. Z05 tuvalet holünün kuzeybatı duvarında bulunan ahşap tek kanatlı 170 cm yüksekliğindeki kapı ile tuvalete geçiş bulunmaktadır. Kapının bulunduğu duvar kalınlığı 12,5 cm'dir.

Bakımsız halde bulunan bu hacim tuvalet olarak kullanılmakta ve bir adet alafranga klozet monte edilmiş durumdadır. Güneydoğu duvarında 20x60 cm ve güneybatı duvarında 12 cm sarkan betonarme kirişin bitim hizasından başlayan 20x27 cm açıklıklar bulunmakta ve bu açıklıklar cam ile kapatılmaktadır. Tuvaletin bu açıklıklardan ışık almasının sağlanması amaçlanmıştır.

Mekanın kuzeydoğu duvarında 37x57 cm boyutlarında, 14,5 cm derinliğinde ahşap niş bulunmaktadır. Duvar yüzeylerinde sıva çatlakları görülmekte ve bu çatlaklara çimento harç ile onarımlar yapılmıştır. Duvarlar sıva üzerine boyalıdır ve yaklaşık olarak 2.58 m duvar yüksekliği sahiptir.

Şekil 2.9: Z04 tuvaletin genel görünüşü (T. Özdeya Arşivi, 2019) .

Şekil 2.10: Tuvaletin ışık almasını sağlamak için açılmış boşluğun cam ile kapatılması (T. Özdeya Arşivi, 2019).

Z05 (Wc Holü)

Z02(Hol) mahallinden 3 cm taş eşik üzerinde bulunan tek kanatlı ahşap K3 numaralı kapı ile ulaşılmaktadır. -0.07 kotundadır ve 7 cm rıht yüksekliğine sahip beton basamak ile Z02 Holden inilmektedir. Wc Holü yaklaşık 2,16 m² ve 2.45 m yüksekindedir. Mekanın duvarları sıvalı ve badanalıdır. Zemin şap kaplama, tavan

ise sıvalıdır. Kuzeydoğu duvarı üzerinde 19,5 cm derinliğinde 35x50 cm ebatlarında ahşap niş bulunmaktadır. Duvarlar sıva üzerine yeşil renkli badanalıdır.

Güneydoğu duvarında 11,5c m beton eşiğin üzerinde Z06 odası ile Z05 tuvalet arası geçişi sağlayan 175 cm yükseklikte K5 numaralı ahşap tek kanatlı kapı bulunmaktadır. Yine bu duvarın tavanından 12,cm kalınlığında kuzeydoğu güneybatı doğrultusunda betonarme giriş sarkmaktadır.

Şekil 2.11: Ahşap duvar nişi (T. Özderya Arşivi, 2019).

Şekil 2.12: K5 numaralı kapı (T. Özderya Arşivi, 2019).

Z06 (Oda)

Odaya giriş Z02 Holden, 10 cm ahşap eşiği olan pahlı şekilde açılan 85x195 cm boyutlarında, bulunduğu duvar kalınlığı 20 cm olan K6 kapısından sağlanır. Zemin ± 0.00 kotundadır. Z06 odası 18 m² ve yaklaşık 2.43 m yüksekliğindedir. Kapının açıldığı alanın tavan yüksekliği, Z06 odasının tavan yüksekliğinden 30 cm aşağıdadır.

Tavan ve zemin kaplaması ahşaptır. Zemin kaplaması olarak kullanılan ahşap malzeme birbirinden farklı ebat ve boyutlarda dizilmiş, malzeme yüzeylerinde bölgesel olarak böceklenmeler görülmektedir. Duvarlar sıva üzeri yağlı boya ile boyanmıştır. Ahşap süpürgelik odanın tüm duvarlarını çevrelemiştir. Kuzeydoğu duvarı üzerinde bir adet plaka ile kapatılmış ocak, ocak üstünde alçı raf süsü ve ocağın

her iki tarafında 30 cm derinliğinde duvara gömülü, 70 x 140 cm ebatlarında özgün karakterini koruyan gömme ahşap dolaplar bulunmaktadır. Bu dolaplar beyaz yağlı boya ile boyalıdır. Duvar yüzeyinde sıva çatlakları tespit edilmiştir.

Şekil 2.13: Odanın genel görünüşü (T. Özderya Arşivi, 2019).

Şekil 2.14: Odanın genel görünüşü (T. Özderya Arşivi, 2019).

Kuzeybatı duvarında duvarlar ile aynı renkte boyanmış yüklük, bardaklık ve gusülhane bölümü olarak sıralanmış ahşap bir dolap bulunmaktadır. Yine bu duvarda aile büyüklerinin rahat bir şekilde Z05 tuvalet giriş holüne ulaşmasını sağlamak için, odanın ana giriş kapısı ile dolap arasında bulunan ahşap bir kapı yapılarak geçiş sağlanmıştır.

Oda, güneydoğu duvarında bulunan demir parmaklıklı, özgün 3 adet 80x140 cm boyutlarında 11,5 cm pervazı olan ahşap çift kanatlı, altı ve üstü sabit camlı pencereler ile ışık almaktadır. Güneybatı duvarında Z07 odası ile arasında bağlantı sağlayan demir parmaklıklı 80x145 cm boyutlarında ahşap sabit pencere ve aynı duvar üzerinde alçıdan yapılmış bir raf bulunmaktadır.

Şekil 2.15: Ahşap yüklüğe ait bardaklık. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.16: Odalar arasında bulunan pencere. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Z07 (Oda)

Z02 Holün güneydoğusunda bulunan 3 cm taş eşişe sahip çift kanatlı, camlı ahşap kapı ile Z07 odasına ulaşılmaktadır. Oda zemini ± 0.00 kotunda, 2,45 m yüksekliğinde ve 12,5 m² alan kaplamaktadır. Zemin ve tavan kaplaması ahşaptır. Zemin kaplaması değişken boyutlarda ahşap parçalardan oluşmaktadır. Duvarları

sıvalı ve badanalıdır. Güneydoğu duvarında odanın içine açılan 2 adet 80x140 cm ebatlarında çift kanatlı sabit camlı ahşap pencere bulunmaktadır. Pencereler beyaz yağlı boya ile boyanmıştır. Kuzeydoğu duvarında Z06 odası ile bağlantıyı sağlayan oda içi penceresi ve alçı raf bulunmaktadır. Bu oda içi penceresinin tam karşısında güneybatı duvarında sonradan ahşap bir plaka ile kapatıldığı tespit edilen oda içi penceresi bulunmaktadır.

Şekil 2.17: Z02 oda genel görünümü (T. Özdeya Arşivi, 2019).

Şekil 2.18: Z02 oda genel görünümü (T. Özdeya Arşivi, 2019).

Z08 (Oda)

Z02 holden pahlı şekilde konumlandırılmış tek kanatlı ahşap kapı ile ±0.00 kotunda bulunan Z08 odasına geçiş bulunmaktadır. Odada ev sahiplerine ait eşyalar bulunduğu için ayrıntılı ölçüler alınamamıştır.

Güneydoğu cephesinde bulunan 2 adet çift kanatlı üstü sabit camlı pencere Z06 odasının güneydoğu duvarındaki pencereler ile benzerlik göstermektedir. Pencerelerin konumu cephe üzerinden belirlenmiştir. İki pencere arasındaki duvar üzerinde alçı raf bulunmaktadır.

Tavan yüksekliği yaklaşık 2.45 m ve 13.7 m²'lik alana sahiptir. Zemin PVC kaplama, tavan ise ahşap kaplamadır. Odanın güneybatı duvarında Z01 taşlık mekanını gören oda içi pencereleriyle aynı özellikte bir pencere bulunmaktadır. Duvarları sıvalı ve yağlı boya ile boyalı durumdadır. Kuzeydoğu duvarında Z07 odasında olduğu gibi ahşap plaka ile oda içi penceresi kapatılmıştır.

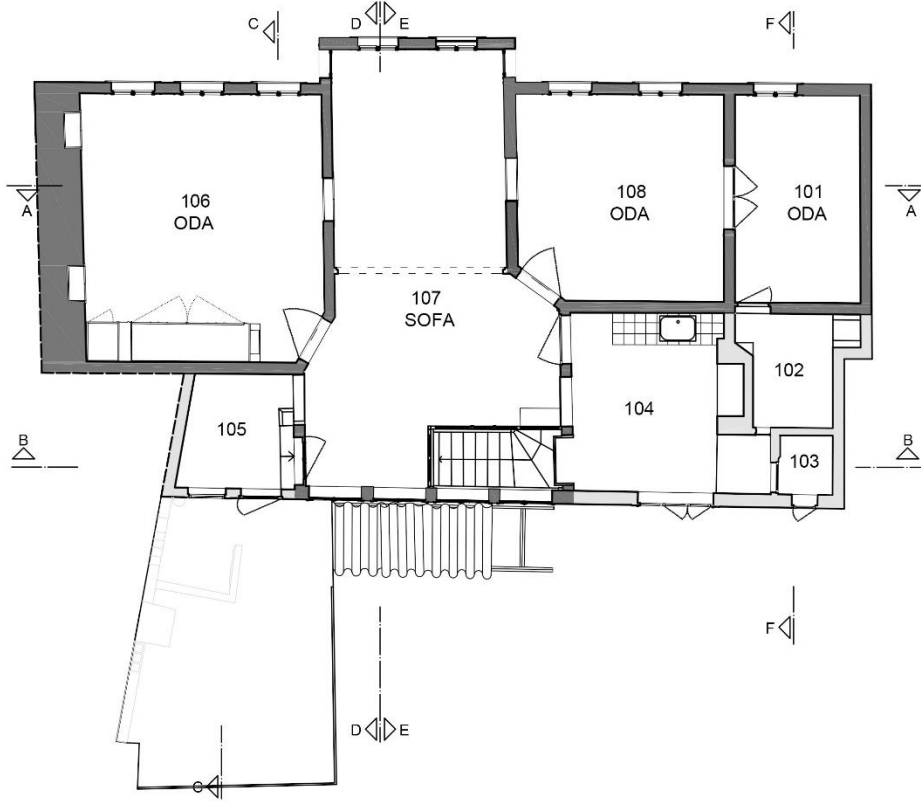
Şekil 2.19: Z08 odasının genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.20: ahşap kapının oda içinden görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

2.3.3. Birinci Kat Planı

Odalar bir iç sofa etrafında konumlanmıştır. Yapının özgün plan şema kurgusunda, sofaya açılan pahlı kapıları bulunan iki oda ana odalardır ve diğer mahaller sonradan eklenmiştir.

Şekil 2.21: Enver Soylu Evi birinci kat plan şeması. (T. Özderya Arşivi, 2019)

101 Oda

108 odasının güneybatı duvarında bulunan beyaz yağlı boya ile boyanmış çift kanatlı, 101 numaralı odaya açılan, 10 cm ahşap eşiğe sahip kapıdan ulaşılmaktadır. Kapının bulunduğu duvar ile odanın güneydoğu duvarı arasında kalan kısımda duvar üzerinde raf bulunmaktadır. +2.75 m kotunda bulunan dikdörtgen planlı 3.74 x 2.27 m ölçülerinde olan oda 8,4 m² alana sahiptir. Tavan yüksekliği yaklaşık 3.01 m'dir. Zemin PVC kaplama, tavan ise ahşap kaplamadır. Tavanda boya kabarmaları ve ahşap kaplamada bozulmalar gözlemlenmektedir.

Duvarlar yeşil yağlı boya ile boyanmıştır. Odanın güneydoğu duvarında tek kanatlı içeriye açılan üstü sabit camlı beyaz yağlı boya ile boyanmış ahşap pencere bulunmaktadır. Kahverengi yağlı boya ile boyanmış duvar ile zemin birleşiminde bulunan odayı çevreleyen 10 cm ahşap süpürgelik bulunmaktadır. Kuzeybatı duvarında 102 numaralı banyoya geçişi sağlayan zeminden 20 cm yukarıda 58.5x167 cm boyutlarında ahşap bir kapı bulunmaktadır.

Şekil 2.22: Odadan banyoya geçiş sağlayan ahşap kapı. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.23: Odaya geçiş sağlayan çift kanatlı ahşap kapı. (T. Özderya Arşivi, 2019)

102 (Banyo)

102(banyo) mekanına güneydoğu duvarında bulunan kapı ile giriş sağlanmaktadır. +2.38 kotunda bulunan, 3.17 m² alana sahip mahallin tavan yüksekliği ortalama 2.15 m'dir. 102 banyo sonradan gelişen ihtiyaçlar doğrultusunda yapının özgün plan şemasına eklenerek oluşturulmuştur.

Şekil 2.24: Banyo genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

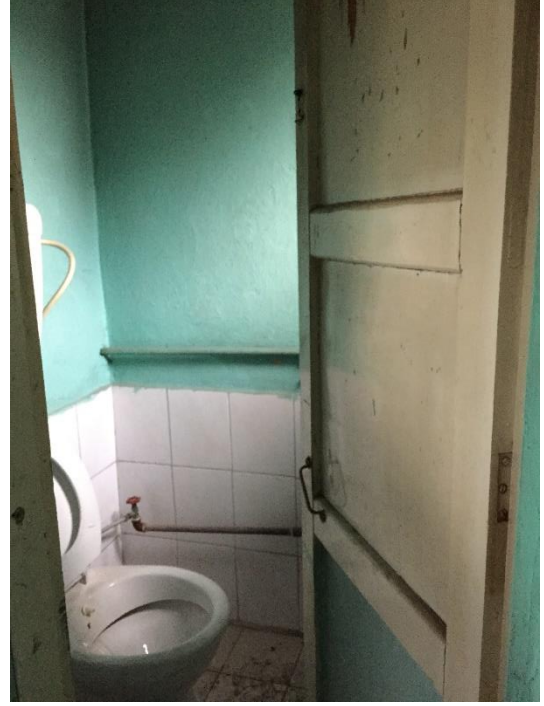

Şekil 2.25: Banyo genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Zemin ve duvarın zeminden 90 cm yükseklikteki kısmına kadar beyaz renkli seramik karo kaplıdır. Duvarın geri kalan kısmı ise sıvalı ve yeşil renkli badanalıdır. Tavan ise sıvalı yüzeye sahiptir. Güneydoğu duvarında mekanın giriş kapısı ve bir adet lavabo bulunmaktadır. Kuzeybatı duvarında bir adet alafranga klozet ve 51x27 ebatlarında bir ahşap pencere bulunmaktadır.

103 (Wc)

+2.96 kotunda bulunan Wc' ye, 104 mutfakta bulunan 56x180 cm ebatlarında olan tek kanatlı ahşap kapıdan giriş sağlanmaktadır. Tavan yüksekliği 2.08 m, taban alanı 1 m²'dir. Zemin ve duvarlar 20x20 seramik karo ile kaplanmıştır. Duvar 90 cm yüksekliğine kadar seramik kaplı geri kalan kısmı ise yeşil renkte boyalıdır. Tavan sıva üzerine boyalıdır. Güneydoğu duvarında alafranga tuvalet, kuzeybatı duvarında ise bir adet ahşap havalandırma penceresi bulunmaktadır.

Şekil 2.26: Tuvalet giriş kapısının önünde bulunan alan. (T. Özderya Arşivi, 2019) **Şekil 2.27:** Tuvalet genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

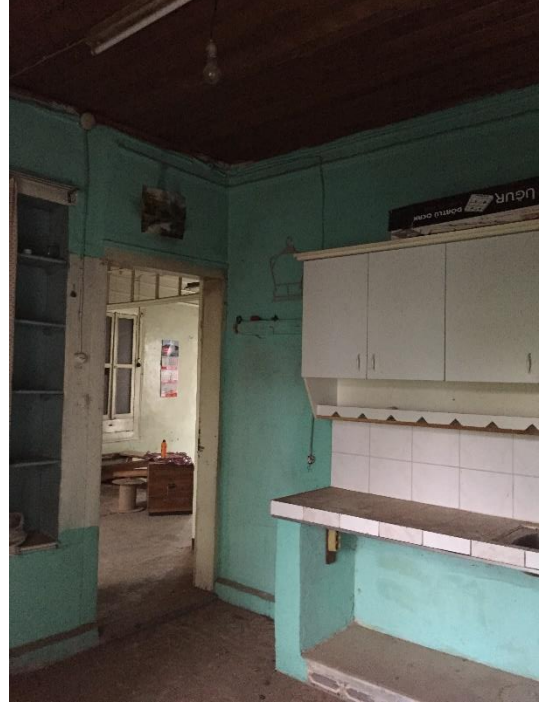
104 (Mutfak)

107 sofadan mutfığa açılan, ahşap eşiğe sahip cam kapıdan girilmektedir. Zemin kotu +2.80 m ve tavan yüksekliği yaklaşık 2.90 m'dir. Tavanı muhdes ahşap kaplama zemini ise karosiman yer karosudur. Duvar ile zemin birleşiminde mekanı çevreleyen taş süpürgelik bulunmaktadır. Duvarlar yapıya sonradan eklendiği bilinen diğer mahaller gibi sıvalı ve yeşil mat boyalıdır.

Güneybatı duvarı 105 cm yüksekliğine kadar 15x15 cm ölçülerinde seramik karo ile kaplı olan duvarda bir adet ocak bulunmaktadır. Kuzeybatı duvarında ise 130x130 cm boyutlarında çift kanatlı sabit camlı muhdes ahşap pencere bulunmaktadır. Güneydoğu duvarında seramik tezgah, kuzeydoğu duvarında ise raf olarak kullanılan niş bulunmaktadır.

Şekil 2.28: Mutfağın güneybatı duvarı. Banyo genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.29: Mutfağın genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

105 (Depo)

107 numaralı sofadan 105 depoya ahşap beyaz boyalı camlı bir kapıdan geçiş bulunmaktadır. Depo zemininden 35 cm yüksekliğinde bulunan kapıdan 17 cm yüksekliğinde beton bir basamak ile 107 sofaya çıkış sağlanmaktadır. +2.47 m kotunda olan depo 4.2 m² 'dir.

Tavan yüksekliği ortalama 2.65 m ve muhdes ahşap kaplamadır. Tavan kaplaması üzerinde malzeme çürümeleri görülmektedir. Zemin kaplaması muhdes şaptır. Zemin döşemesi balkona doğru meyil ile devam etmektedir. Duvarlar sıvalı ve yeşil badanalı bakımsız durumdadır.

Güneybatı duvarında bulunan kapının güneydoğusunda duvara gömülü niş bulunmaktadır. Kuzeybatı duvarında 9 cm pervazı olan 68x74 cm boyutlarında ahşap çitalı pencere ve balkona çıkışı sağlayan muhdes 60,5x200 cm boyutlarında ahşap kapı bulunmaktadır.

Şekil 2.30: Deponun genel görünüşü.
(T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.31: Depo'nun tavan kaplaması.
(T. Özderya Arşivi, 2019)

106 (Oda)

Zemin katta bulunan Z06 odası ile yaklaşık aynı ölçülere sahip ve oda içi yerleşim kurgusu benzerdir. 10 cm ahşap eşiğe sahip, 85x200 cm ölçülerinde ahşap beyaz yağlı boya ile boyanmış odanın giriş kapısı, oda içerisinde bulunan yüklüğün bardaklık kısmına doğru açılır. Zemin PVC, tavan ise özgün ahşap kaplamadır. Tavan yüksekliği 2.90 cm'dir. 20.9 m² alana sahip oda +2.75 kotundadır. Duvarlar yeşil yağlı boya ile boyanmıştır.

Odanın kuzeydoğu duvarında üstü kapatılmış ocak ve ocağın her iki tarafında 46x132 boyutlarında gömme dolap ve ocağın üzerinde alçıdan yapılmış bir raf bulunmaktadır. Ocağın üzerinde dolapların üst sınırını belirleyen 12,5 cm kalınlığında bulunan ahşap silme bu duvar boyunca uzanmaktadır.

Kuzeybatı duvarında ahşap duvarlar ile aynı renkte boyanmış dolap bulunmaktadır. Bu dolap Z06 odasında bulunan dolaplar ile aynı özelliklere sahiptir. Farklı olarak yüklük kısmında ahşap kapaklar bulunmaktadır. Güneybatı duvarında kapatılan pencere izi ve alçıdan yapılmış boyalı raf bulunmaktadır. Güneydoğu duvarında yola bakan 3 adet çift kanatlı üstü sabit camlı beyaz yağlı boya ile boyanmış ahşap pencere bulunmaktadır. Odanın duvarlarında sıva çatlakları tespit edilmektedir. Tavan kaplamasında boya dökülmeleri kaplama malzemesinde yoğun aşınma gözlemlenmiştir.

Zemin ile duvar birleşimini çevreleyen ahşap kahverengi yağlı boya ile boyanmış 10 cm yüksekliğinde süpürgelik bulunmaktadır. Duvar yüzeylerinde tavana yakın paralel iki farklı seviyede odayı çepeçevre dolaşan çita bulunmaktadır. Bu çitalardan tavana daha yakın olan tavan ile aynı renkte beyaz yağlı boya ile daha aşağıda kalan çita ise duvar ile aynı renkte olan yeşil yağlı boya ile boyanmıştır.

Şekil 2.32: 106 oda genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

107 (Sofa)

Döner ahşap merdiven ile +2.75 kotunda bulunan Z07 (sofa) yaşama alanına ulaşılır. Merdivenin bir kısmını çevreleyen L şeklindeki camlı kapı ile sofaya giriş sağlanmaktadır. 27 m² alana sahip olan bu kısım yapının en büyük alanını kaplamaktadır. Buradan sofanın etrafında bulunan 105 (depo), 106 (oda), 108 (oda), 104 (mutfak) mahallerine geçiş sağlanmaktadır. 106 (oda) ve 108 (oda) ya açılan kapılar pahlı biçimde konumlanmaktadır.

Zemin PVC, tavan ahşap kaplama ve duvarlar yeşil yağlı boya ile boyanmıştır. Tavanda ahşap malzemede kabarma çatlak, bulunduğu yerden ayrılma ve boya dökülmeleri gözlemlenmektedir. Duvar yüzeylerinde birbirine tavana yakın paralel iki farklı seviyede mahalli çevreleyen çita bulunmaktadır. Güneydoğu duvarında 84x165 cm boyutlarında ahşap çift kanatlı beyaz yağlı boya ile boyanmış 2 adet pencere bulunmaktadır. Tavan yüksekliği yaklaşık 2.90 cm'dir. Zemin kat ile bulunan tavan yüksekliği farkından dolayı tip görünüşe sahip olan bu pencereler 1.katta daha yüksektir. Kuzeydoğu duvarında 105 numaralı depoya açılan üstü sabit camlı tek kanatlı ahşap kapı bulunmaktadır. Kapı üst seviyesine paralel giden pervaz üstü çita 106 odanın giriş kapısının üzerine doğru giden bir yol izlemektedir. Kuzeybatı duvarında 96x170 cm ebatlarında aralarında eşit mesafeler bulunan 4 adet üstü sabit camlı dışarıya açılan çift kanatlı ahşap pencere bulunmaktadır.

Güneybatı duvarında 104 numaralı (mutfak) odaya girişi sağlayan 10 cm ahşap eşik üzerinde tek kanatlı sofaya açılan kapı bulunmaktadır. Kuzeydoğu ve güneybatı duvarlarında karşılıklı olarak cumbada yer alan tek kanatlı üstü sabit camlı 2 adet pencere vardır. Karşılıklı bu iki duvardan güneybatı duvarında kapatılmış pencere izi yerine yapılan gömme dolabın arka kısmı olan ahşap plaka görülmekte, kuzeydoğu duvarında ise üstü çift kapaklı raflı, altı çekmeceli gömme dolap bulunmaktadır.

Şekil 2.33: 107 sofanın genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.34: Odanın güneybatı duvarı. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Gömme dolabın kuzeybatısında kalan bir de ahşap raf bulunmaktadır. Z07 odasının kuzeybatısında bulunan zeminden tavana uzanan kapı ile aynı görevi gören iki duvar arasını kaplayan, kasa ve üstündeki sabit camlı kısmı kalmış bir çerçeve bulunmaktadır.

Şekil 2.35: 107 sofanın genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

108 (Oda)

107 sofada bulunan K7 pozlu 10 cm ahşap eşiğe sahip kapıdan odaya ulaşılır. 13.8 m² alana sahiptir ve zemini PVC, tavanı ise ahşap kaplamadır. Tavan yüksekliği 2.90 m ve tavan kaplaması bozulmaya uğramıştır. Duvarlar diğer odalarda görüldüğü gibi yeşil yağlı boya ile boyanmıştır. Güneydoğu duvarında 107 sofa ile aynı duvarda bulunan pencere tipiyle benzer 2 adet pencere bulunmaktadır. İki pencere arasında alçı raf vardır. Kuzeydoğu duvarında 107 sofada bulunan gömme dolap ile aynı özellikleri taşıyan beyaz yağlı boya ile boyanmış ahşap gömme dolap bulunmaktadır. Dolabın yerleştiği duvarda sıva çatlakları görülmektedir.

Şekil 2.36: 107 sofanın genel görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.37: Odanın güneybatı duvarında bulunan ahşap kapı. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Odanın duvar ile zemin birleşim detaylarında bulunan, 10 cm kalınlığında ahşap malzemedен yapılmış kahverengi yağlı boya ile boyalı süpürgelik çevrelemiştir. Tavanı ise 107 numaralı sofadaki kapı üzerinde 2 ayrı kotta bulunan çıta oda içerisinde de sürekliliğini korumuştur. Güneybatı duvarında oda ile 101 mahalline doğrudan geçişi sağlayan 114x200 ölçülerinde çift kanatlı kasa etrafında 12 cm pervaz dönen ve 101 numaralı odaya açılan ahşap kapı bulunmaktadır.

2.3.4. Cephe Özellikleri

Yapının kuzeybatı, güneydoğu, kuzeydoğu ve güneybatı yönlerine bakan dört cephesi bulunmaktadır. Tüm cephe duvarları sıvalı ve safran renginde boyalıdır.

Kuzeybatı Cephesi

Yapının yol üzerinde bulunan önünde bulunduğu kaldırıma bitişik cephesidir. Cephe yaklaşık olarak 15.5 m genişlik ve 6.5 metre yüksekliğe sahiptir. Yapıya giriş cephenin kuzeydoğusunda bulunan DK1 pozlu demir gri boyalı muhdes kapı ile sağlanmaktadır. Demir kapının kenarlarında 10 cm kalınlığında ahşap pervaz dönmektedir. Sade ve düz hatlara sahip bu cepheye, birinci katta bulunan cumba hareket katmaktadır. Cumbanın taban sınırında dolanan 20 cm kalınlığında ahşap pervaz ender süs elemanlarındanır. Cephe üzerinde bulunan kablo gibi muhdes ekler ve cephe kirliliği haricinde büyük bir problem tespit edilmemektedir. Cephe sıva üzerine safran sarısı renkli badanalıdır. Sıva çatlaklarının çimento esaslı harç ile sıvanmıştır. Duvar üzerinde hava kirliliği ve kullanımdan kaynaklı kirler ve elektrik kabloları bulunmaktadır.

Zemin kat duvarında benzer özelliği sahip 7 adet 11.5 cm ahşap söveli olan çift kanatlı demir parmaklıklı, teneke saç kaplı denizliği olan ahşap pencereler bulunmaktadır. Birinci katta 7 tanesi zemin katta bulunan pencerelerin hizasında, 1 tanesi ise demir kapının üzerinde olan toplamda 8 adet ahşap çift kanatlı pencere bulunmaktadır. Pencere kenarlarında bulunan ahşap söveler yıpranmıştır. Cephede yeşil renkte yağlı boya ile boyalı, beşik çatıya ait ahşap kaplamalı saçak alını dikkat çekmektedir.

Şekil 2.38: Enver Soylu Evi kuzeybatı cephesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.39: Enver Soylu Evi kuzeybatı cephesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Güneydoğu Cephesi

Kuzeybatı cephesine kıyasla bu cephe bakımsız ve özgün halinin dışında bir görüntüye sahiptir. Bahçeye bakan cephenin duvarları, kuzeybatı cephesinde olduğu gibi sıvalı ve boyalıdır. Cephede sıva çatlakları ve dökülmeleri yoğun bir şekilde görülmektedir. Zemin katta kuzeydoğu yönünden güneybatıya doğru sırasıyla, sonradan eklenen mutfağın kuzeybatı duvarı, Z07 hol ve Z01 taşlık görünmektedir.

Mutfağın kuzeybatı duvarı üzerinde bulunan bir adet sadece ahşap kasası kalmış pencere boşluğu vardır. Duvar üzerinde yoğun sıva dökülmeleri bulunmaktadır. Z02 hol doğrudan bahçeye açıldığı için bu kısımda Z08 odasına ait camlı kapı ve ahşap merdiven görünüşte kalmakta, mekanın tam ortasından inen ahşap bir dikme bulunmaktadır.

Cephenin en kuzeybatısında sonradan yapılan 104(mutfak) ve 103 (Wc) mekanlarının taşıyıcı sistemi olan 20x24 cm ölçülerinde 3 betonarme kolon, birinci kat seviyesinden bahçe zeminine inmektedir. Bu kolonlar arasından, Z07 odasının kuzeybatı duvarı ve ana giriş kapısı görülmektedir. Z03 mekanına ait duvar yüzeyinde sıva dökülmeleriyle açığa çıkan tuğla duvar ve çürümeye uğramış ahşap iskeleti kalmış bir pencere görülmektedir. Birinci katta kuzeydoğu yönünden güneybatı yönüne doğru sırasıyla depoya ait 1 adet ahşap pencere ve 1 adet kapı bulunmaktadır. Bu mekanın üzeri kırmızı ondüline levha ile örtülüdür. Bu örtü balkonun bir kısmını kapatacak şekilde uzamaktadır. Cephe üzerinde bulunan tüm pencereler açık mavi renkli badanalıdır ve ahşap malzemelerde kirlilik gözlemlenmektedir. 107 sofada 4 adet özgün olmayan aynı özelliklere sahip çift kanatlı, ahşap söveli pencere bulunmaktadır. Pencereleri bir bütün gibi gösteren ahşap söve cephenin en dikkat çeken elemanıdır. 107 sofanın kuzeydoğu ve güneybatı yönlerinde bulunan sonradan eklenen odalar cephe üzerinde dökülen sıvaların arasından görünen malzeme farklılıklarıyla ayırt edilebilmektedir. Mutfağa ait ahşap söveli biri sabit, diğer iki kanat açılır ve tuvalete ait tek kanatlı ahşap söveli pencereler bulunmaktadır. Birinci kat döşemesinin hizasında 107 sofa boyunca 20 cm kalınlığında ahşap kat silmesi bulunmaktadır. Bu ahşap silme üzerine, demir karkas üzeri ondüline kaplama saçak monte edilmiştir. Kat silmesine paralel duvar ile çatı saçağı birleşim noktasında 10 cm bir silme daha

bulunmaktadır. Yeşil boyalı beşik çatı ile birleşen ahşap çatı saçak alını 107 sofa, mutfak ve tuvaletin üzerinde bulunan saçak alnından daha yüksekte ve belirgindir.

Şekil 2.40: Enver Soylu Evi güneydoğu cephesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.41: Enver Soylu Evi Güneydoğu cephesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Kuzeydoğu Cephesi

Bitişik nizam halinde konumlanmış yapının kuzeydoğu cephesinde bulunan duvar yaklaşık 2.87 cm mesafeden sonra 1623 ada 6 parselde bulunan yapı ile birleşmektedir. Bu cephede cumbanın kuzeydoğu ve güneybatı duvarlarında bulunan birbiriyle aynı özelliklere sahip tek kanatlı ahşap pencere bulunmaktadır. Duvar yüzeyi sıvalı ve sarı renkte boyalıdır.

Güneybatı Cephesi

Yapının güneybatı duvarı 1623 ada 8 parselde bulunan yapı 86 cm mesafeden sonra birleşmektedir. Cumbanın güneybatı duvarı görünüşte kalmaktadır. Kuzeydoğu cephesi ile aynı özellikleri taşımaktadır. Cumba üzerinde bulunan pencerelerin ahşap söveleri eskimiş yıpranmış durumdadır.

Şekil 2.42: Enver Soylu Evi Güneybatı cephesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.43: Enver Soylu Evi Kuzeydoğu cephesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)

2.3.5. Yapım Tekniği ve Malzeme Özellikleri

Duvarlar

Zemin kat yığma taş duvar, birinci kat ise ahşap karkas kerpiç dolguludur. Yapının duvarları 20-25 cm aralığında değişkenlik göstermektedir. İç duvarlar ise 10-15 cm aralığındadır. Z06 ve 106 mekanlarının kuzeydoğu duvarı, üzerinde bulunduğu ocak dolayısıyla 83 cm kalınlığa sahiptir. Duvar yüzeyleri sıvalı ve boyalıdır.

Merdiven

Yapıda zemin katı birinci kata bağlayan basamakları PVC kaplamalı ahşap ve Z01(taşlık) mekanından Z02 hole çıkışı sağlayan muhdes 2 basamaklı beton merdiven bulunmaktadır. Z02 holden 107 sofaya ulaşan döner merdiven 14 basamak ile ±0.00 kotundan +2.75 kotuna çıkmaktadır. Basamakların rıht yükseklikleri 16,5-22 cm aralığında değişkenlik göstermektedir. Merdiven altında bulunan depo alanına merdivenin güneybatı ve kuzeydoğu kenarında bulunan ahşap kapaklar ile ulaşılmaktadır. Merdivenin güneybatı ve kuzeybatı kenarlarında zemin ile birleştii noktada 10x20 cm ebatlarında desenli taş süpürgelik bulunur. Beyaz yağlı boya ile boyanmış ahşap küpeşte ve korkuluklar bulunmaktadır. Korkuluklarda yamulmalar gözlemlenmektedir.

Döşeme ve Tavanlar

Yapının özgün odalarına ait zemin ve tavan kaplamaları ahşaptır. Tavan kaplamaları ahşap çıtalı tavan biçimindedir. Muhdes sonradan eklenen mahaller ise genel olarak zemin çimento esaslı şap, tavan ise betonarme döşemedir. Islak hacimler beyaz seramik yer karosu ile kaplanmıştır. Z02 hol ile 104 mutfak zemin kaplamaları ise karosiman yer karosudur.

Şekil 2.44: Basamakları pvc kaplanmış merdiven. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.45: Merdiven altı kapatılarak dolap . (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.46: Zemin kattan birinci kata çıkış. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.47: Birinci kattan merdivenin görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.48: 107 sofa tavan görünüşü.
(T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.49: Ahşap tavan kaplaması.(T.
Özderya Arşivi, 2019)

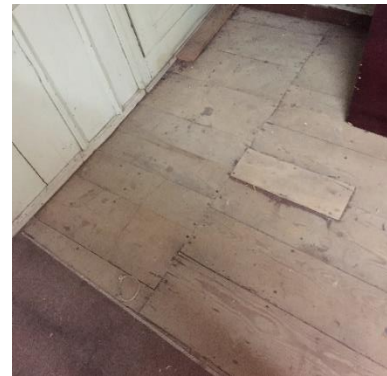
Şekil 2.50: 104 Mutfak zemin
kaplaması. T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.51: Z02 hol zemin kaplaması.
(T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.52: Z07 zemin kaplaması.(T.
Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.53: Z06 zemin kaplaması. (T.
Özderya Arşivi, 2019)

Üst örtü/ çatı

Ana yapı alaturka kiremit kaplı beşik çatı sistemi ile örtülmüştür. Yaklaşık 50 cm saçak çıkması bulunmaktadır. Çatı mahya kotları ölçülememiş, kuşbakışı görseller ile çatı çizimi tamamlanmıştır. Üst örtü basit onarım sürecinde yenilenmiştir.

Sonradan eklenen zemin katta bulunan Z03 mutfak üzeri balkon olarak kullanılan beton teras, 105 deponun çatısına doğru tek yöne eğimli demir taşıyıcı üzeri kırmızı ondüline levha ile örtülüdür. Çatı üzerinde Z03 mutfakta bulunan ocağa ait beton bir baca bulunmaktadır. Çatı arasına giriş bulunmadığı için çatı yapım sistemi fotoğraflanamamış ve detaylı ölçülendirilememiştir.

Şekil 2.54: Enver Soylu Evi çatı görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

2.3.6. Mimari Öğeler

Kapılar

Rölöve plan çizimleri üzerinde kapılar poz numarası verilerek belirtilmiştir. Zemin katta 7 adet ahşap kapı, birinci katta 7 adet ahşap kapı olarak toplamda 14 kapı bulunmaktadır. K1 poz numaralı kapı yapıya girişin sağlandığı, bulunduğu duvarı boydan boya kaplayan, kat yüksekliğinde muhdes demir camlı kapıdır. K2 numaralı kapı bahçeden, Z03 mutfaka açılan camlı bir kapıdır. Bahçe kotundan 13 cm yükseklik üzerinde, 90x165 cm ölçülerine sahiptir. Kapı muhdes ve bakımsız durumdadır.

Şekil 2.55: Demir giriş kapısının iç mekandan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.56: Demir giriş kapısının sokaktan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.57: K2 numaralı kapı.(T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.58: K3 numaralı sokak. (T. Özderya Arşivi, 2019)

K3, K4 ve K5 kapıları tek kanatlı ahşap kapılardır. K3 numaralı kapı Z02 hole, K5 numaralı kapı, Z06 numaralı odadan Z05 Wc holüne açılmaktadır. K4 numaralı kapı ise Z05 Wc holünden Z04 tuvalete geçişi sağlamaktadır. K3 numaralı kapı 65x180 cm ölçülerinde 24,17 ve 22 cm uzunluğunda ahşap latadan oluşmakta, kasanın çevresinde 11 cm pervaz dönmemektedir.

Şekil 2.59: K4 numaralı kapı.(T. Özderya Arşivi, 2019)

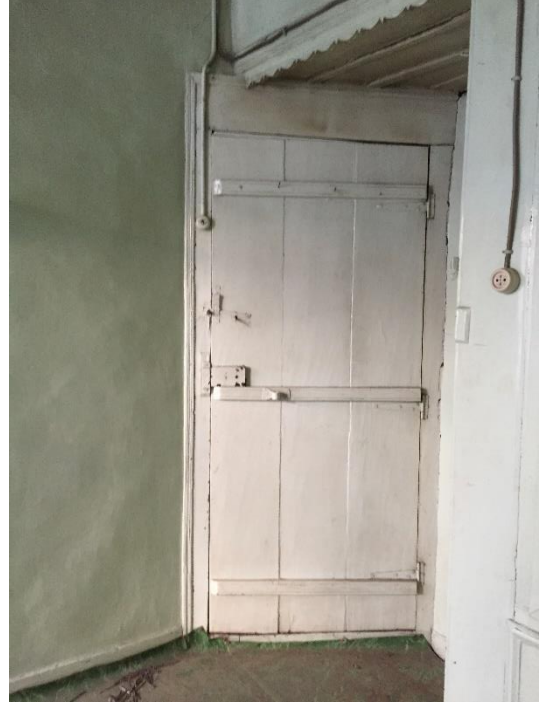

Şekil 2.60: K5 numaralı kapı. (T. Özderya Arşivi, 2019)

K6 poz numaralı kapılar Z06, Z08, 106 ve 108 odalarına açılan, pahlı biçimde bulunan, ahşap tablalı tek kanatlı, 85x195 cm boyutlarında beyaz yağlı boya ile boyanmış tip kapılardır. Bu kapıların sofaya bakan kısımları detaylı oda içerisine bakan kısımları ise düzdür. Pervaz kalınlıkları 11-19 cm aralığında değişkenlik göstermektedir.

Şekil 2.61: K6 numaralı kapının sofadan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.62: K6 numaralı kapının oda içinden görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.63: K7 numaralı kapı. (T. Özderya Arşivi, 2019)

K7 numaralı kapı Z07 odasına açılan, zemin kat döşemesinden birinci kat döşemesine uzanan bulunduğu duvarı kaplayan panel ahşap çift kanatlı kenarları ve üstü sabit camlı bir kapıdır. Bu kapı ile aynı özellikte 107 sofada bulunan bir kapı daha vardır. Fakat bu kapının kanat kısmı sökülmüş sadece tepesindeki sabit cam kısmı bırakılmıştır.

K8 numaralı kapı birinci katta bulunan, ahşap kanat üzeri sabit camlı tepe pencereli kapıdır. Kapı 94x230 cm ölçülerindedir. 107 sofadan 105 depoya açılmaktadır. 105 deponun kuzeybatı duvarında bulunan balkona açılan K13 numaralı kapı, tek kanatlı 80x220 cm boyutlarında ahşap latalı üzeri cam kapıdır.

K9 numaralı kapı çift kanatlı, altı iki bölmeli ahşap tablalı, üzeri sabit camlı, beyaz yağlı boya ile boyanmıştır. Kapı 114 cm genişliğinde 200 cm yüksekliğindedir. 10 cm eşik üzerinde 12 cm pervaz çevrilidir. İki kanat da 108 odasından 101 numaralı odaya doğru açılmaktadır. Birinci katta bulunan K12 numaralı kapı 107 sofadan 104 mutfağa açılmaktadır. Ahşap kanatlı kapı altı tablalı üzeri camlıdır.

Şekil 2.64: K8 numaralı kapının sofadan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.65: K12 numaralı kapının sofadan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.66: K9 numaralı kapının 108 odadan görünüşü.(T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.67: K9 numaralı kapının 101 odadan görünüşü. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Pencereler

Yapının kuzeybatı cephesinde 7 adet, güneydoğu cephesinde 7 adet ve cumbanın her iki tarafında bulunan 2 adet ahşap pencere, Z04 tuvalete ait havalandırma penceresi, odalar arası bulunan çoğunluğu kapatılmış veya dolaba çevrilmiş 2 adet ahşap penceresi ile toplamda 19 adet pencere bulunmaktadır. Kuzeybatı cephesinde bulunan pencerelerin benzer görünüşe sahip, zemin ve birinci kat arasındaki yükseklik farkından dolayı boyutları farklılaşmaktadır.

Kuzeybatı cephesi zemin katta P1 ve P2 numaralı iki tip pencere bulunmaktadır. P1 numaralı pencere çift kanatlı altı ve üstü sabit camlı ahşap penceredir. P1 ve P2 numaralı pencereler 80x145 cm ölçülerinde sahiptir. P2 numaralı pencerenin sadece üstünde sabit cam bulunması ile birbirlerinden farklılaşmaktadırlar. Kanatlar oda içerisine açılmakta ve dışarıdan güvenlik amacıyla demir parmaklıkları bulunmaktadır. Birinci katta bulunan P5 numaralı pencereler, P2 numaralı pencereler ile aynı özellikleri taşımakta, farklı olarak 80x165 cm ebatlarındadır. Zemin katta bulunan P3 numaralı pencere tipleri odalar arasında bulunmaktadır. Bu pencereler iç ve dış olmak üzere her iki taraftan da demir parmaklığa sahip, sabit açılmayan ahşap pencerelerdir.

Şekil 2.68: P1 numaralı pencerenin Z06 odadan görünüşü. (T. Özdeya Arşivi, 2019)

Şekil 2.69: P2 numaralı pencerenin Z07 odadan görünüşü. (T. Özdeya Arşivi, 2019)

P4 numaralı pencere Z04 tuvalete ait havalandırma penceresidir. Bulunduğu duvar aynı zamanda Z03 mutfağın güneydoğu duvarıdır. 45x60 cm ölçülerinde olan ahşap pencere Z04 tuvalete açılmaktadır. P6 numaralı pencereler cumbanın 2 tarafında bulunmaktadır. Tek kanatlı üzeri ikiye bölünmüş sabit camlı, 50 cm genişlik ve 165 cm yüksekliğe sahiptir.

P7 numaralı pencere tek kanatlı ahşap 40x50 cm ölçülerinde, dışarı açılan havalandırma penceresidir. P8 numaralı pencere 129x129 cm ebatlarında, 3 kanatlı, ikisi dışarı açılan diğeri ise sabit ahşap penceredir. Birinci kat güneydoğu cephesinde bulunan P9 numaralı pencereler pencere boşluğunun dışında bulunmaktadır. Ahşap çift kanatlı üzeri sabit camlı pencereler 4 adet yan yana sıralı, dışarıya doğru açılmakta, 95x 170 cm ölçülerindedir. Güneydoğu cephesinden bakıldığında pencereler arasında bulunan ahşap çerçeveler bütüncül bir görüntü sağlamıştır. Pencerenin üzerinde sabit dikey çita ile bölünmüş bir cam bulunmaktadır. P10 penceresi ise 68x74 cm

ölçülerinde tek kanatlı düşey ve yatay çıta ile bölünmüş cam bir pencere bulunmaktadır. Çevresi 9 cm ahşap pervaz dönülmüştür.

Şekil 2.70: P8 numaralı pencerenin 104 odadan görünüşü.(T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.71: P9 numaralı pencerelerin güneydoğu cephesinden görünüşü.(T. Özderya Arşivi, 2019)

Dolaplar

Z06 ve 106 odalarının kuzeybatı duvarında özgün yüklük bulunmaktadır. Yine bu odaların kuzeydoğu duvarında kapatılmış ocak izinin her iki tarafında duvara gömülü ahşap dolap bulunmaktadır. Birinci katta ise odalar arasında eskiden pencere olarak bulunan boşlukların dolaba çevrilmesi ile yapılan 2 adet duvara gömülü beyaz boyalı ahşap dolap bulunmaktadır. Bu dolaplardan birisi 107 sofa diğeri ise 108 odada bulunmaktadır.

DP1 numaralı dolap Z06 odasında bulunmaktadır. Ahşap 210x320 cm ebatlarında yeşil yağlı boya ile boyanmış sırasıyla bardaklık, yüklük ve gusülhane olarak üç kısımdır. Gusülhane kısmı çift kapaklı, yüklük kısmı dolap derinliğinde kapaksız açık bir halde bulunmaktadır. Dolabın alt kısmında ahşap çita ile çevrelenmiş sıralı dikdörtgenlerden oluşan kısım bulunur. Bu dikdörtgenlerden yalnız iki tanesi kapak görevi görmektedir. Birinci kattaki 106 numaralı odada bulunan DP3 numaralı dolap 240x320 cm boyutlarındadır. Z06 odasında bulunan dolap ile benzer özelliklere sahip, yüklük kısmı ahşap iki kanat ve gusülhane kısmı ise ahşap tek kanattır.

Şekil 2.72: Z06 odasında bulunan DP1 numaralı yüklük. (T. Özdeyrya Arşivi, 2019)

Ocağın her iki tarafında konumlandırılmış Dp2 numaralı dolaplar zemin katta, Dp3 numaralı dolaplar ise birinci katta bulunmaktadır. Dp2 numaralı dolaplar 60 cm genişliğinde 125 cm yüksekliğindedir. En üst kısmı raf, rafın alt tarafında çift kapaklı dolap ve en alt kısmında bir çekmece gözü bulunmaktadır.

Dp3 numaralı dolap 46 cm genişliğinde 135 cm yüksekliğindedir. İki ayrı kapaktan oluşmaktadır. Üst kısımda kalan kapak camdır ve ahşap çita ile yatay olarak bölünmüştür. Alt tarafta kalan kapak ise ahşap latalıdır. Dikdörtgen formlu Dp2 ve Dp3 numaralı dolapların 4 kenarı da 5 cm ahşap çita ile çevrilidir.

Dp5 numaralı dolaplardan birisi 107 sofada diğeri ise 108 odasında bulunmaktadır. İkisi aynı özellikleri taşımaktadır. 75 cm genişliğinde, 170 cm yüksekliğinde ve 20 cm derinliğindedir. Günümüzde beyaz yağlı boya ile boyanmış Dp5 numaralı dolap, üst kısmı çift kapaklı ortadan yatay bir şekilde bölünmüş cam kanat ve alt kısmında bir çekmecedен oluşmaktadır. 12 cm kalınlığında ahşap bir pervaz dolabı çevrelemiştir.

Şekil 2.73: 106 odasında bulunan DP4 numaralı yüklük. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.74: Dp2 numaralı dolap. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.75: Dp3 numaralı dolap. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.76: Dp5 numaralı dolap. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.77: Dp5 numaralı dolap. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Ocaklar

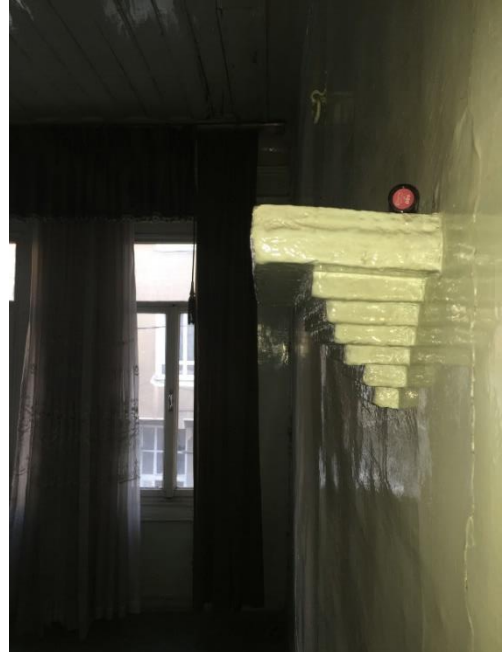
Enver Soylu evinde toplam 4 adet ocak bulunmaktadır. Bu ocaklardan iki tanesi zemin katta diğerk ikisi ise birinci kattadır. Z01 mutfakta bulunan ocak 42 cm derinliğinde 74x108 cm ölçülerinde kullanılır durumdadır. Bacası üzerinde bulunan terasa çıkmaktadır. Z06 ve 106 odalarının kuzeydoğuduvarında bulunan ocaklar ise üzeri plaka ile kapatılmış durumdadır. 104 mutfakta bulunan ocak 92x147 boyutlarında 48 cm derinlikte kullanılabilir durumdadır. Bacası çatıya ulaşmaktadır.

Süsleme Elemanları

Yapı genel hatları ile sade bir görünüme sahiptir. Odalar içerisinde alçıdan yapılmış duvar yüzeyleri üzerinde bulunan alçı raflar ve gömme dolaplar bulunmaktadır. Ana mekanlara giriş kapıları pervazları geniş tutulmuştur. Çatı saçak altında bulunan ahşap kaplama, pencere pervazları ve cumbanın eteklerindeki kat silmesi yapıda sık rastlanmayan süsleme unsurlarındandır. Birinci kat duvarlarının tavana yakın kısımlarında bulunan çıtalar dikkat çekmektedir.

Şekil 2.78 : 10 oda ocak üstü alçı raf. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Şekil 2.79: Alçı raf. (T. Özderya Arşivi, 2019)

2.3.7. Mevcut Durum Analizi

Yapı zaman içerisinde çeşitli kullanıcılar tarafından kullanılmış ve bu kullanım sonucunda bakımsız hale gelmiştir. Mekansal ve mimari eleman değişimleri olmuştur. Çalışma kapsamında yapının mevcut durumunu yansıtan detaylı malzeme ve bozulma analizleri yapılmıştır.

Mekansal bozulmalar

Enver Soylu evi zamanla oluşan ihtiyaçlara cevap vermesi için özgün plan tipine uygun olmayan tuvalet, mutfak ve banyo gibi mekan eklemelerine maruz kalmıştır. Yapıya eklenen mekanlar ile özgün yapı arasındaki fark belirgindir. Rölöve çizimlerinde yapıya ait özgün ve muhdes mekanlar farklı renklendirme ile belirtilmiştir.

Strüktürel ve malzeme bozulmaları

Yapıya eklenen mekanların yapım sırasında birinci kat sofayı taşıyan ahşap dikmeler kaldırılmıştır. Eklenen mekanlar için betonarme taşıyıcı sistem oluşturulmuştur. Cephe üzerinde bulunan ahşap malzemeler yağmur, kar gibi iklimsel nedenler sonucunda bozulmaya uğramıştır. Cephede sıva çatlağı, sıva dökülmeleri ve parça kaybı tespit edilmektedir. Odaların tavan kaplamalarında yoğun olarak boya dökülmeleri gözlenmektedir. Döşeme ve zemin kaplamalarında sehimler oluşmuştur.

Kullanıcı kaynaklı bozulmalar

Yapının özgün halinde giyotin olan pencereleri çift kanatlı üstü sabit camlı pencereler ile değiştirilmiştir. Zemin katta ve birinci katta odalardan sofaya açılan pencerelerden birçoğu kapatılmış, birinci katta ise bu pencereler sökülerek yerlerine dolaplar yaptırılmıştır. Geçmişte kapılarda kilit dahi bulunmayan evlerin zamanla güvenlik problemi haline gelmesiyle yapıya ait ahşap giriş kapısı zamanla demir bir kapıyla değiştirilmiştir.

Zemin kat ile birinci kat arasında bağlantıyı sağlayan ahşap merdiven ve bazı odaların ahşap döşeme üzeri PVC kaplama yapılmıştır. Z06 ve 106 odalarında bulunan ocakların önü kapatılarak kullanım dışı bir hale getirilmiştir. Oda duvarlarında ve tavanlarda yüzey kirliliklerine sıklıkla rastlanmaktadır. Birinci katta özellikle dikkat

eken odalar arasında bağlantıyı sağlayan kapatılan pencerelerin alt ve üstünde duvarda çatlaklar oluşmuştur.

Yapının bahçeye bakan cephesi üzerine saçak monte edilmiştir. Zemin kaplamalarında niteliksiz müdahaleler olan şap dökülmesi, ahşap olan kaplamaların taş kaplamaya döndürülmesi gözlemlenmiştir. Z07 odasının tavanına birden fazla aydınlatma monte edilmiştir. Zemin katta özgün plan şemasında sofa olarak kurgulanan mekan, ahşap camlı kapı ile ayrılarak oda oluşturulmuştur. Bahçede bulunan havuzda parça kaybı grlmektedir. Malzeme ve bozulma analizleri sonucunda yapının özgün halini yansıtan restitüsyon ve restorasyon projeleri hazırlanmıştır.

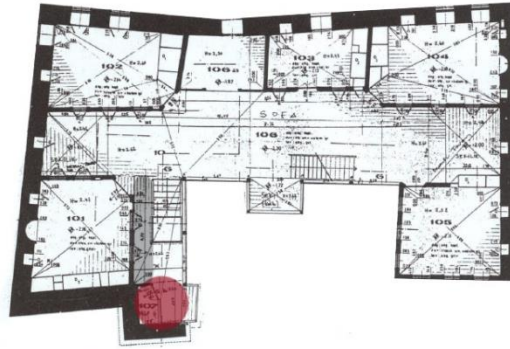
Dış nedenlerden kaynaklı bozulmalar

Atmosfer koşullarının olumsuz etkileri sonucunda cephe üzerinde bitki oluşumu ve cephe yüzeyinde, saçak alın tahtalarında kirlilik gözlemlenmektedir.

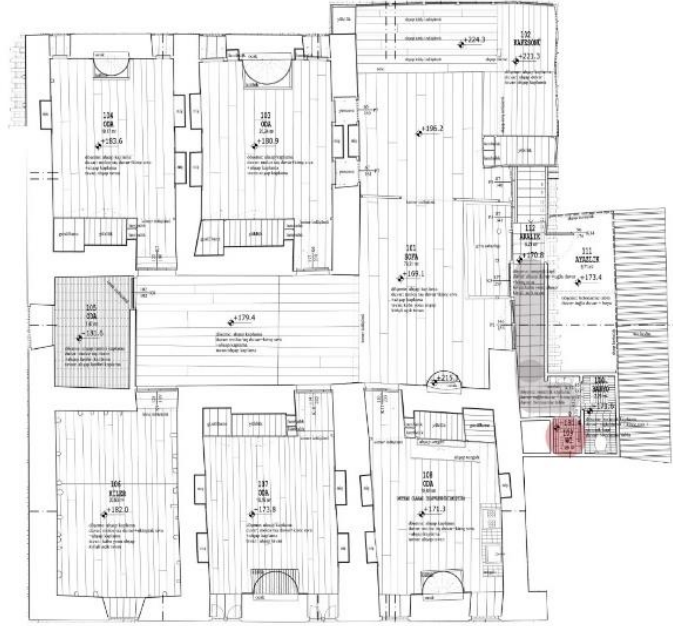
3. RESTİTÜSYON

Yapı üzerinde bulunan izlerden, ev sahiplerinin sözlü anlatımları, mimari gereklilik ve karşılaştırmalı çalışma sonucu ulaşılan bilgiler doğrultusunda restitüsyon projesi oluşturulmuştur. Necati İnceoğlu'nun Denizli evleri hakkında yazmış olduğu Geleneksel Türk Mimarisi Denizli kitabında görseli olan evler üzerinden, ev sahibi ile yapılan görüşmeler sonucunda teyit edilen, yapıda izi bulunan fakat formu belirli olmayan pencere ve kapılar analogi çalışması ile tamamlanmıştır. (İnceoğlu, 2004)

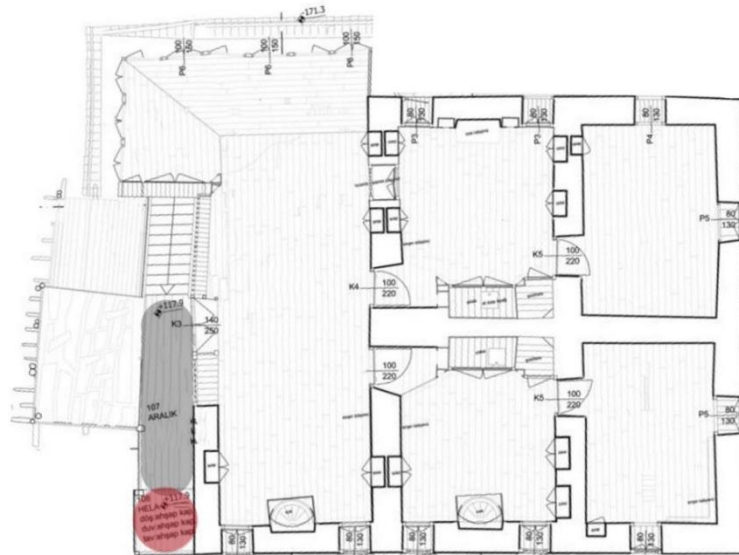
Yapının birinci katında bulunan sonradan eklenen 102, 103, 104 mekanlarının kaldırılması ardından, odaların olduğu konumunda yapının ilk yapıldığı halinde var olduğu çatı planından anlaşılan bir mekan bulunmaktadır. Mekana ait benzer örneklerin incelenmesi sonrasında bu kısmın önceden bir balkon veya aralık mekanı olarak kullanıldığı düşünceler arasındadır. Geleneksel konut örneklerinde tuvaletin üst katta bir koridor sonunda olduğu örnekler bulunmaktadır. Aralık mekanının sonunda da genel olarak tuvalet bulunabilir. Aralık, Antalya Akseki ilçesinde bulunan Mehmet Duruk konutu ve Ali Petek konutu örneklerinde görülmektedir. Birgi Çakırağa konağında tuvaletin konumu da bu örnekler ile benzerlik göstermektedir. Bahsedilen örneklerin incelenmesinin ardından restitüsyon projesinde balkon olarak tanımlanan alana, restorasyon aşamasında aralık mekanından yola çıkarak, tuvalet ve mutfak olarak kullanılması üzerine öneri getirilmiştir.

Şekil 3.1: Birgi Çakırağa Konağı 1.kat Planı üzerinde helanın konumu. (Bilgin, 1995)

Şekil 3.2: Antalya ili, Akseki ilçesinde yer alan Ali Petek konutu 1.kat planı üzerinden aralık mekanı-hela ilişkisi. (Demir, 2018)

Şekil 3.3: Antalya ili, Akseki ilçesinde yer alan Mehmet Duruk Konutu 1.kat planı üzerinden aralık mekanı-hela ilişkisi. (Şenocak, 2016)

3.1. RESTİTÜSYON KARARLARI

3.1.1. Plan restitüsyonu

Zemin katta bulunan Z03 mutfak, Z04 wc ve Z05 wc holü 1 özgün plan şemasında bulunmayan zamanla gelişen ihtiyaçlar sonucunda sonradan eklenen mahallerdir. Zemin kaplaması şap, tavan betonarme kirişler ile desteklenmiş ve duvarlar ise tuğla ile örülmüştür. Bu özgün plan şemasını bozan niteliksiz mekanların kaldırılması uygun bulunmaktadır.

Z02 hol, K7 numaralı kapının eklenmesiyle açık sofa özelliğini kaybetmiş iki ayrı mahal olarak kullanılmıştır. Denizli evlerinde görülen açık sofa olarak bilinen aydınlığı ve havalandırmayı sağlayan mekan algısı böylece bozulmuştur. K7 kapısı kaldırılarak açık sofa tek hacim olarak özgün haline geri getirilmiştir. Karosiman yer karosu olarak değiştirilen ahşap zemin kaplaması, Z07 mekanından başlayarak özgün kaplaması olan ahşap malzemeye çevrilmiştir. Z01 taşlık ile Z02 holü birbirine bağlayan 2 basamaklı muhdes beton merdiven, ahşap kaplamalı merdiven olarak düzenlenmiştir.

Birinci katta bulunan yapıya sonradan eklenen 105 depo ve açıldığı muhdes balkon,104 mutfak, 102 banyo ve 103 wc mekanları ve bu mekanları taşıyan betonarme kolon ve kirişler kaldırılmış, yerine özgün taşıyıcı olan ahşap kiriş ve dikmeler yerleştirilmiştir.

Muhdes 104 mutfağın yapıldığı yıllarda, mahallin kuzeybatı duvarında bulunan pencereler kaldırılmış ve mutfakta kullanmak için rafa dönüştürülmüştür. Mutfağın güneydoğu duvarında da kontrplak ile kapatıldığı anlaşılan iki pencere izi tespit edilmiştir. Duvar üzerinde bulunan raflar ve kontrplak kaldırılarak pencerelere ait kasa boşluklarına, yapıda bulunan diğer pencereler ile aynı özelliğe sahip 4 adet giyotin pencere yerleştirilmiştir.105 deponun güneybatı duvarında kaldırıldığı bilenen pencerelerin yerine yapılan raf ve kapı kaldırılarak giyotin 2 adet giyotin ahşap pencere eklenmiştir.

Şekil 3.4 : 104 numaralı mutfakta kapatılan pencere boşluklarının rafa dönüştürülmesi. (T. Özderya Arşivi, 2019)

Yapıda zemin kat ile birinci katı birbirine bağlayan ahşap merdiven, ev sahibinin verdiği bilgiler doğrultusunda, açık olarak bulunduğu fakat sonradan merdiven altı depo kullanımı için kapatıldığı bilinmektedir. Günümüzde PVC kaplanmış ahşap merdiven muhdes eklerinden arındırılmıştır. Zemin kat ile birinci katın arasındaki geçişi kontrol altına almak, ısı ve ses yalıtım kaygılarını karşılamak için birinci katta merdiven boşluğu, camlı ahşap doğrama ile kapatılmıştır. Bu doğrama kaldırılarak özgün halinde yerinde bulunan ahşap korkuluk ile değiştirilmiştir.

Z09,107 ve 108 mekanının kuzeydoğu duvarında, odalar arasında bulunan kontrplak ile kapatılmış halde bulunan veya dolap olarak değiştirilmiş boşluklar açılarak, yerlerine Z06 ve Z08 mekanlarındaki özgün halini korumuş örnek pencereler ile aynı özellikte pencereler yerleştirilmiştir. Z06 ve 106 mekanlarının kuzeydoğu duvarında bulunan kullanıma kapatılmış ocaklar açılarak, özgün halinde olduğu gibi kullanılabilirlik kazandırılmıştır. Zemin kaplamaları üzerinde bulunan PVC malzeme kaldırılarak özgün ahşap döşemeler restitüsyon projesinde belirtildiği gibi çizilmiştir.

3.1.2. Cephe restitüsyonu

Kuzeybatı cephesinde bulunan cumba alını üzerinde var olduğu ev sahibi tarafından aktarılan bilgiler ile tespit edilen, çelenk şeklinde defne yaprağı motifli alçı süsleme elemanı eklenmiştir. Cephe üzerinde bulunan muhdes eklerden yapı arındırılmıştır. Cumbada bulunan ahşap kat silmesi özgün malzeme ile tamamlanmıştır.

Güneydoğu cephesinde bulunan muhdes mekanların kaldırılması ile çatı özgün haline uygun olarak restitüe edilmiştir. Korunmuş olan alaturka kiremit çatı kaplaması olduğu gibi bırakılmıştır. Karşılaştırmalı çalışma ve ev sahibinin verdiği bilgiler doğrultusunda yapıda bulunan daha sonra değiştirilen tüm pencere doğramalar giyotin olarak düzenlenmiştir.

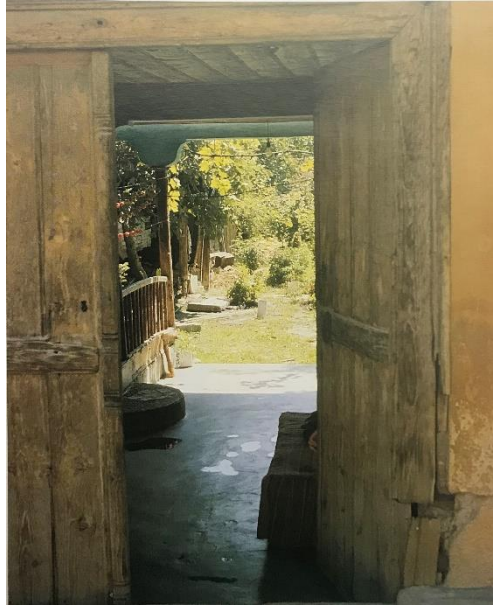
Şekil 3.5: Restitüsyon projesi oluşturulurken pencere örnekleri için belirlenen yapının görünüşü. (İnceoğlu, 2004)

Kuzeybatı cephesinde bulunan yapıya girişı sağlayan ahşap kapı yerine güvenlik nedeniyle zaman içerisinde demir kapı yaptırılmıştır. Cephe üzerinde özgün ahşap kapıya ait 10 cm kalınlığında pervaz kalmıştır. Bu pervaz özgün kapının en ve

boyunu belirlemede yardımcı bir unsur olmuştur. Kapının özgün hali Denizli Geleneksel Konutlarının kapılarının incelenmesi sonrasında ev sahibinin bilgileri ile desteklenerek belirlenmiştir. Muhdes demir kapı, ahşap çift kanatlı, kapı üzerinde havalandırma için 50 cm yüksekliğinde korkuluğu bulunan kapı ile değiştirilmiştir ve restitüsyon projesine işlenmiştir.

Şekil 3.6: Restitüsyon projesi oluşturulurken pencere örnekleri için belirlenen yapının görünümü. (İnceoğlu, 2004)

Şekil 3.7: Restitüsyon projesi oluşturulurken benzer kapı örneği. (İnceoğlu, 2004).

4. RESTORASYON

Enver Soylu Evi, yapım tarihinden günümüze kadar çeşitli kullanıcılar tarafından konut işlevinde kullanılmıştır. Tarihi yapıların korunarak, yeniden işlevlendirilmesi ile Denizli ilinde kültürel mirasın yaşatılmasına katkıda bulunan ve 1.bölümde incelenen birçok örnek proje bulunmaktadır. Tarihi Nuzhet Sürücü Evi, Denizli Evi, Konyalıoğlu Evi, Ressam İbrahim Çallı Evi ve Atalar Konağı bu uygulamanın örnekleridir.

Restorasyon çalışması kapsamında Enver Soylu evine kullanıcı talebi doğrultusunda Halkevi işlevi verilmesi uygun görülmüştür. Yapının halkevi olarak kullanılması ile insanların kültürel miras ile iç içe bulunarak, koruma duygusunun oluşturulması, tarihi yapılara karşı negatif düşüncelerin ortadan kaldırılması ve bu yapıların yaşatılarak gelecek nesillere aktarılması amaçlanmaktadır.

Halkevi olarak yeniden işlevlendirme projesi oluşturulurken, restitüsyon projesi ve benzer örnekler referans alınarak hazırlanmıştır. Restorasyon projesi sonucunda yapı özgün halini bozan muhdes eklerden arındırılarak, güncel kullanım gerekliliği ile wc ve mutfak eklenmiştir.

4.1. YAPININ HALKEVİ OLARAK DÜZENLENMESİ

Denizli’de halkevi olarak işlevlendirilen yapılar üzerine, eğitim görevlileri ile görüşmeler ve gözlemler sonucunda yeniden işlevlendirme projesi için ihtiyaç programı oluşturulmuştur. Bu program güvenlik, yönetim birimi, el sanatları kursları için çalışma atölyeleri, çok amaçlı salon, depo, wc ve mutfak mekanlarını kapsamaktadır. Yapının yeni işlevinde kullanımı kurgulanırken ana mekansal yerleşim bozulmamıştır.

Çizelge 4.1: İşlev öneri tablosu (T. Özdeya Arşivi, 2019)

KAT	MAHAL NO	ÖZGÜN İŞLEV	İŞLEV ÖNERİSİ
ZEMİN KAT	Z01	TAŞLIK	TAŞLIK
ZEMİN KAT	Z02	ODA	ATÖLYE
ZEMİN KAT	Z03	SOFA	OTURMA ALANI
ZEMİN KAT	Z04	ODA	YÖNETİM
1.KAT	101	ODA	DEPO
1.KAT	102	ODA	ATÖLYE
1.KAT	103	SOFA	ÇOK AMAÇLI SALON
1.KAT	104	ODA	ATÖLYE
1.KAT	105	-	MUTFAK
1.KAT	106	-	WC
BAHÇE			OTURMA ALANI

Zemin Kat Planı

Yapıya girişin bulunduğu Z01 mekanına yapının güvenliğini sağlayacak bir güvenlik kulübesi önerilmiştir. Bahçede bulunan süs havuzu çalışır hale getirilerek, havuzu çevreleyen sert ve yumuşak zemin düzenlenmiş, uygun hava koşullarında bahçede oturma ve çalışma alanları oluşturulmuştur.

Z04 mekanında muhdes döşeme kaplaması kaldırılarak yönetim birimi olarak düzenlenmiştir. Z03 mekanı için kurs üyelerinin toplanma alanı Z02 mekanının ise atölye olarak kullanılması önerilmiştir.

1.Kat Planı

103 sofa mekanında seminer, ders anlatımları, sergi ve çok amaçlı salon olarak kullanılması için konferans düzeninde oturma alanları yerleştirilmiştir. Özgün kullanımında oda olan 102 ve 104 mahalleri, toplu çalışma düzenine uygun atölye çalışmalarında kullanılmak üzere tefriş edilmiştir. 101 mekanı ise kurs çalışanlarına ait, malzeme deposu olarak kullanıma hazırlanması düşünülmüştür. Yapıya minimum müdahale ile birinci katta güneydoğu cephesinde konumlandırılan tuvalet ve mutfak tasarlanmıştır.103 çok amaçlı salondan evin diğer odalarında bulunan ahşap kapılar ile aynı özelliğe sahip kapıdan girişi bulunan mutfak ve mutfaktan ise tuvalete geçiş sağlayan ahşap kapı bulunmaktadır. Mutfağa, 104 numaralı atölyenin güneydoğu duvarında yer alan 2 adet giyotin pencere ile aynı özellikte pencereler önerilmiştir.

4.2. YAPININ ONARIMINA İLİŞKİN ÖNERİLER

Restorasyon projesi oluşturulurken yapının niteliksiz ek ve onarımlardan arındırılarak, hasar almış bölümlerinin özgün malzeme değişikliği ve uygun koruma yöntemleri ile onarılması amaçlanmaktadır. Bu yöntemler uygulanırken minimum müdahale göz önünde bulundurularak, özgün mimari kurgu korunmaktadır. Yapıya yapılacak müdahaleler aşağıda detaylı bir biçimde anlatılmaktadır.

Yeniden Yapım

Kuzeybatı cephesinde cumba üzerinde var olduğu ev sahipleri tarafından belirtilen, yapılan niteliksiz onarımlar ile varlığını kaybetmiş, defne yaprağı motifli bezeme yeniden yapılacaktır.

Yenileme

Yapının muhdes pencere doğramaları restitüsyon projesinde belirtildiği tip ve özelliklere uygun olarak değiştirilecektir. Yapıya girişi sağlayan demir kapı kaldırılarak, yerine özgün haliyle uyumlu ahşap çift kanatlı kapı yapılacaktır.

Bozulmaya uğramış zemin kaplamalarında böceklenme kaynaklı geri dönüştürülemez hasarlarda, uygun ahşap malzeme değişimi sağlanacaktır. Özgün ahşap kapı pervaz, kasa ve kanatlarında ciddi hasarlar bulunmamaktadır. Hasar tespit edilen kapı pervazında oluşan parça kaybı için özgün ahşap malzeme ile değiştirilerek onarımı sağlanacaktır. Ahşap merdivene ait deformasyona uğramış korkuluklar değiştirilerek yerlerine aynı tip ve özellikte korkuluklar yerleştirilecektir. Özgün ahşap pencere pervazları malzemenin bozulması ve renk değiştirmesiyle deformasyona uğramıştır. Deforme olan malzemeler özgün malzeme ile değiştirilecektir.

Çağdaş Ek

Yaşam koşullarının farklılaşması üzerine oluşan çağdaş yaşantısındaki ihtiyaçları karşılayabilecek yapıya zarar vermeden kontrollü müdahale ile yapının özgün halinde var olmadığı anlaşılabilen, günümüz yapım teknikleriyle inşa edilen mahaller oluşturulacaktır. Çağdaş malzeme, sürdürülebilir ve yapıdan kolayca sökülebilir ölçütlerde, yalnız birinci katta bulunan mutfak ve wc mekanları yapıya eklenerek, çağdaş malzemeler ile desteklenecektir. Yapıya verilen yeni işlev sonucunda gerekli duyulan mobilyalar taşınabilir masa, sandalye ve dolap olarak seçilecektir.

Yüzey Temizliği

Yapının ahşap tavan kaplamaları, kapı, pencere, yüklük gibi mimari elemanlarının üzerindeki boyalar, mekanik veya boya sökücüler ile ahşap yüzeyler temizlenecektir. Cephe duvarlarında bulunan sıva çatlaklarının onarılması ardından cephe yüzeyi boyanacaktır.

Eklerden Arındırma

Bahçe içerisinde bulunan muhdes düzenlemeler, kümes, depo, muhdes mutfak, wc ve banyo mekanları yapının özgün plan tipolojisine uygun olmadığı için bu mekanlar kaldırılacaktır. Restitüsyon projesinde belirtilen, odaları birbirine bağlayan kapatılarak dolaba dönüştürülen pencereler için muhdes dolaplar sökülerek yerlerine ahşap giyotin pencereler yapılacaktır.

Zemin ve 1.katta odaların zemin kaplamalarında ve merdiven üzerinde niteliksiz onarım yapılan PVC kaplamalar sökülerek özgün zemin kaplaması ortaya

çıkarılacaktır. Ahşap malzemede çürüme ve böceklenmenin tespit edildiği kısımlarda sağlamlaştırma veya parça değişikliği uygulanacaktır.

Taşlıktan Zemin katta bulunan sofaya bağlantıyı sağlayan 2 basamaklı beton merdiven kaldırılarak, yerine ahşap basamaklı yeni bir merdiven yapılacaktır. Taşlık zeminine dökülen muhdes şap kaldırılarak yerine doğaltaş zemin kaplaması yapılacaktır. Zemin kat sofada bulunan muhdes karosiman yer karosu sökülerek, döşemenin bulunduğu kot korunarak, ahşap zemin kaplaması ile değiştirilecektir.

Sağlamlaştırma

Mimari gereklilik olan ve bir tanesi açıkta bulunan ahşap dikme örnek alınarak 106 sofa mekanını taşıyacak 2 adet ahşap dikme Z03 açık sofa mekanına, statik anlamda uygun olarak yerleştirilecektir.

Sehim yapan zemin kaplamaları sökülerek kaplama altında bulunan taşıyıcı sistemde sağlamlaştırma uygulanacak ve kullanılabilir durumda olan malzemeler korunacak, bozulma derecesi yüksek olan malzemeler ise özgün malzeme ile değiştirilecektir. Oda içlerinde bulunan kılcal çatlaklar öncelikle duvar yüzeyi temizlenerek daha sonra özgün malzeme ile uyumlu bir harç ile onarımı sağlanacaktır.

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Denizli ili tarihi dokusunu, başta şahit olduğu deprem olmak üzere doğal afetler, sahipsizlik, bakımsızlık ve bilinçsiz kullanım sebebiyle yeterince koruyamamıştır. Tarihi ve kültürel değerlerin yanı sıra geçmiş dönemlerin sosyal yaşantısı hakkında izler de taşıyan, geçmişten günümüze kalan ender eserlerin koruma uygulamaları sürdürülmelidir. Enver Soylu evi mimari plan şeması, cephe tipolojisi ve mimari elemanları ile Geleneksel Denizli evinin bir örneği olması üzerine çalışma yürütülmüştür.

Tez çalışması kapsamında görsel ve çizim teknikleri ile Enver Soylu Evi belgelenmiştir. Yapının özgün haline mimari gereklilik, karşılaştırmalı çalışma ve sözlü kaynaklardan yararlanarak ulaşılmış ve Denizli ilinde bulunan yeniden işlev verilerek yaşatılması sağlanan Konyalıoğlu Evi, Nuzhet Sürücü Evi, Ressam İbrahim Çallı Evi ve Hacı Baki Yağcı Evi örneklerinin de incelenmesi ile restitüsyon projesi hazırlanmıştır. Restitüsyon kaynaklarından elde edilen bilgiler ışığında geleneksel aralık mekan kurgusu için Birgi Çakırağa konağı, Mehmet Duruk Konutu, Ali Petek konutuna ait kat planlarının incelenmesinin ardından, restitüsyon projesinde balkon olarak çizilen bölümün restorasyon projesinde, geleneksel aralık mekan kurgusunda olduğu gibi tuvalet ve mutfak olarak kullanılması planlanmıştır. Yapı üzerinde yapılan malzeme, bozulma analizleri ve restitüsyon projesi doğrultusunda gerekli restorasyon müdahale kararları alınmıştır. Restorasyon projesi oluşturulurken yeni işlev olarak önerilen halk evi için atölye, çok amaçlı salon, depo, bekleme ve oturma alanlarının bulunduğu ihtiyaç programı hazırlandıktan sonra bu doğrultuda projelendirilmiştir.

Korunması gereken değerlerimiz üzerine bilincin artırılması için belirlenen bu örnek üzerinden getirilen yeniden işlevlendirme projesi önerisi ile böylece Enver Soylu Evi de gelecek nesillere ışık tutulabilmesi için belgelenmiş olmakta, önerilen yeni işlev doğrultusunda, kullanıcıları ile iç içe, yaşayan ve bakımlı hali ile sürekliliği sağlanmaktadır.

Değişen yaşam koşulları nedeni ile özgün halini koruyamayan, günümüz ihtiyaçlarını karşılayamayan yapılar çağdaş eklemeler ve verilecek yeni işlev ile desteklenerek bu yapıların sürekliliğinin sağlanması amaçlanmalıdır. Günümüzde

tarihi yapıların yenileme sonrasında, kamuya açık kullanım sağlayan örnekleri bulunmaktadır. Bu örneklerin sayıca çoğaltılması toplum bilincine fayda sağlaması açısından büyük önem taşımaktadır.

Tescilli yapıların yapı sahiplerince değiştirilemez bir yük olarak üstlerine kalma düşüncesi için, yapıların tarihi, kültürel ve sosyal hayatımızı yansıtan belge niteliği taşıdığı hakkında kullanıcıların bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Bilinçsiz kullanımlar sonucunda bu değerlerin daha fazla zarar görerek yok olmaya yüz tutması durdurulmalıdır. Yapıların doğru müdahaleler sonrasında restorasyon projesi hazırlanarak, kullanılabilir duruma getirilerek, yaşamlarını sürdürmeleri sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akça, F. A. (1945). *Küçük Denizli Tarihi ; Yunanlılardan, Osmanlılara (1434M-832 H.) Kadar*. Denizli: Salih Kitapçioğlu Yayınları.
- Atkut, A. (2004). *İbn-i Batuta Seyahatnamesi*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Avşar, Ö. B. (2014). Denizli Geleneksel Konut Mimarisinin Değişim Sürecinin Altıntop Mahallesi Örneğinde İrdelenmesi. *Artium*, 165-179.
- Bakırtaş, M. T. (2014). *Denizli, Yaşayan Bellekte Denizli*. Denizli: Yüksek Lisans Tezi.
- Baykara, T. (1969). *Denizli Tarihi*. İstanbul: Fakülteler Matbaası.
- Bektaş, C. (2011). *Denizli*. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Belge, R. (2018). Denizli Kent Kimliğini Oluşturan Coğrafi Ögeler. *Ege Coğrafya Dergisi*, 167-181.
- Bilgin, Z. (1995). Çakırağa Konağı, Birgi. *Ege Mimarlık Dergisi*, 52-55.
- Chandler, R. (1779). *Travels in Asia Minor*. London: The British Museum.
- Çetin, M. (2015). *Tarihi Belgeler Işığında Denizli*. Denizli: Denizli Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.
- Demir, A. G. (2018). *Antalya İli Akseki İlçesi Bucalan Köyü Ali Petek Evi Restorasyon Ve Yeniden İşlevlendirme Projesi*. Ankara: Yüksek Lisans Tezi.
- Denizli Valiliği. (1968). *Denizli İl Yıllığı 1967*. Ankara: Ayyıldız Matbaası.
- Denizli Valiliği. (1998). *Türkiyenin Parlayan Yıldızı Denizli*. İzmir: Denizli Valiliği.
- Eldem, S. H. (1954). *Türk Evi Plan Tipleri*. İstanbul: Pulhan Matbaası.
- Gökçe, T. (2000). *XVI ve XVII. Yüzyıllarda Lazıkıyye (Denizli) Kazası*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.

- İnan, S. (2000). Denizli'deki Halkevleri ve Faaliyetleri (1932-1951). *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, 135-157.
- İnceoğlu, N. (2004). *Geleneksel Türk Mimarisi Denizli*. İstanbul: Tasarım Yayın Grubu.
- Kıvılcım, E. (2019). Geleneksel Konutta İşlevsel Dönüşümün Mekansal Bağlamda İrdelenmesi: Denizli Konyalıoğlu Evi Örneği. *Ege Mimarlık*, 50-55.
- Küçük, B., & Aksakal, N. (2015). *Tarihi ve Kültürel Dokusu ile Denizli ve Buldan Evleri*. Denizli: Denizli Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.
- Marım, R. (2000). *Eski Denizli Evleri Denizli Geleneksel Konut Mimarisinin Şehri Gelişimi ve Değişimiyle Oluşan Yeni Yapısı*. İstanbul: Yüksek Lisans Tezi.
- Önen, C. (2006). *Fotoğraflarla Denizli*. Denizli: Grafikevi.
- Şemsioğlu, H. (2004). *20.yy Başlarında Denizli*. Denizli: Sanatseverler Derneği Yayınları.
- Şenocak, M. (2016). *Akseki İlçesi Bucalan Köyü'ndeki Mehmet Duruk Konutu Restorasyon ve Yeniden İşlevlendirme Önerisi : Yüksek Lisans Tezi*. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Toker, T. (1968). *Denizli Tarihi*. Denizli: Yenigün Matbaası.
- Toker, T. (1992). *Denizli İli Kültür Hayatı*. Cumhuriyet Matbaası.
- Uysal, M. A. (2016). *Her Yönüyle Denizli Kazası*. Denizli: Denizli Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Url-1< <https://www.google.com/maps>>, erişim tarihi 26.08.2019
- Url-2< <http://www.pamukkale.gov.tr>>, erişim tarihi 29.08.2019
- Url-3<www.islamansiklopedisi.org.tr> , erişim tarihi 03.09.2019
- Url-4<<https://www.denizli.bel.tr/Default.aspx?k=haber-detay&id=11475>>, erişim tarihi 10.10.2019
- Url-5 < <https://adres.denizli.bel.tr/>>, erişim tarihi 26.09.2019

EKLER

Ek A : Rölöve Çizimleri

Ek B : Restitüsyon Çizimleri

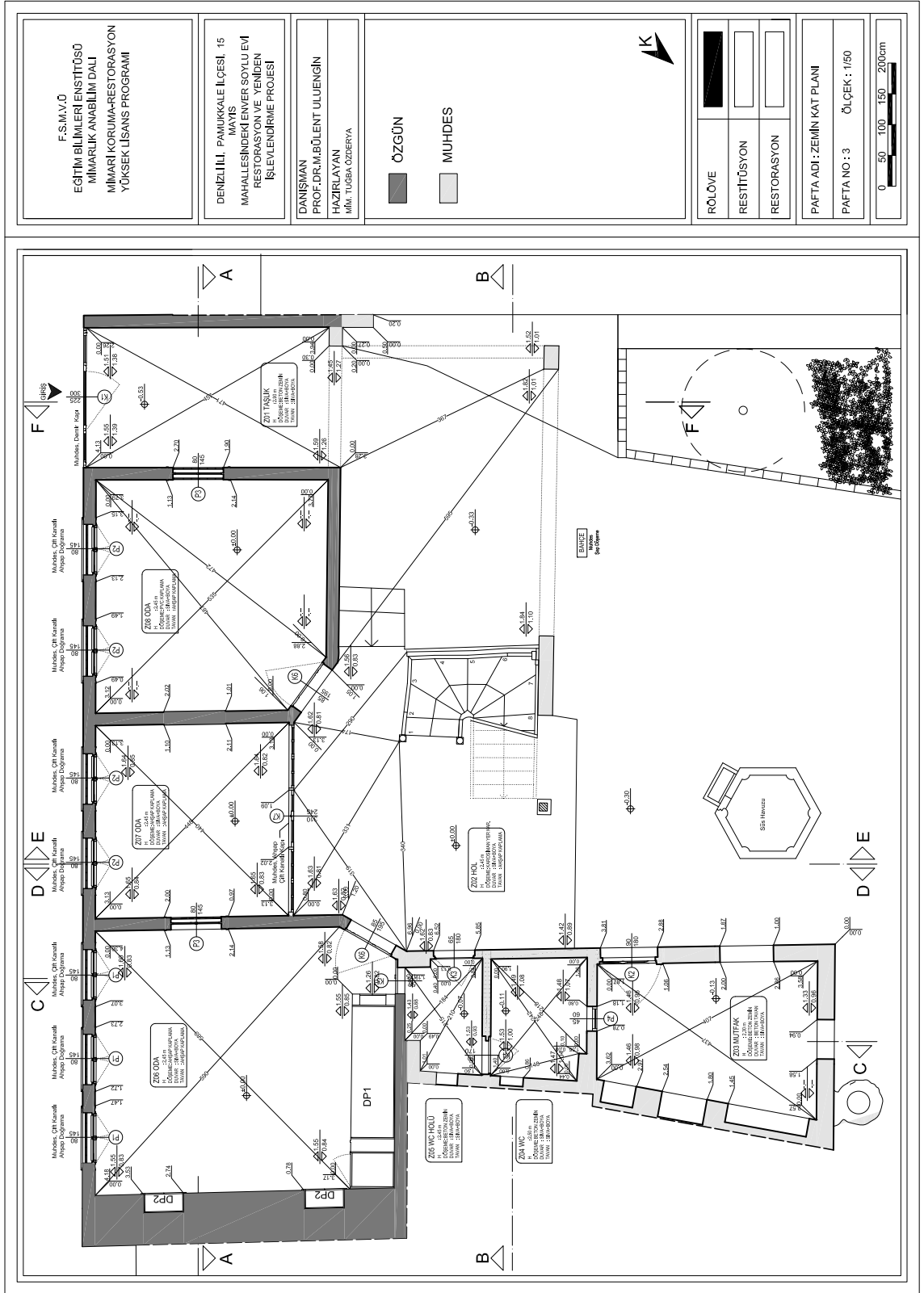
Ek C : Restorasyon Çizimleri

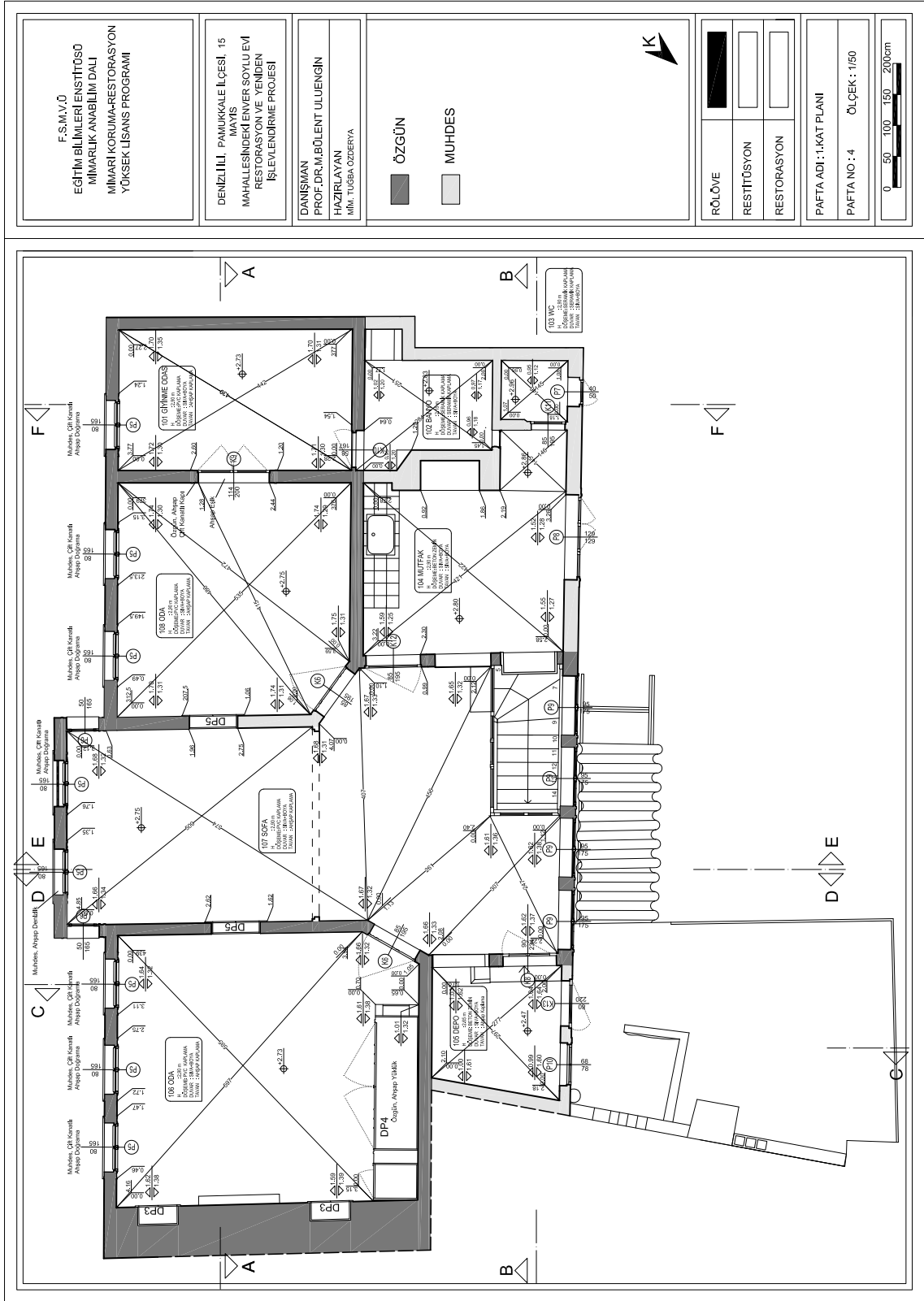
Şekil A. 1: Rölöve- Vaziyet Planı 1/500 Ölçek.

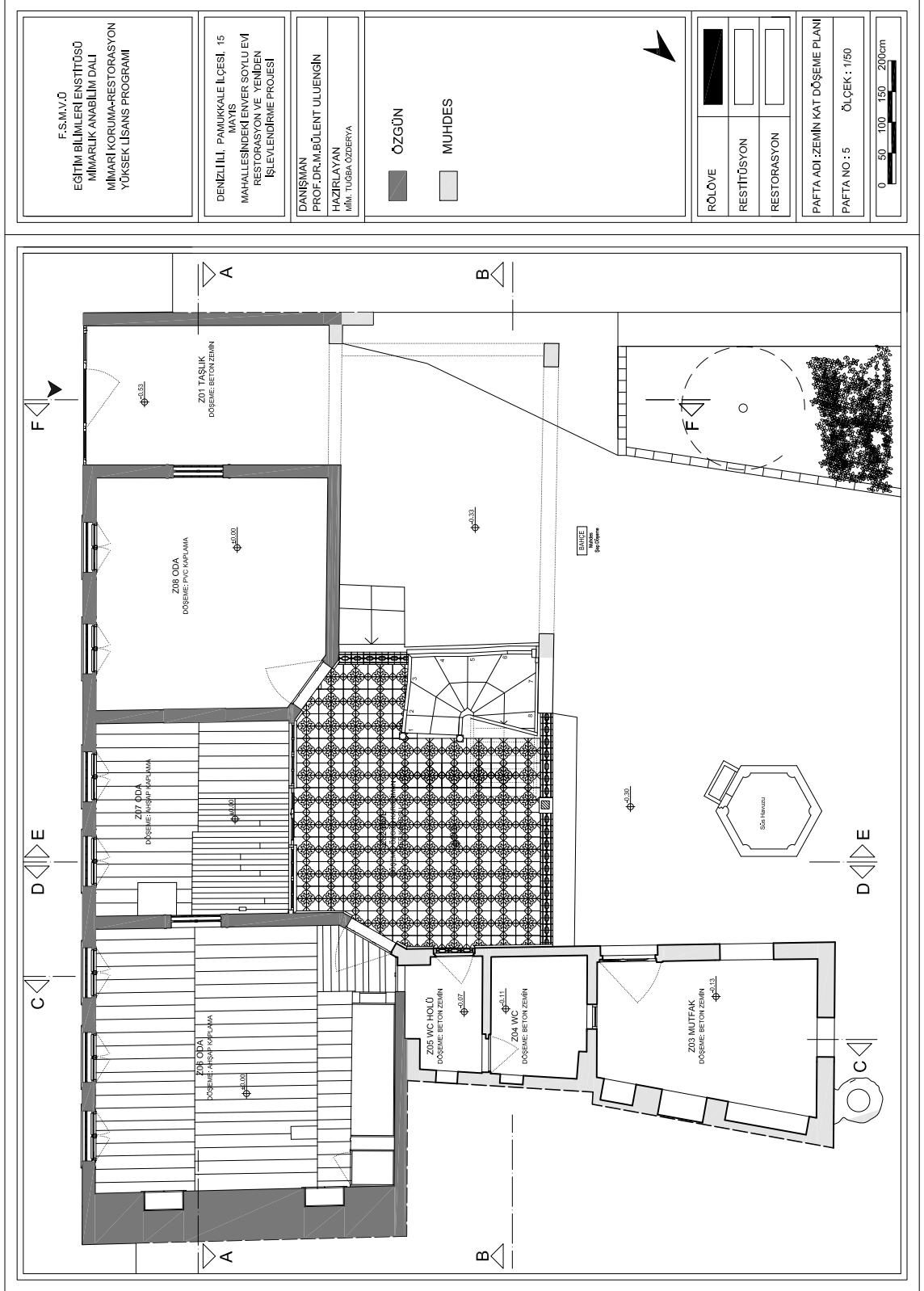
Şekil A. 2: Rölöve- Vaziyet Planı 1/100 Ölçek.

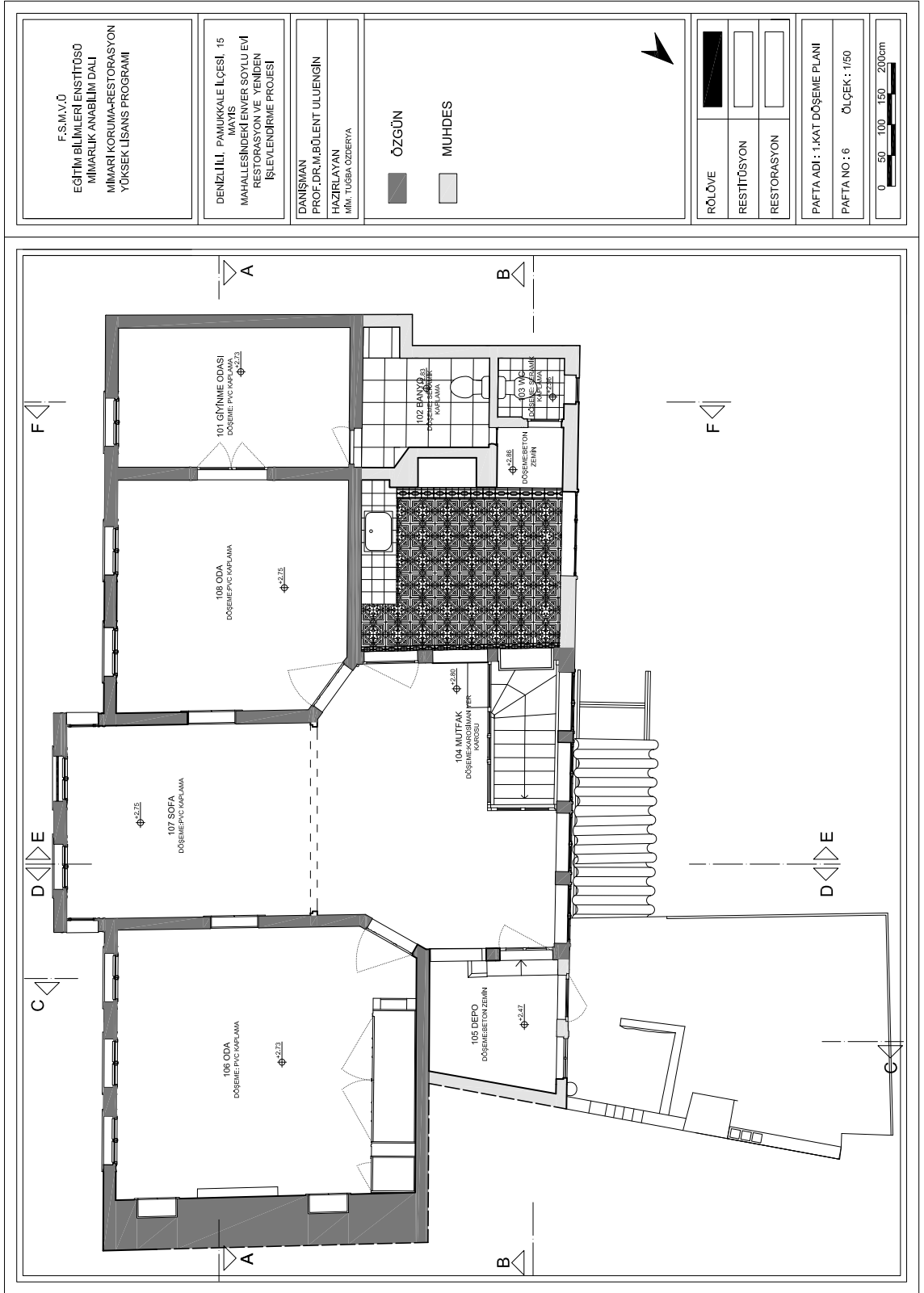
Şekil A. 3: Rölöve- Zemin Kat Planı.

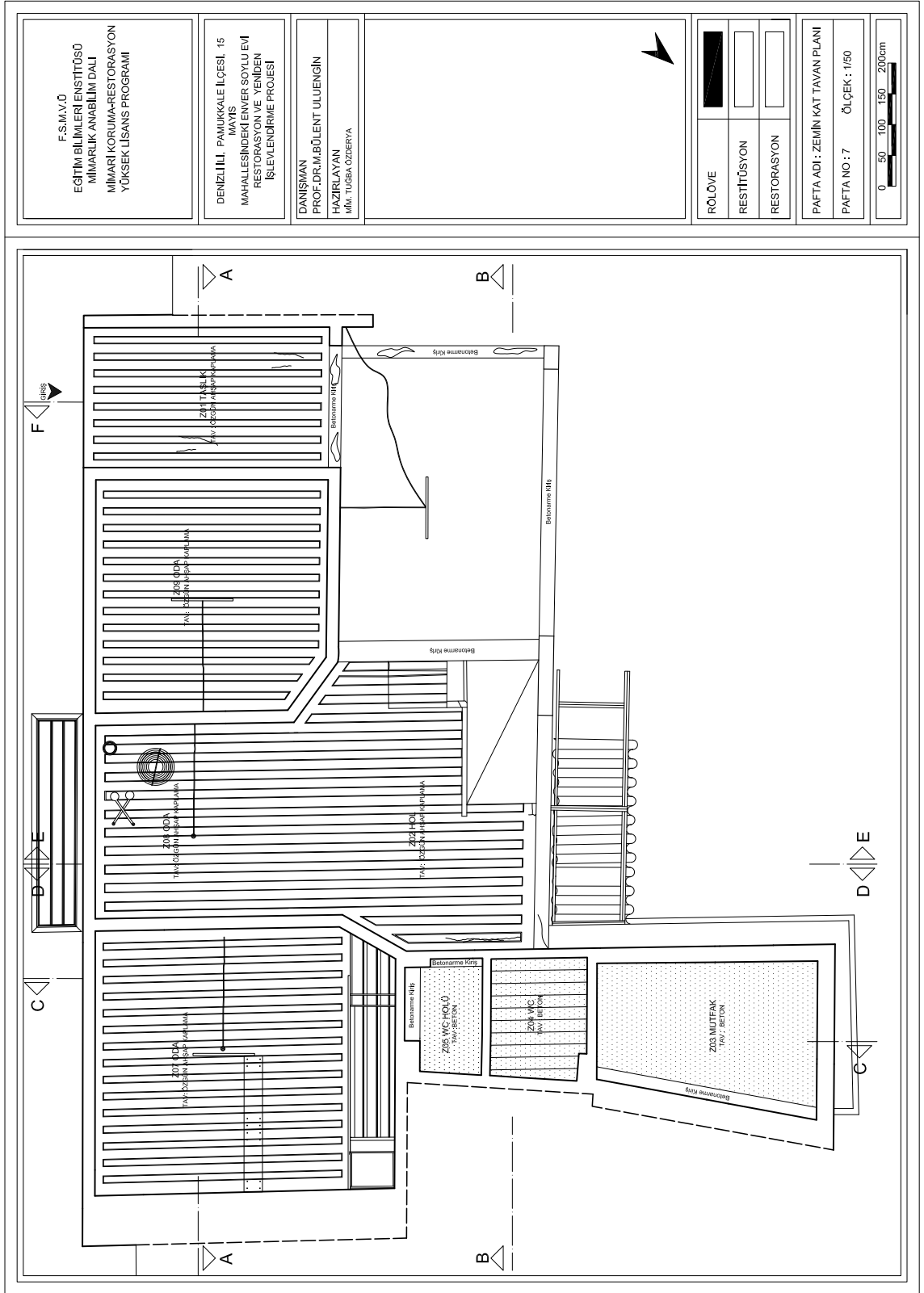

Şekil A. 4: Rölöve- 1. Kat Planı.

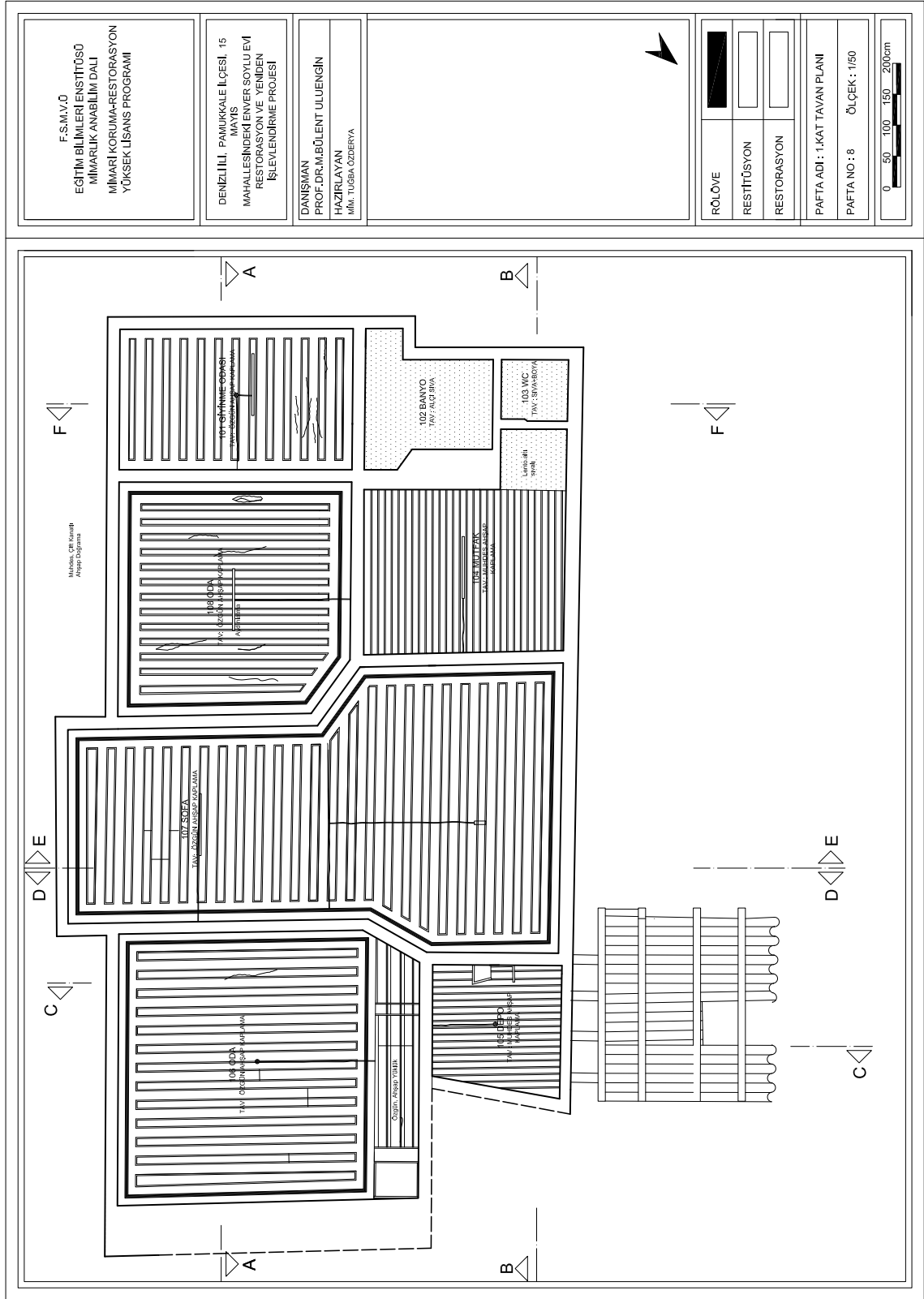

Şekil A. 5: Rölöve- Zemin Kat Döşeme Planı.

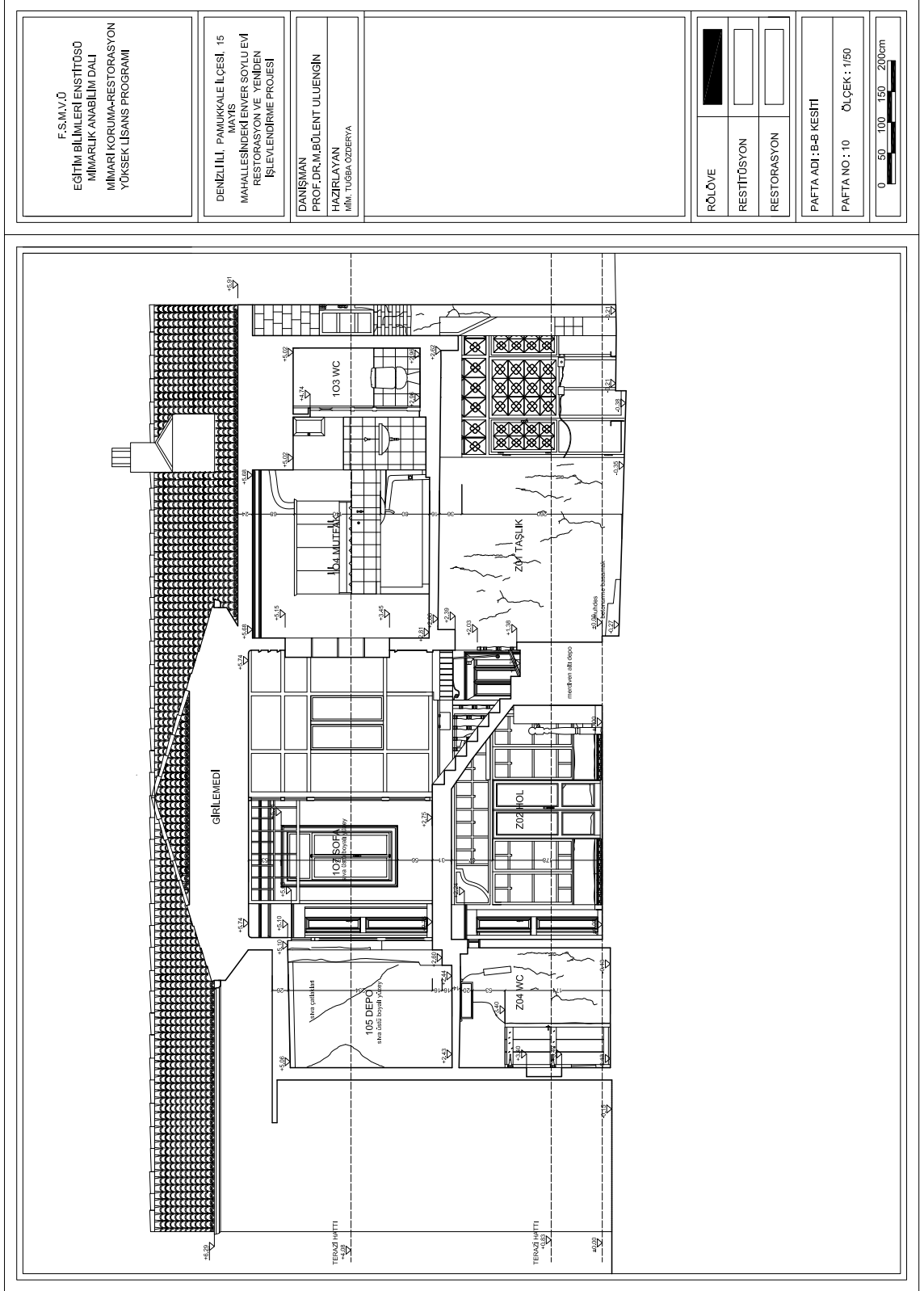

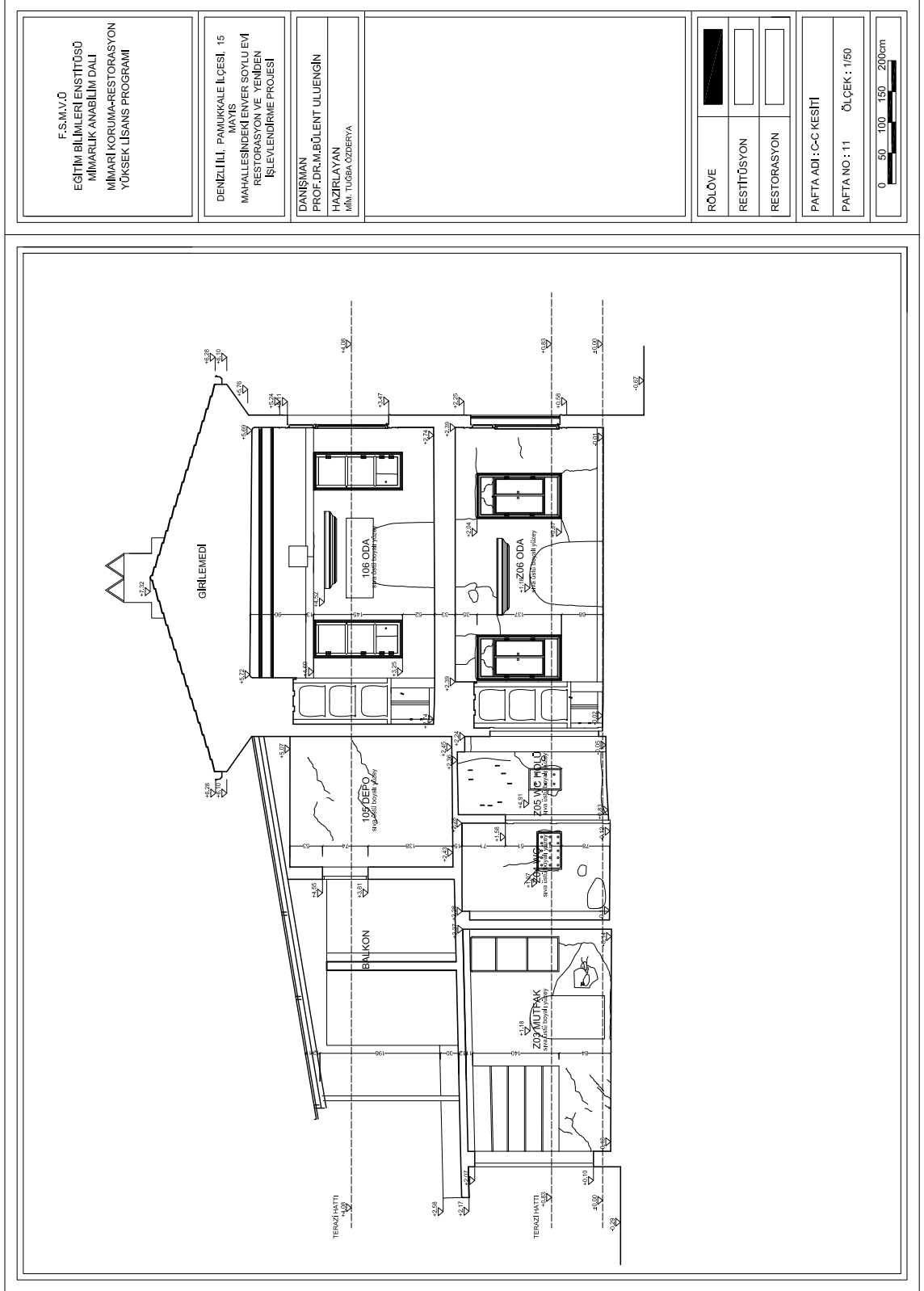
Şekil A. 7: Rölöve- Zemin Kat Tavan Planı.

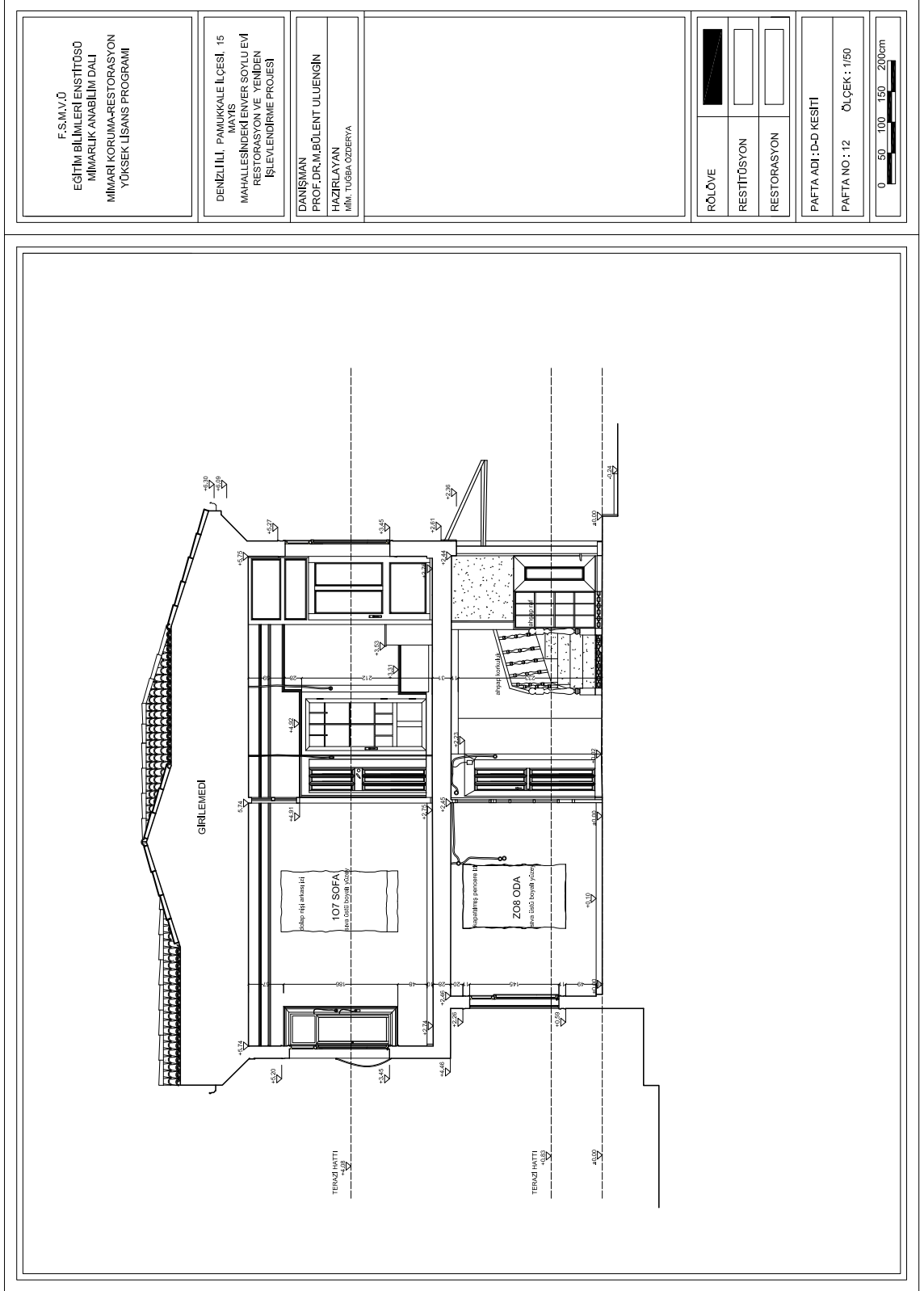
Şekil A. 8: Rölöve- 1. Kat Tavan Planı.

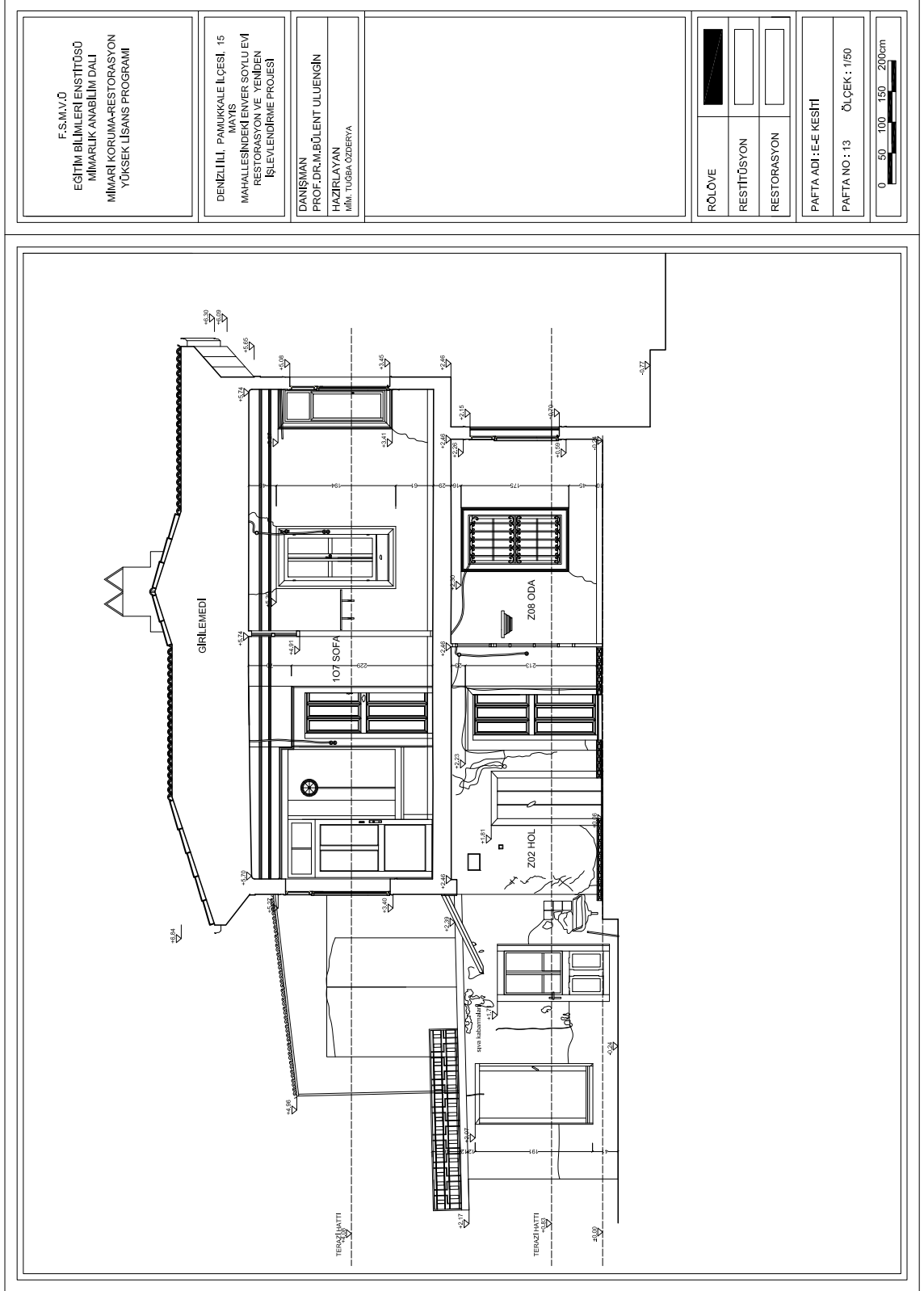
Şekil A. 10: Rölöve- B-B Kesiti.

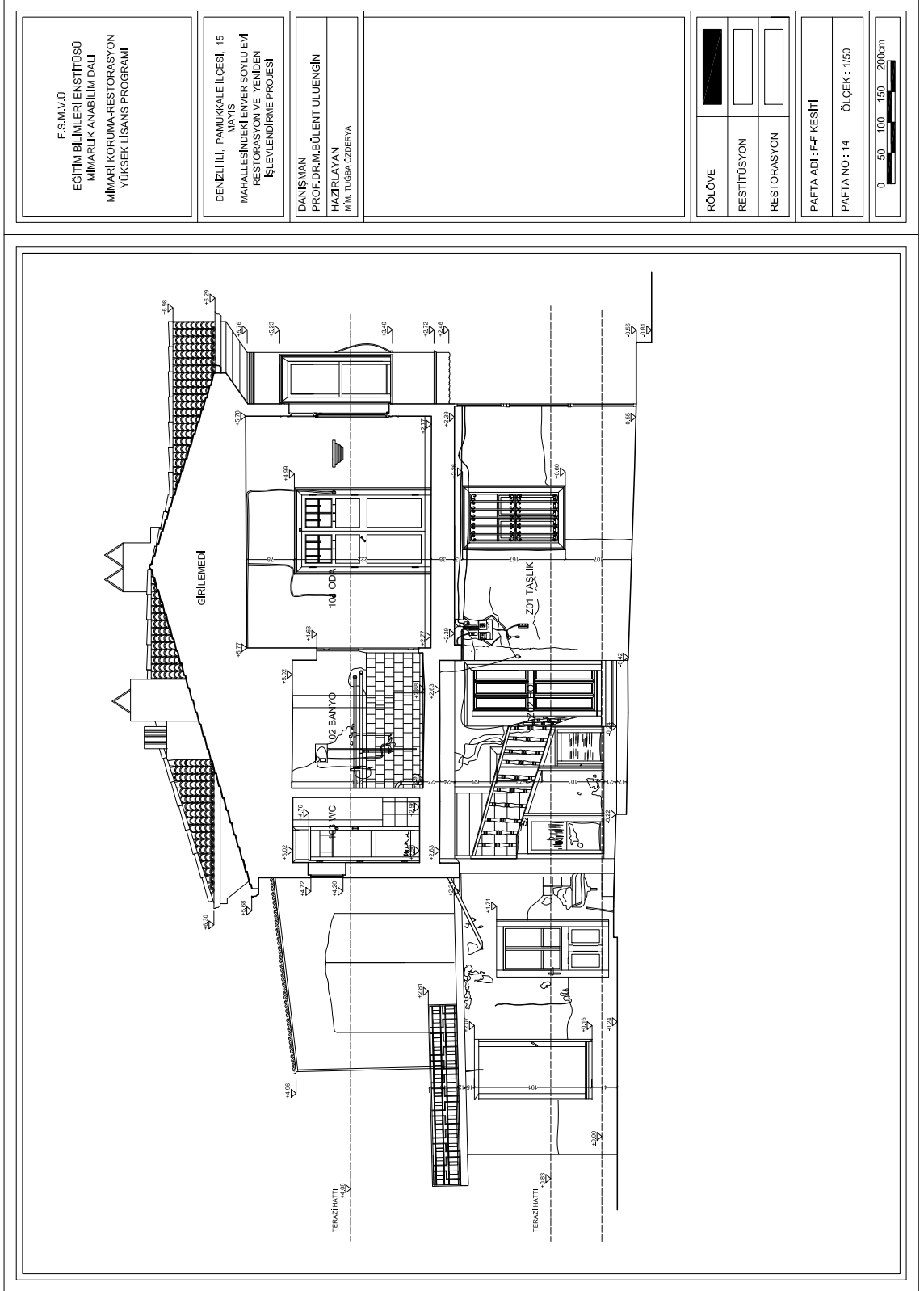
Şekil A. 11: Rölöve- C-C Kesiti.

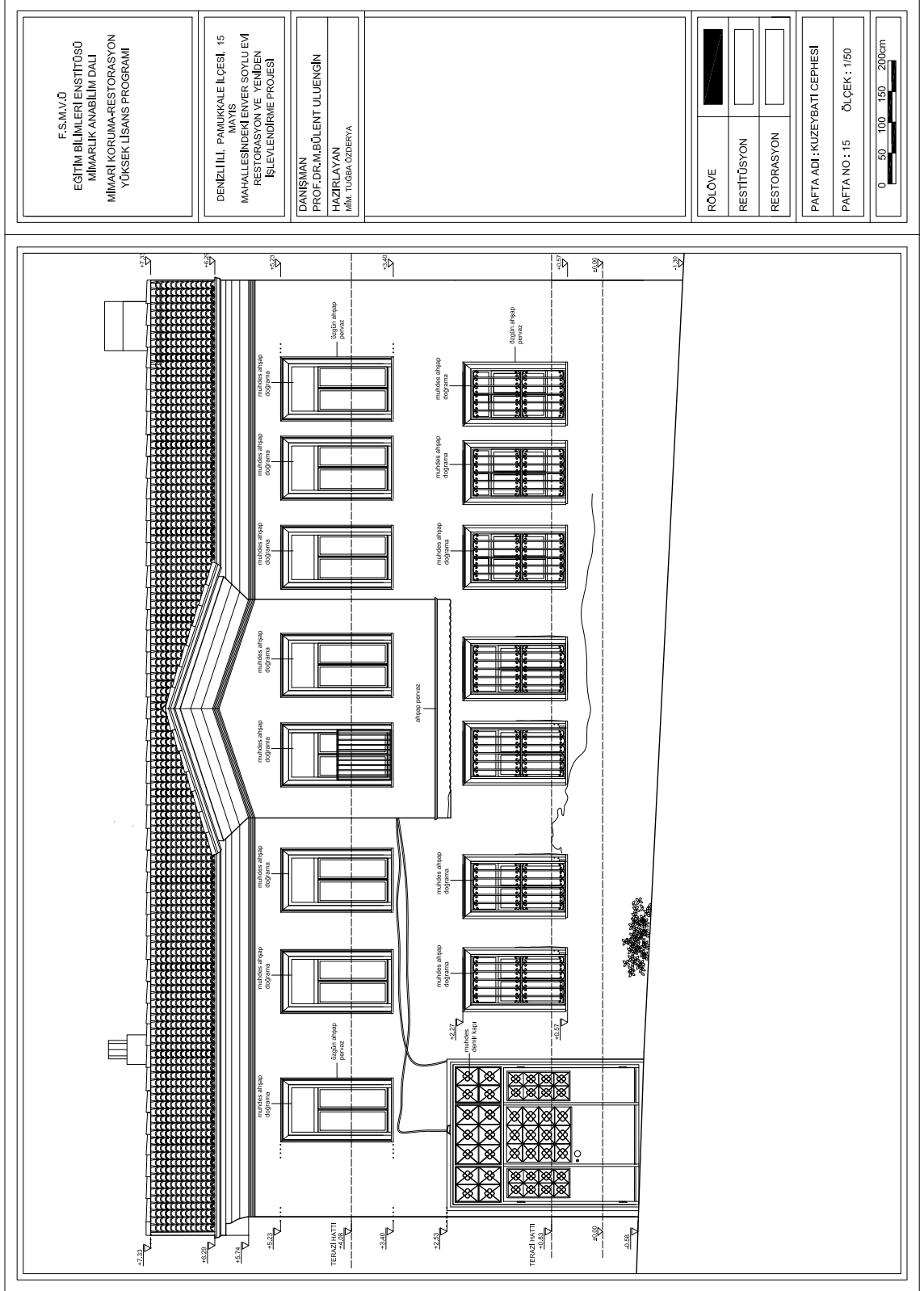
Şekil A. 12: Rölöve- D-D Kesiti.

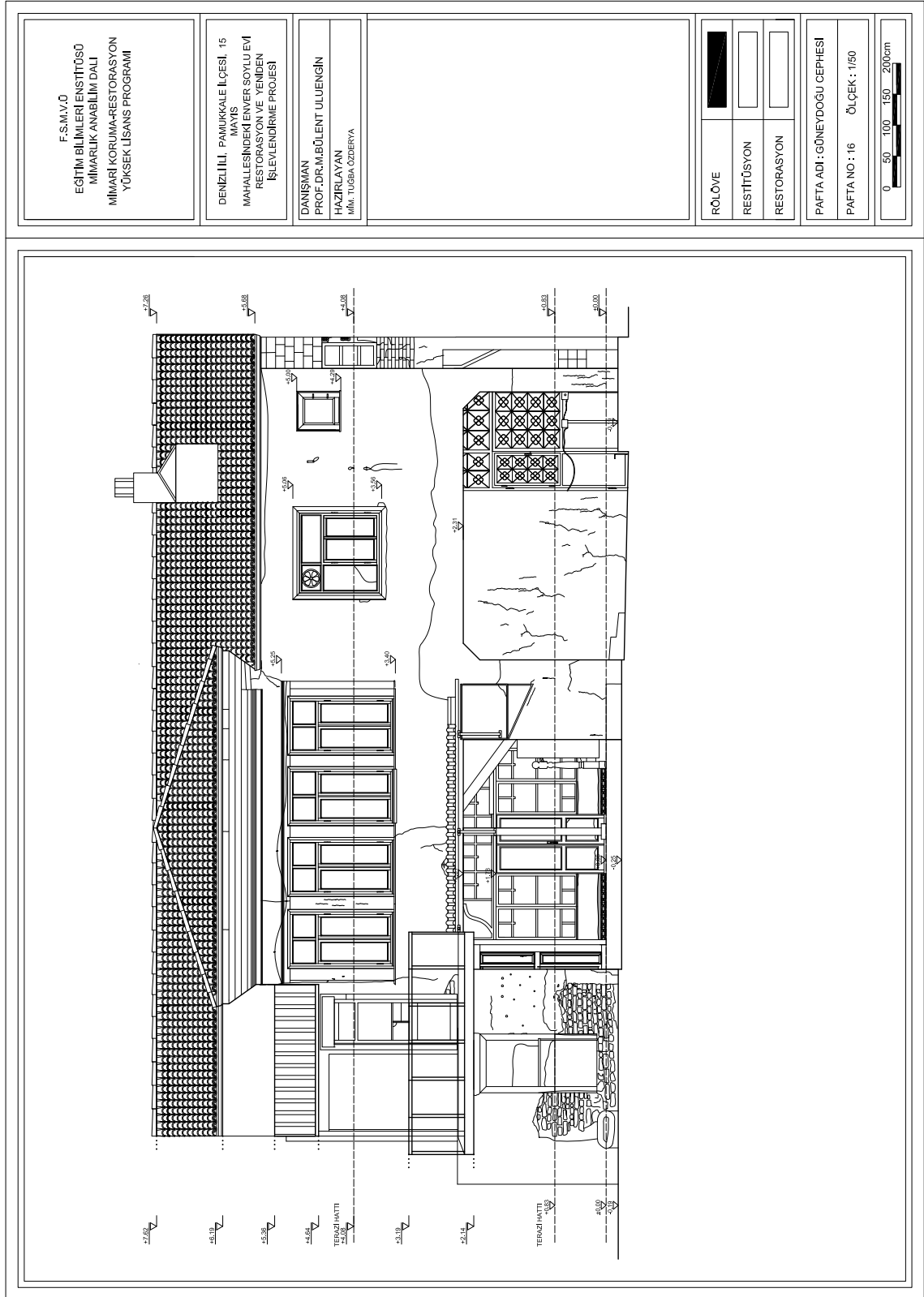
Şekil A. 13: Rölöve- E-E Kesiti.

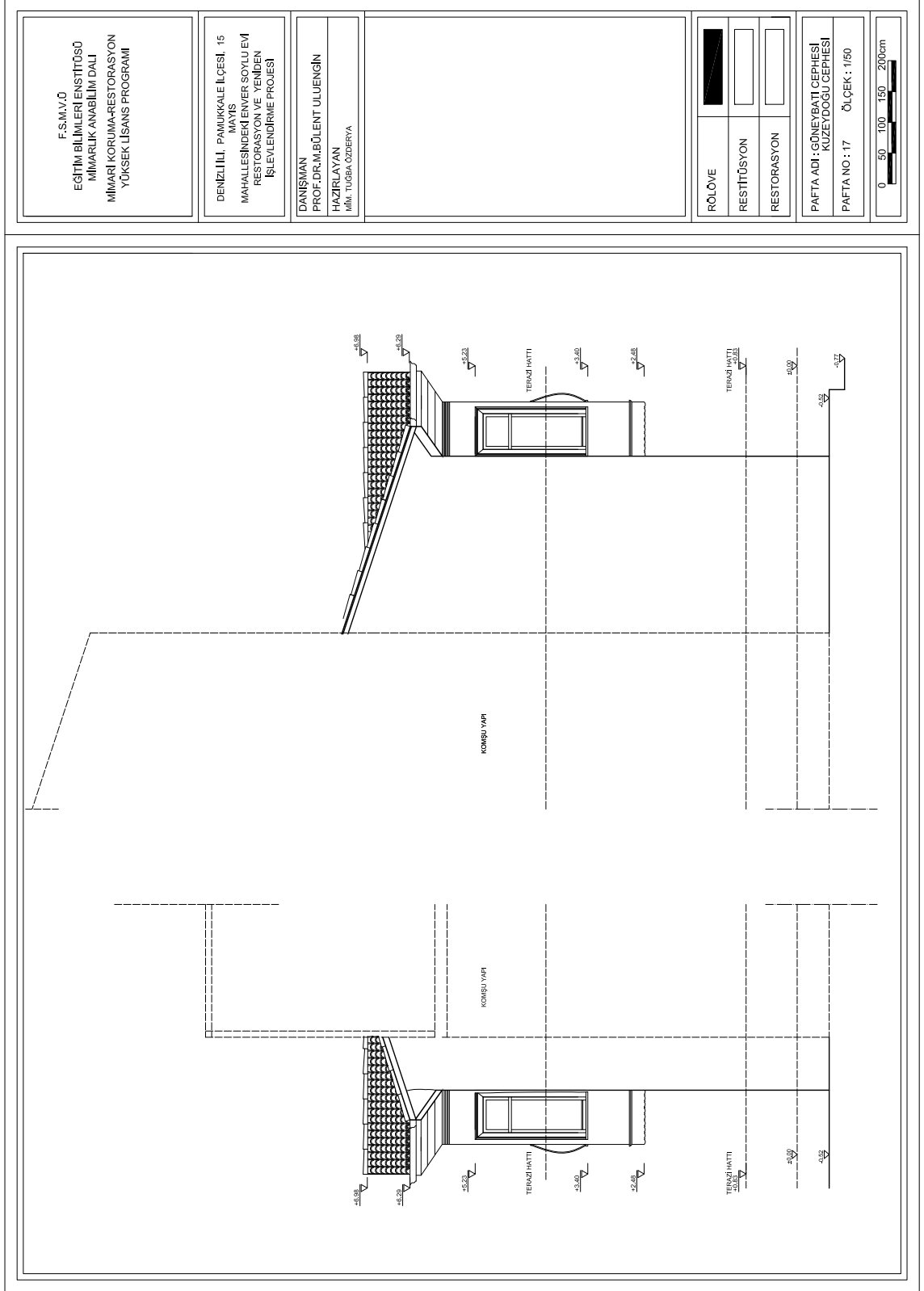
Şekil A. 14: Rölöve- F-F Kesiti.

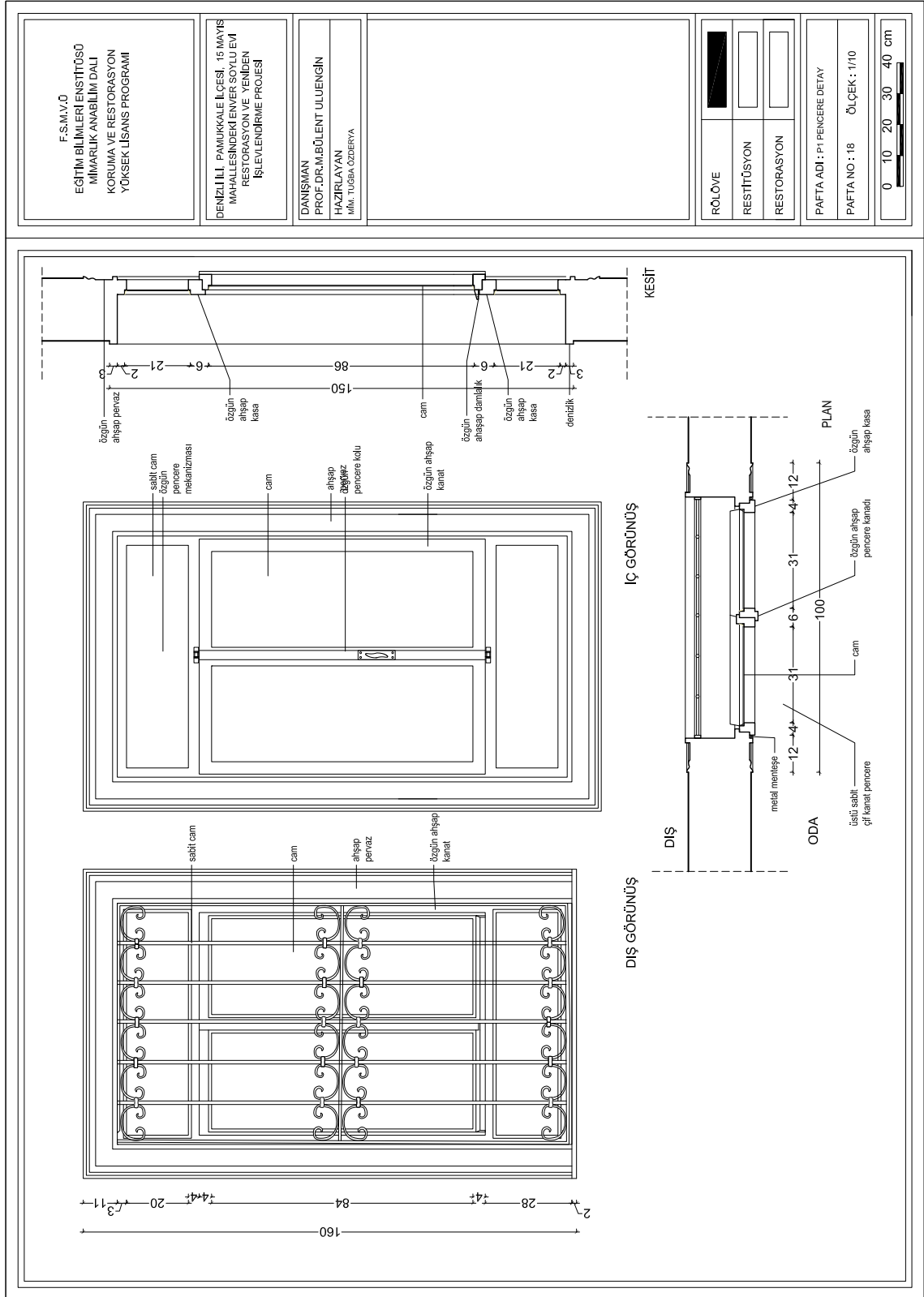
Şekil A. 15: Rölöve- Kuzeybatı Cephesi.

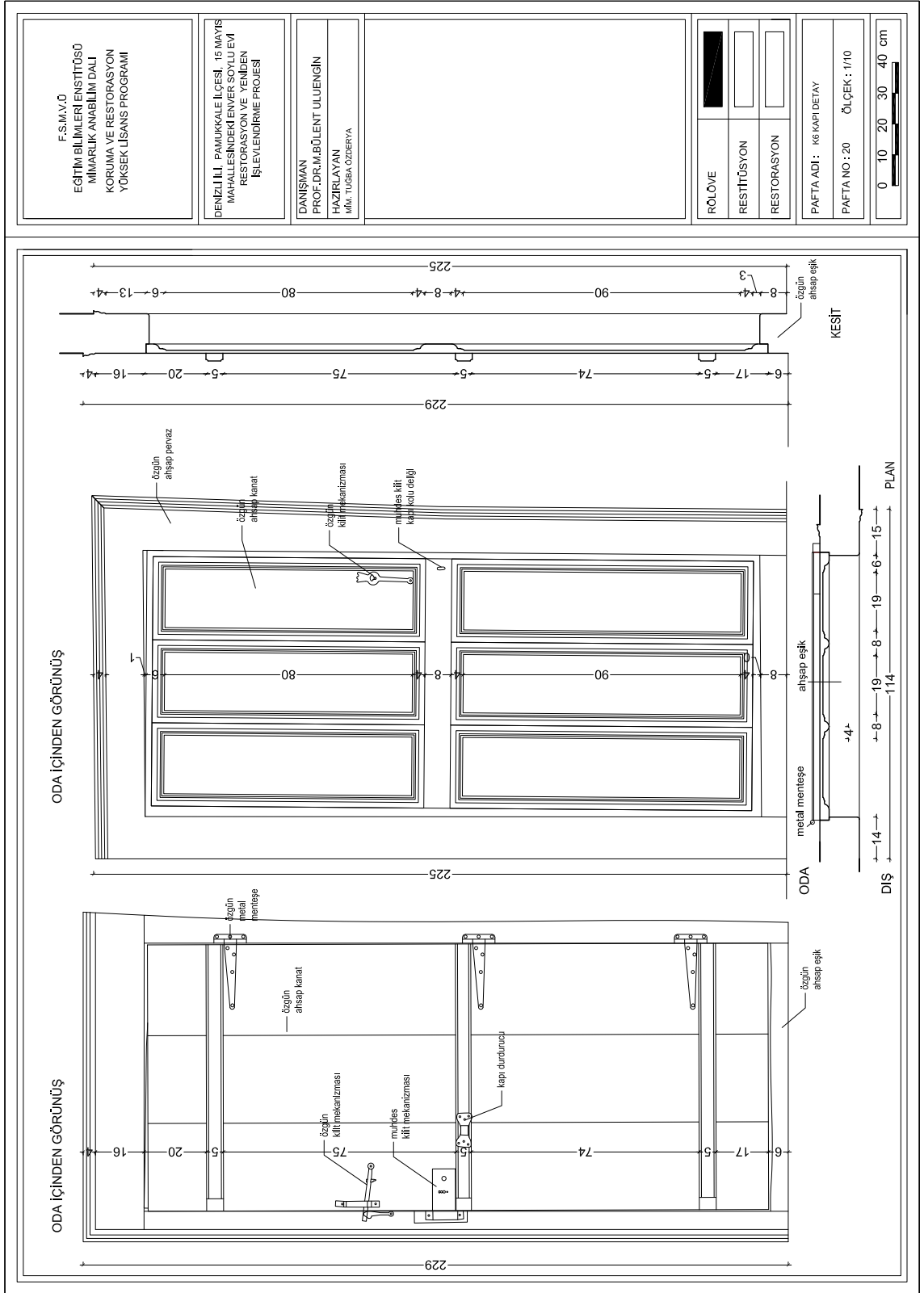
Şekil A. 16: Rölöve- Güneydoğu Cephesi.

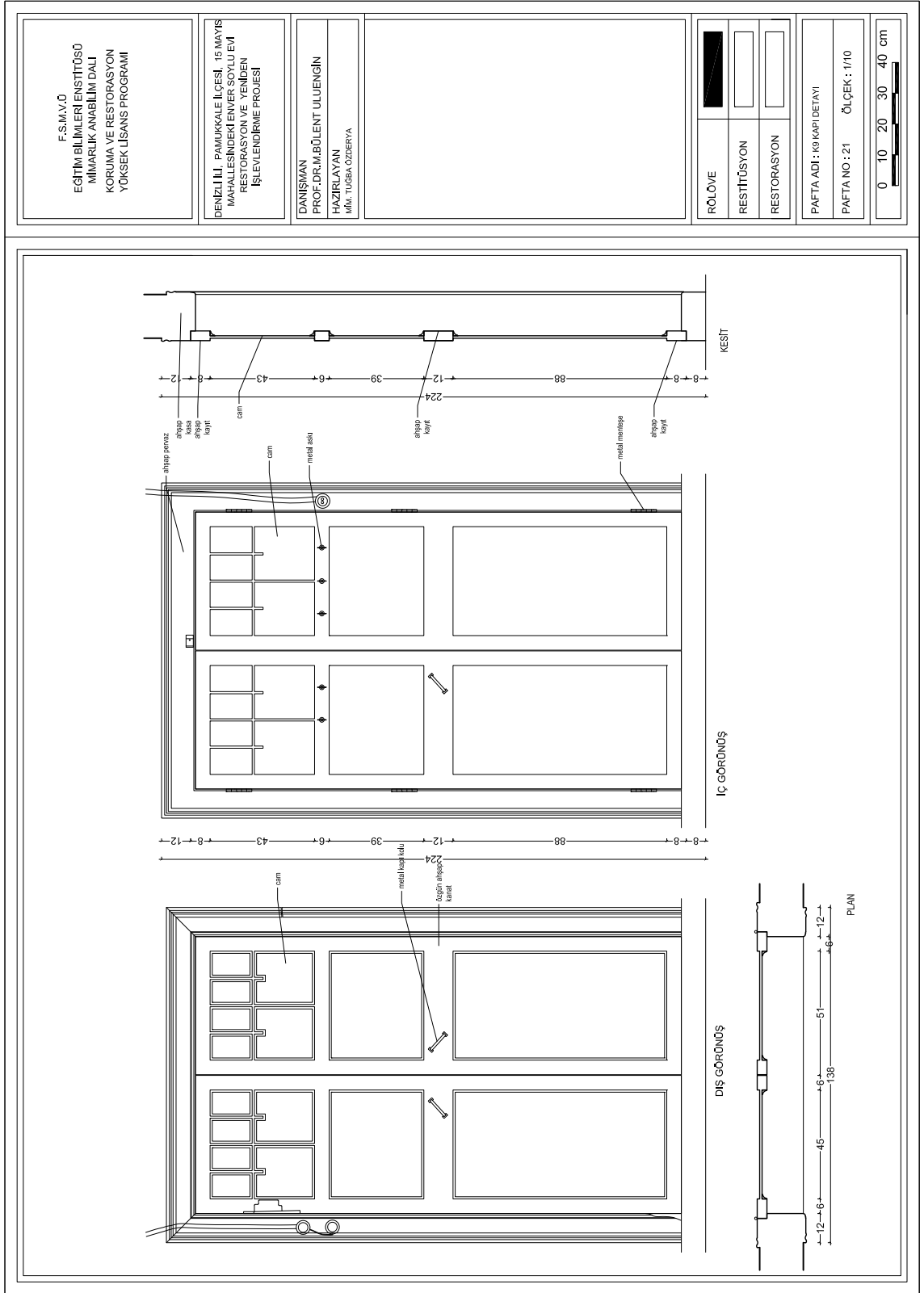
Şekil A. 17: Rölöve- Güneybatı ve Kuzeydoğu Cephesi.

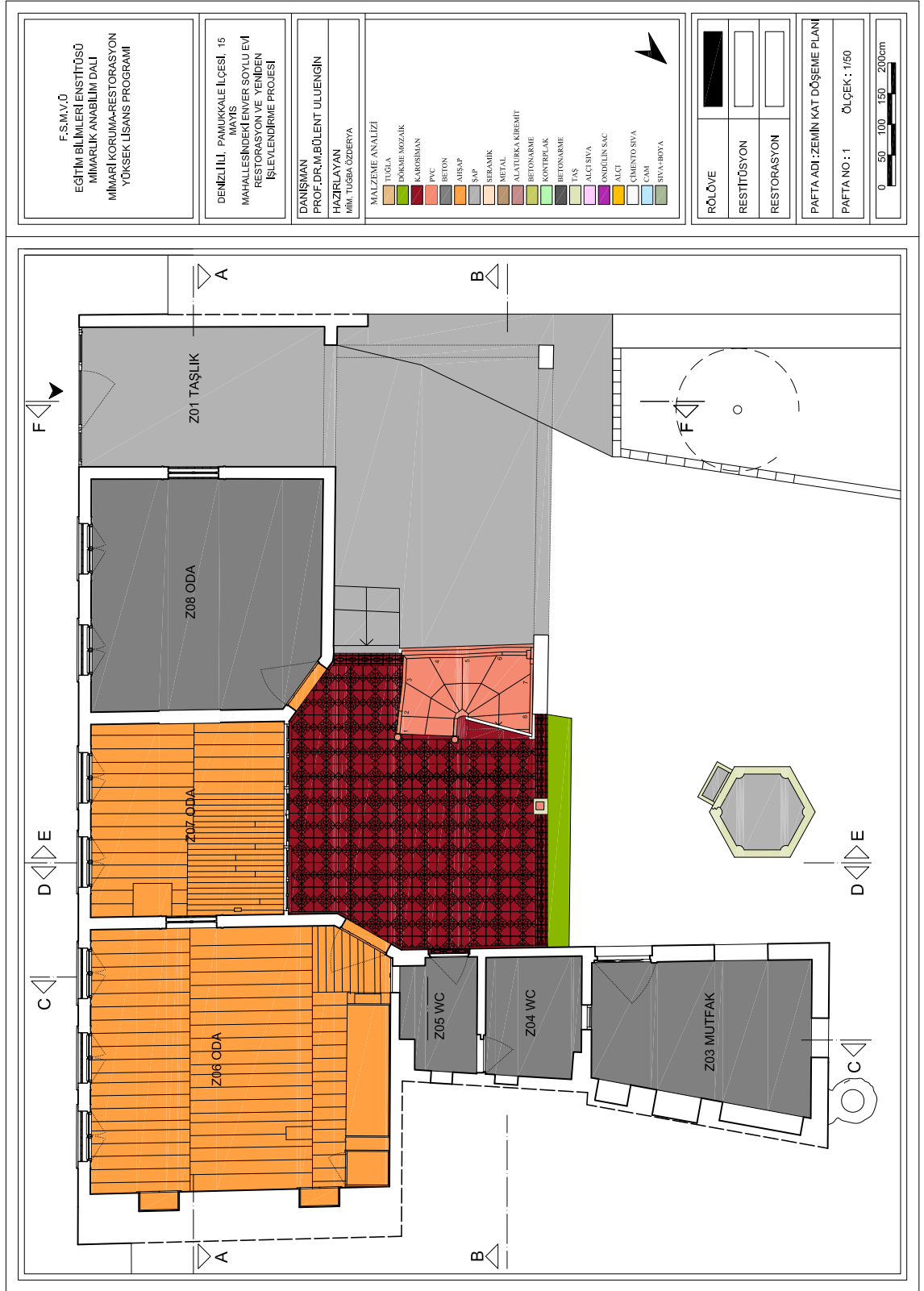
Şekil A. 18: Rölöve- P1 Pencere Detayı.

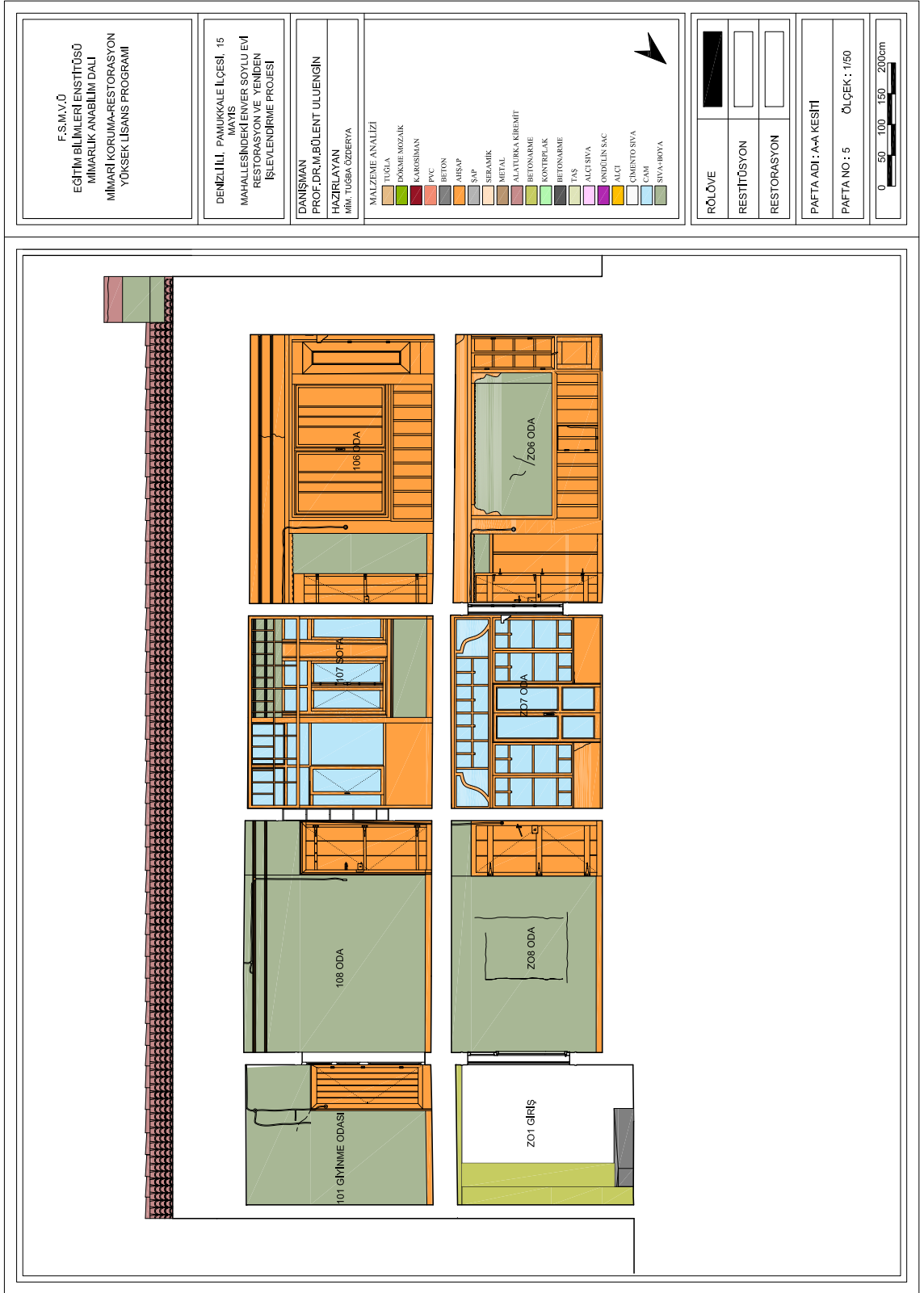

Şekil A. 20: Rölöve- K6 Kapı Detayı.

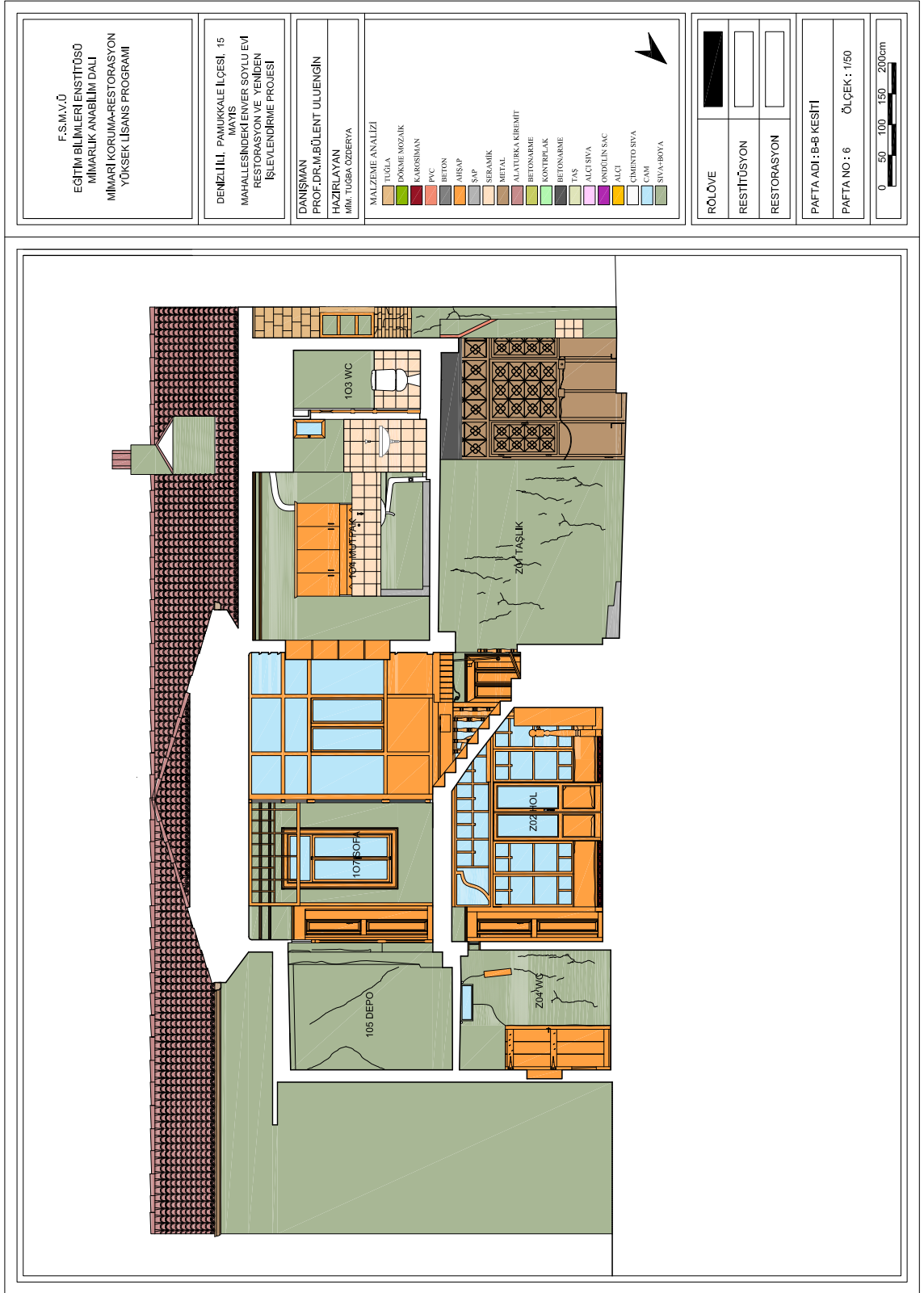

Şekil A. 21: Rölöve- K9 Kapı Detayı.

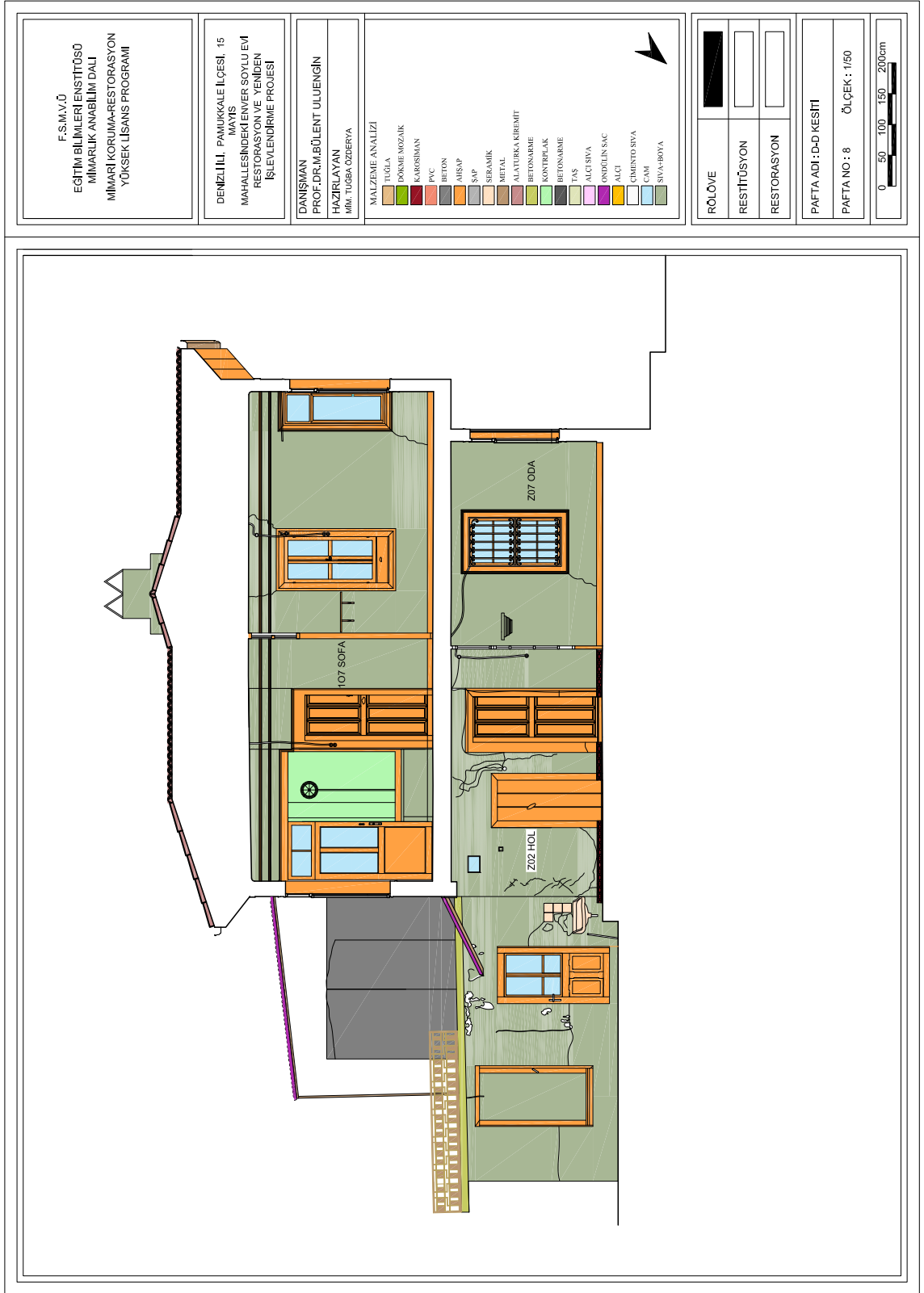

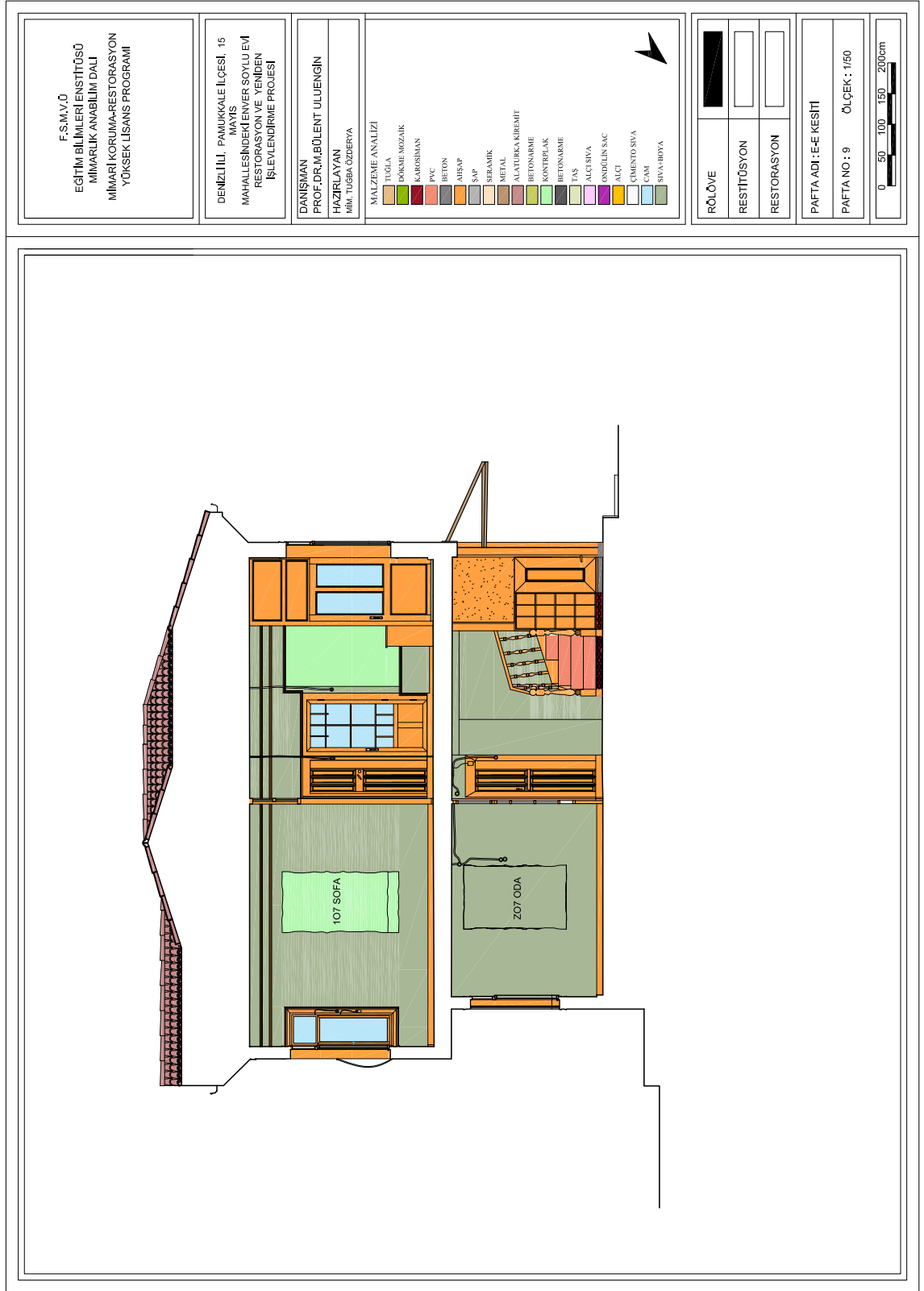
Şekil A. 26: Rölöve- Malzeme Analizi- A-A Kesiti.

Şekil A. 27: Rölöve- Malzeme Analizi- B-B Kesiti.

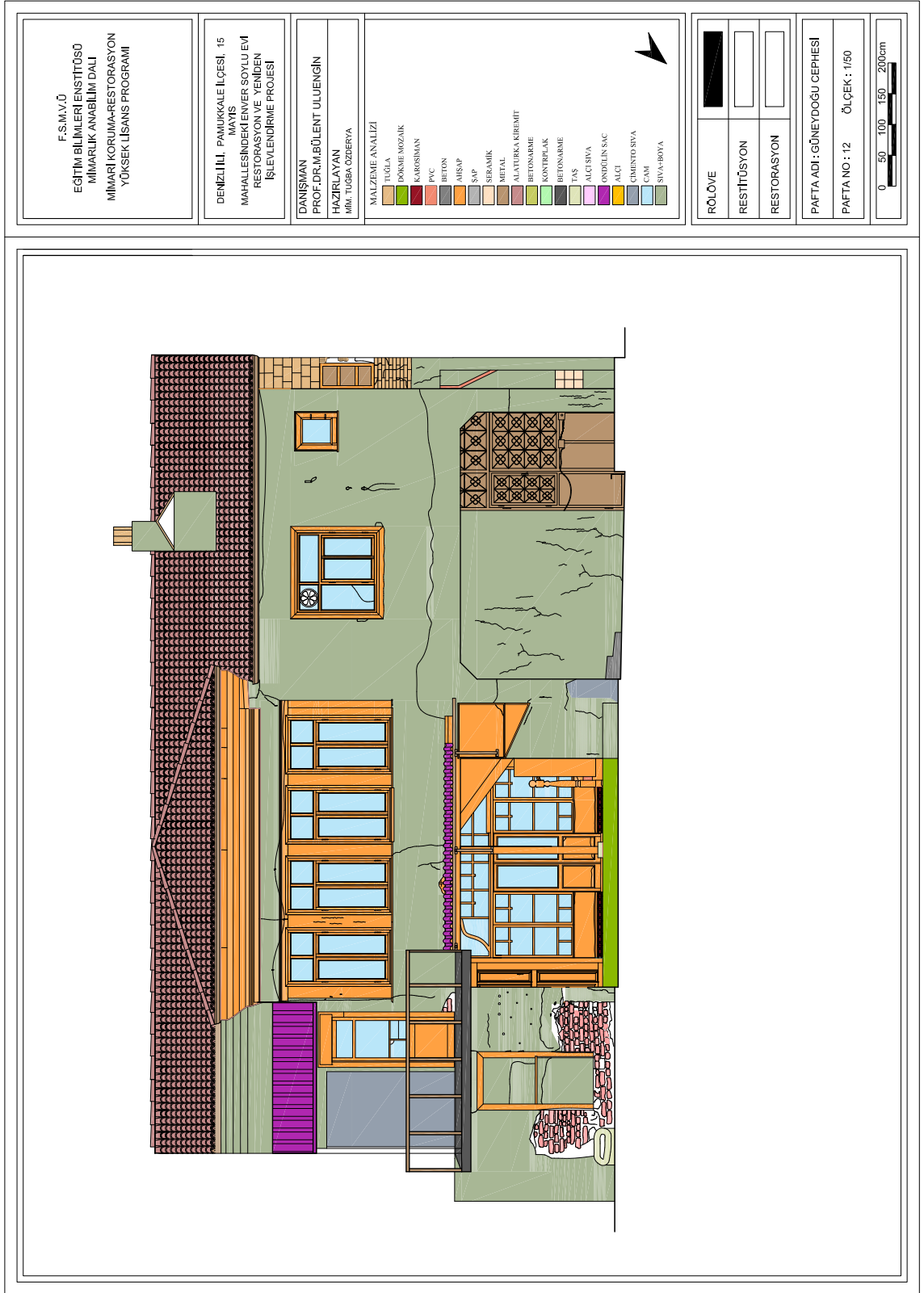
Şekil A. 29: Rölöve- Malzeme Analizi- D-D Kesiti.

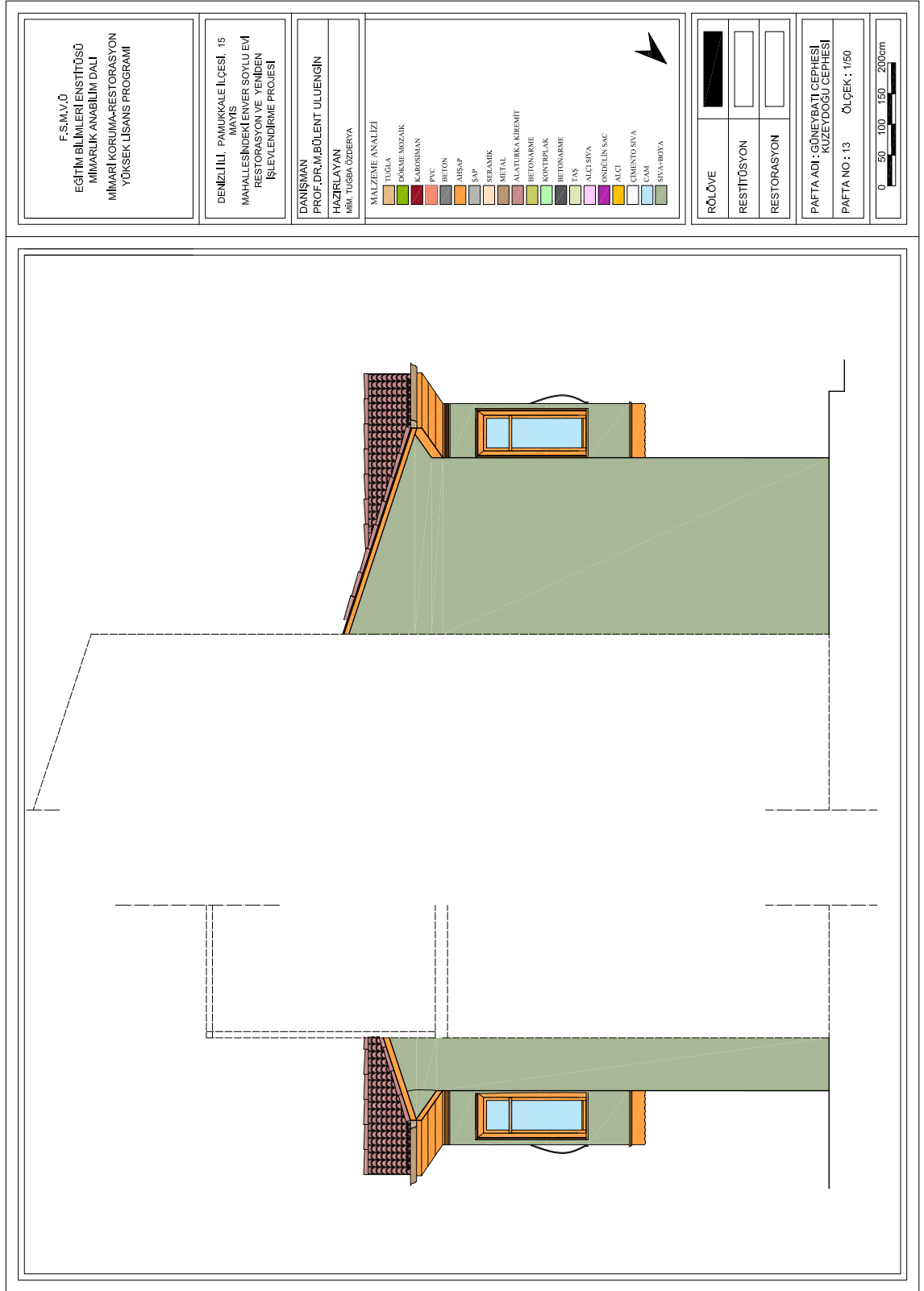
Şekil A. 30: Rölöve- Malzeme Analizi- E-E Kesiti.

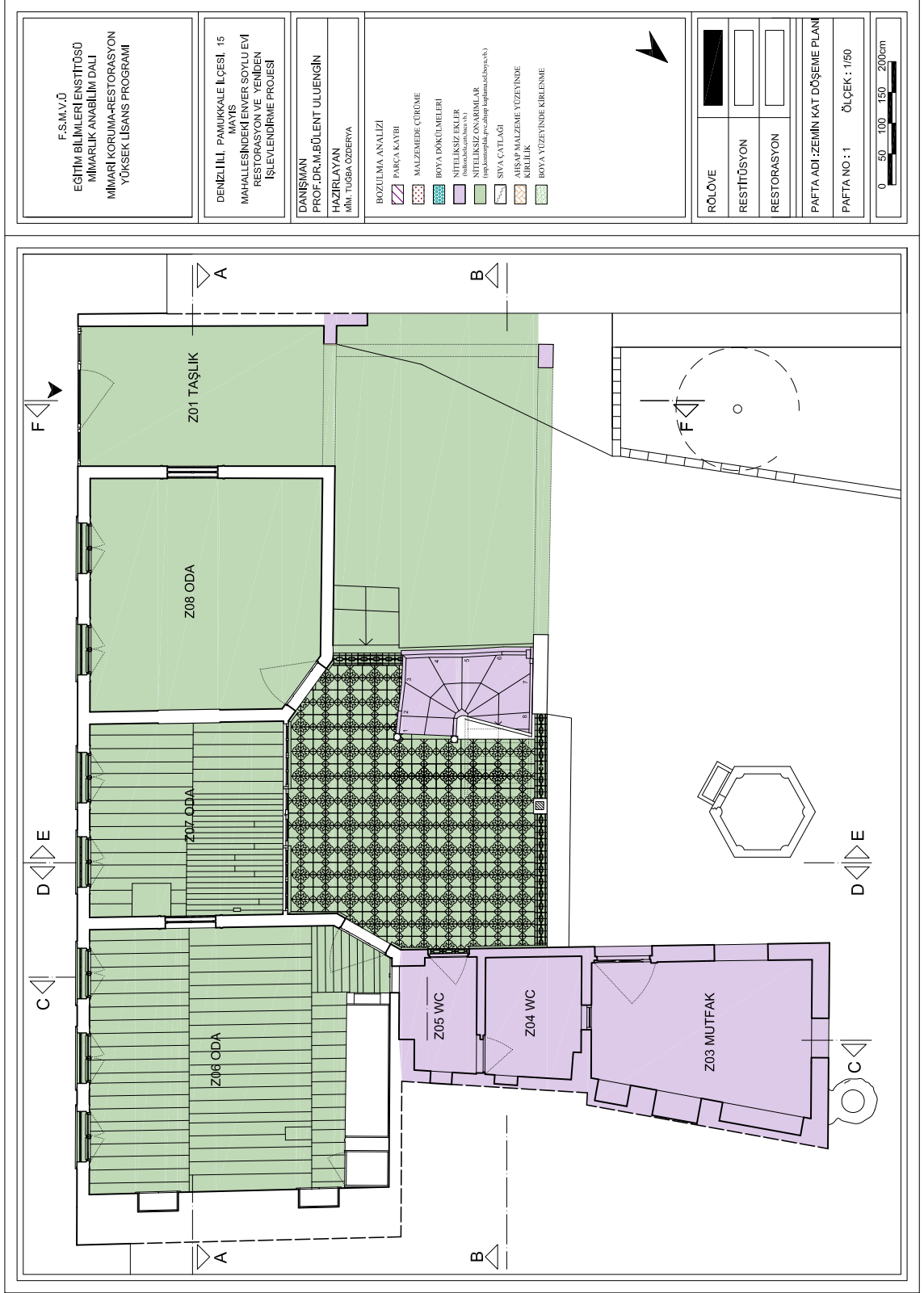

Şekil A. 32: Rölöve- Malzeme Analizi- Kuzeybatı Cephesi.

Şekil A. 33: Rölöve- Malzeme Analizi- Güneydoğu Cephesi.

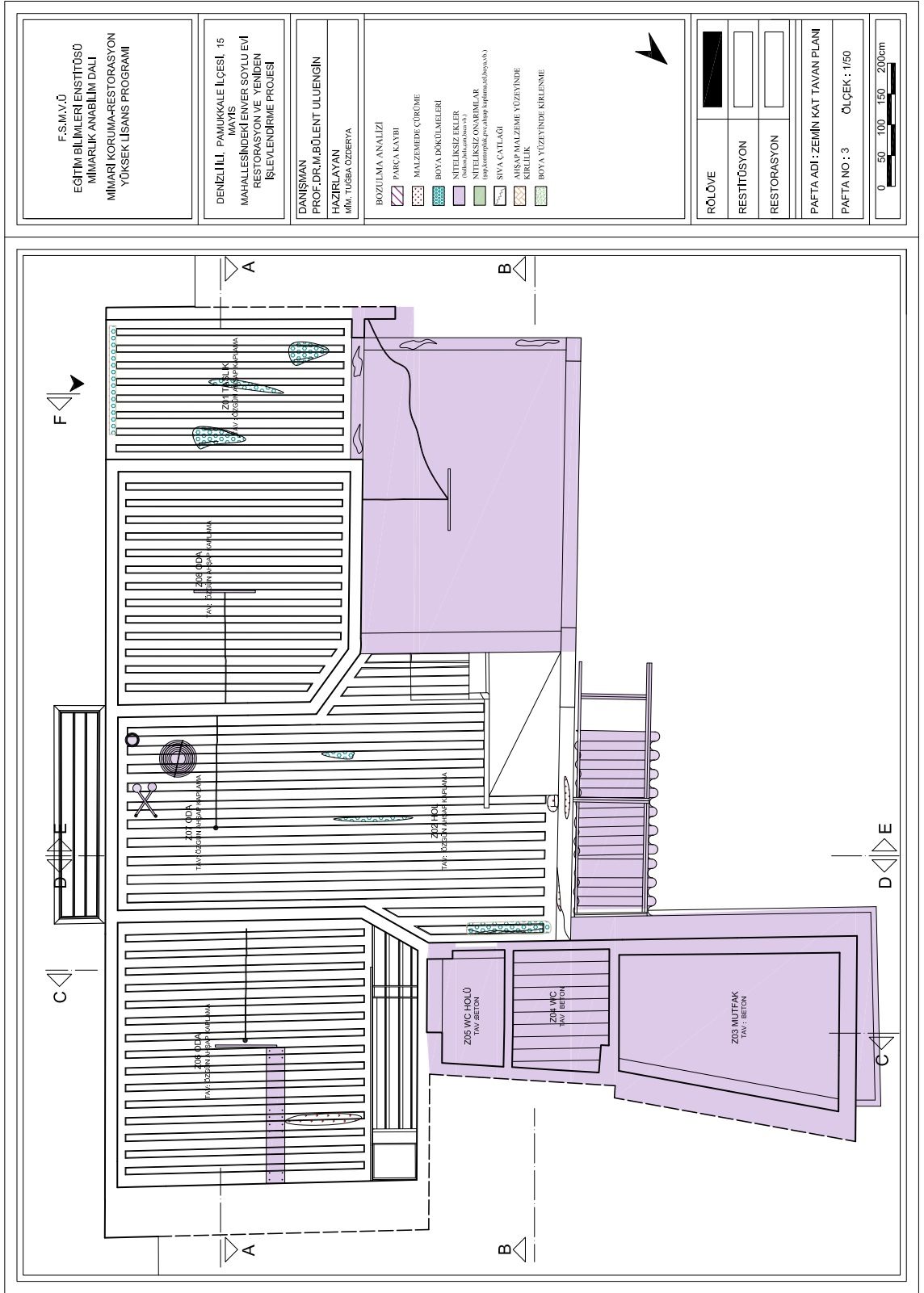

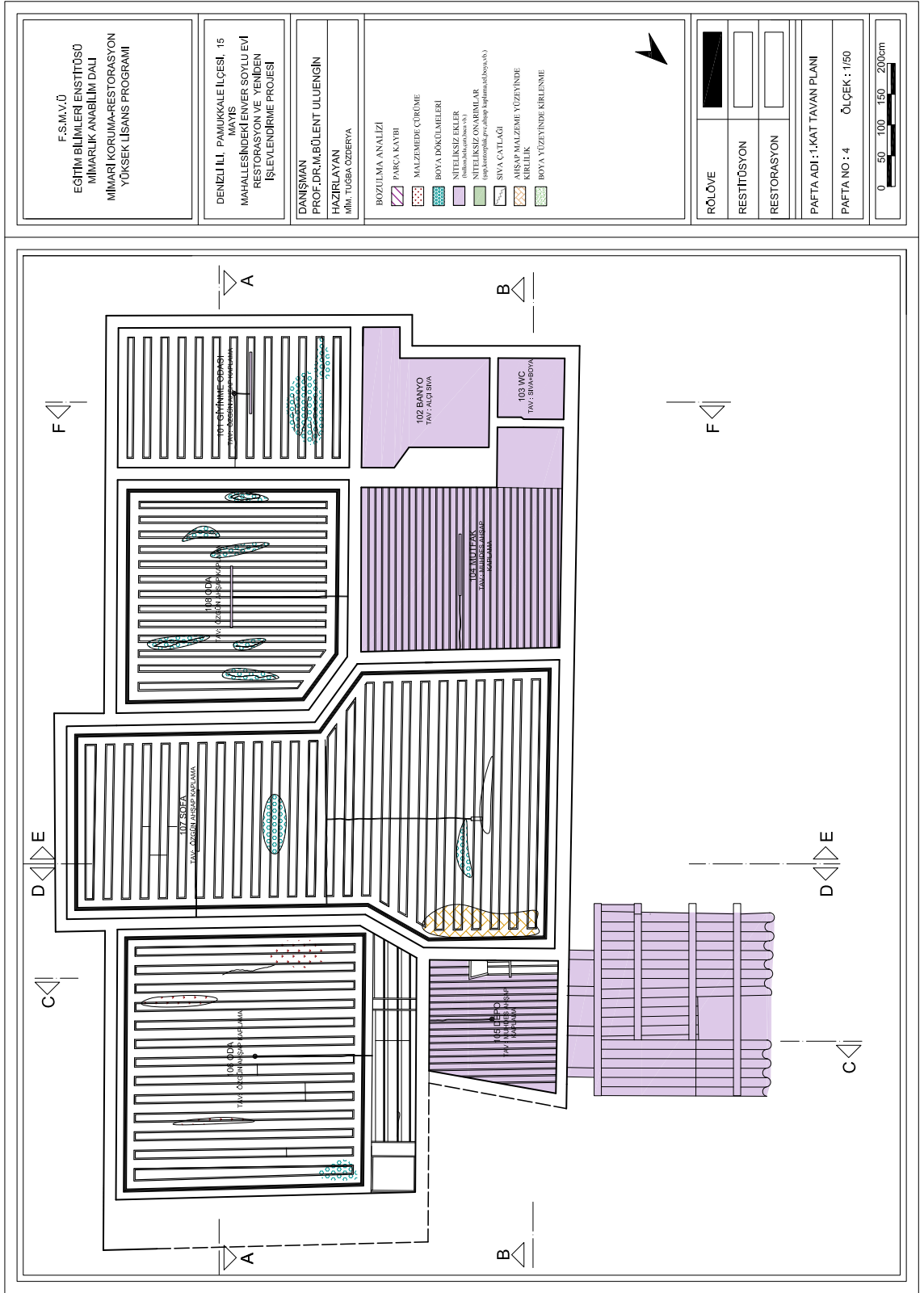
Şekil A. 35: Rölöve- Bozulma Analizi- Zemin Kat Planı.

Şekil A. 36: Rölöve- Bozulma Analizi- 1. Kat Planı.

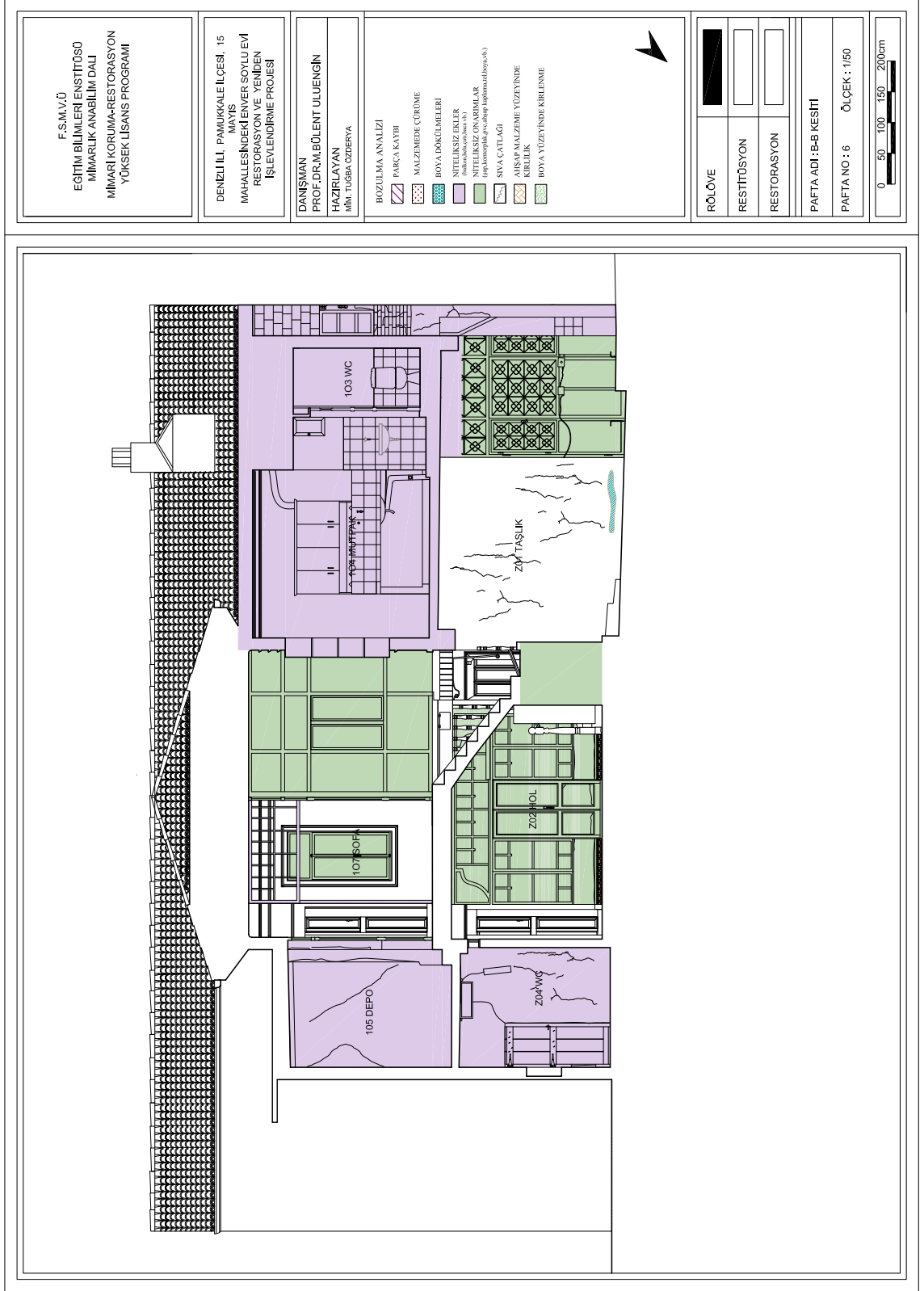
Şekil A. 37: Rölöve- Bozulma Analizi- Zemin Kat Tavan Planı.

Şekil A. 38: Rölöve- Bozulma Analizi- 1. Kat Tavan Planı.

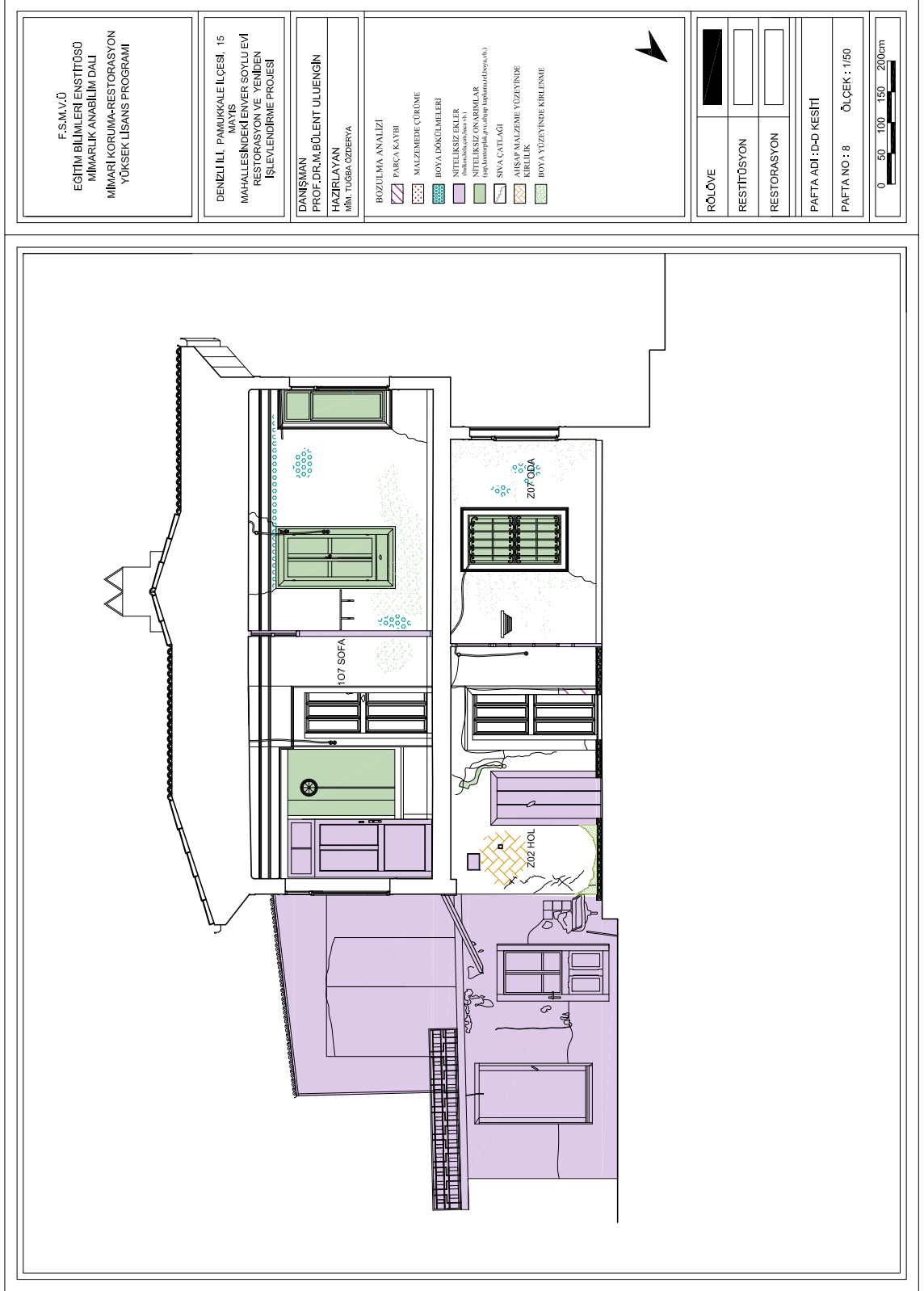
Şekil A. 39: Rölöve- Bozulma Analizi- A-A Kesiti.

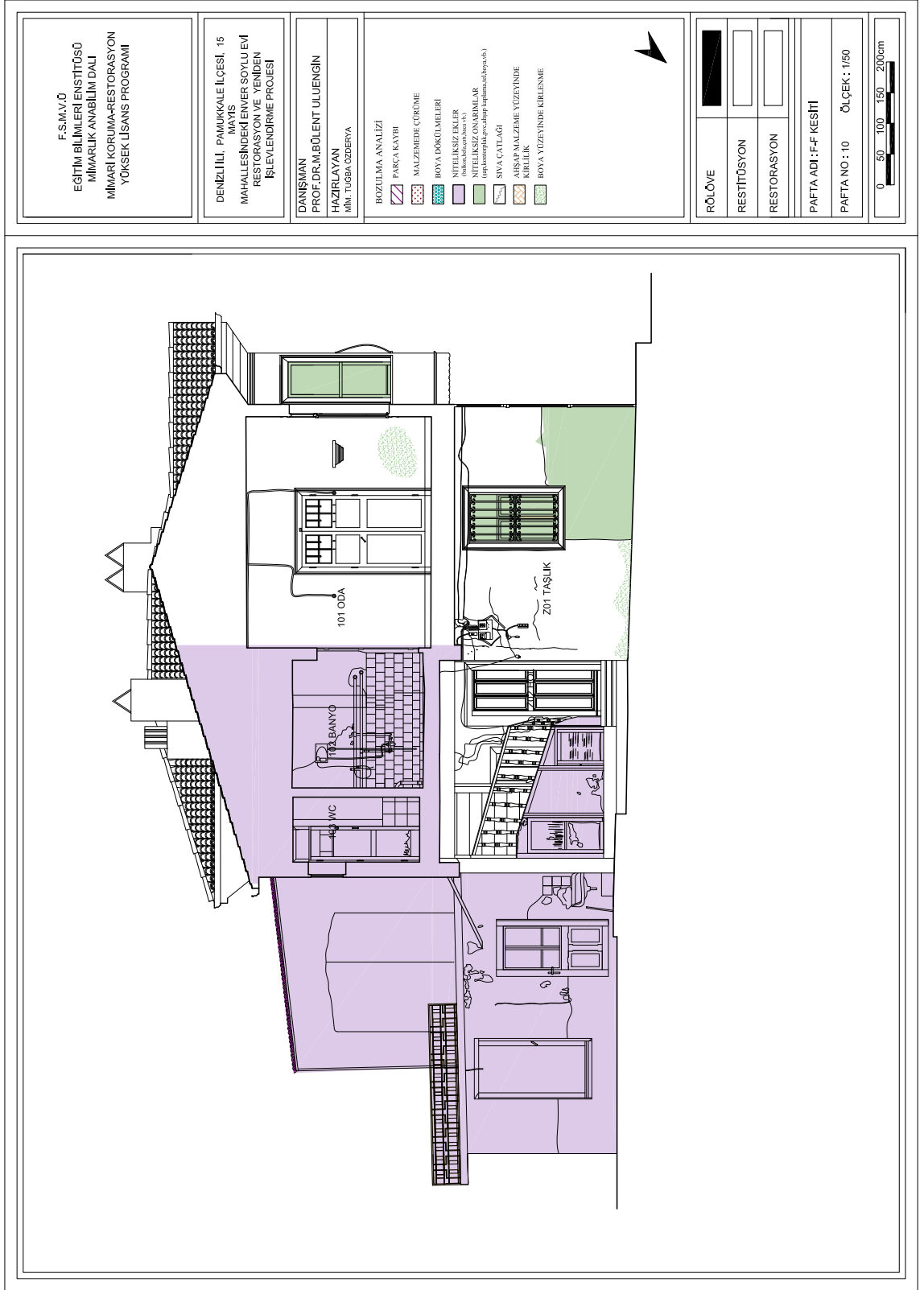
Şekil A. 40: Rölöve- Bozulma Analizi- B-B Kesiti.

Şekil A. 41: Rölöve- Bozulma Analizi- C-C Kesiti.

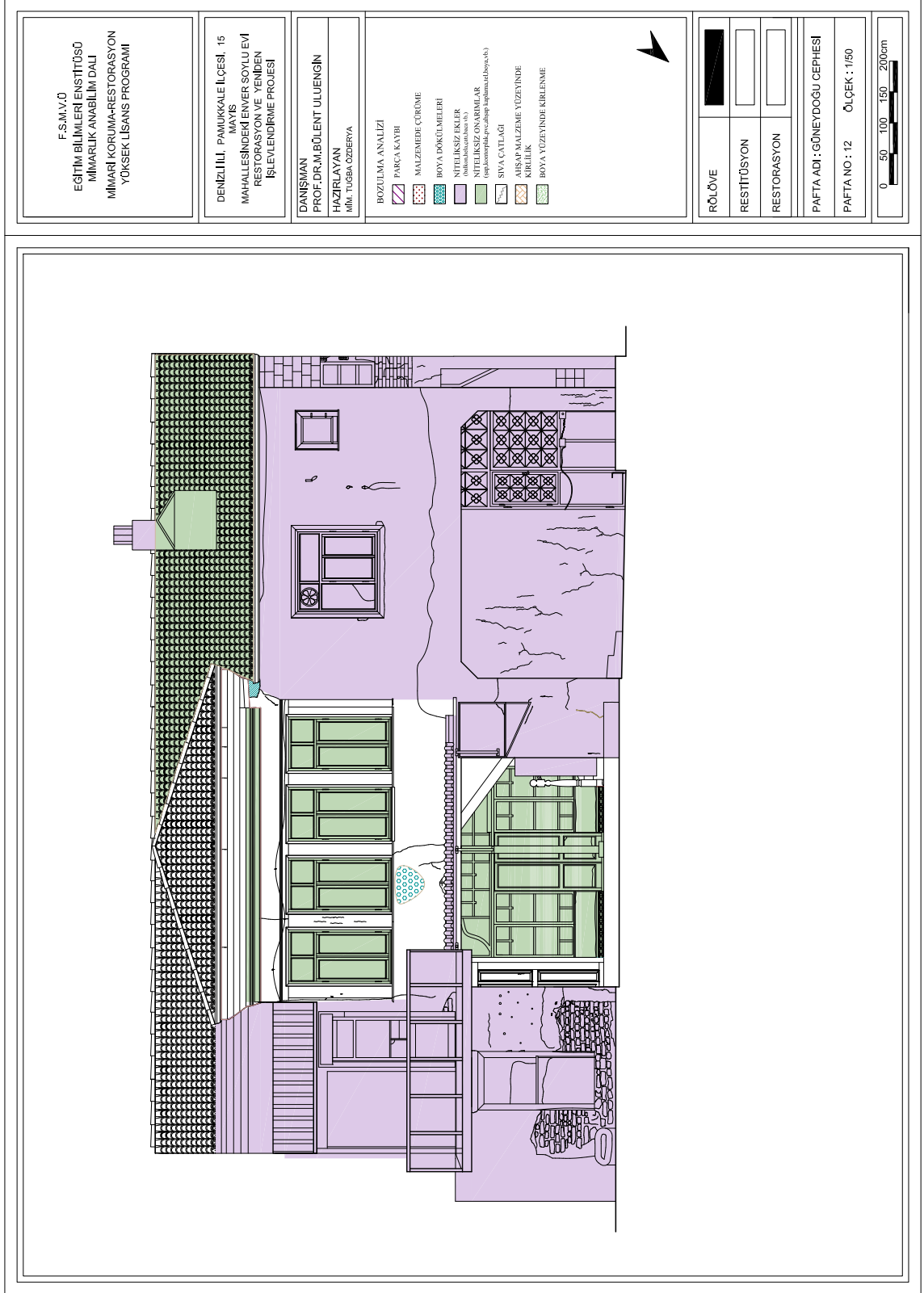
Şekil A. 42: Rölöve- Bozulma Analizi- D-D Kesiti.

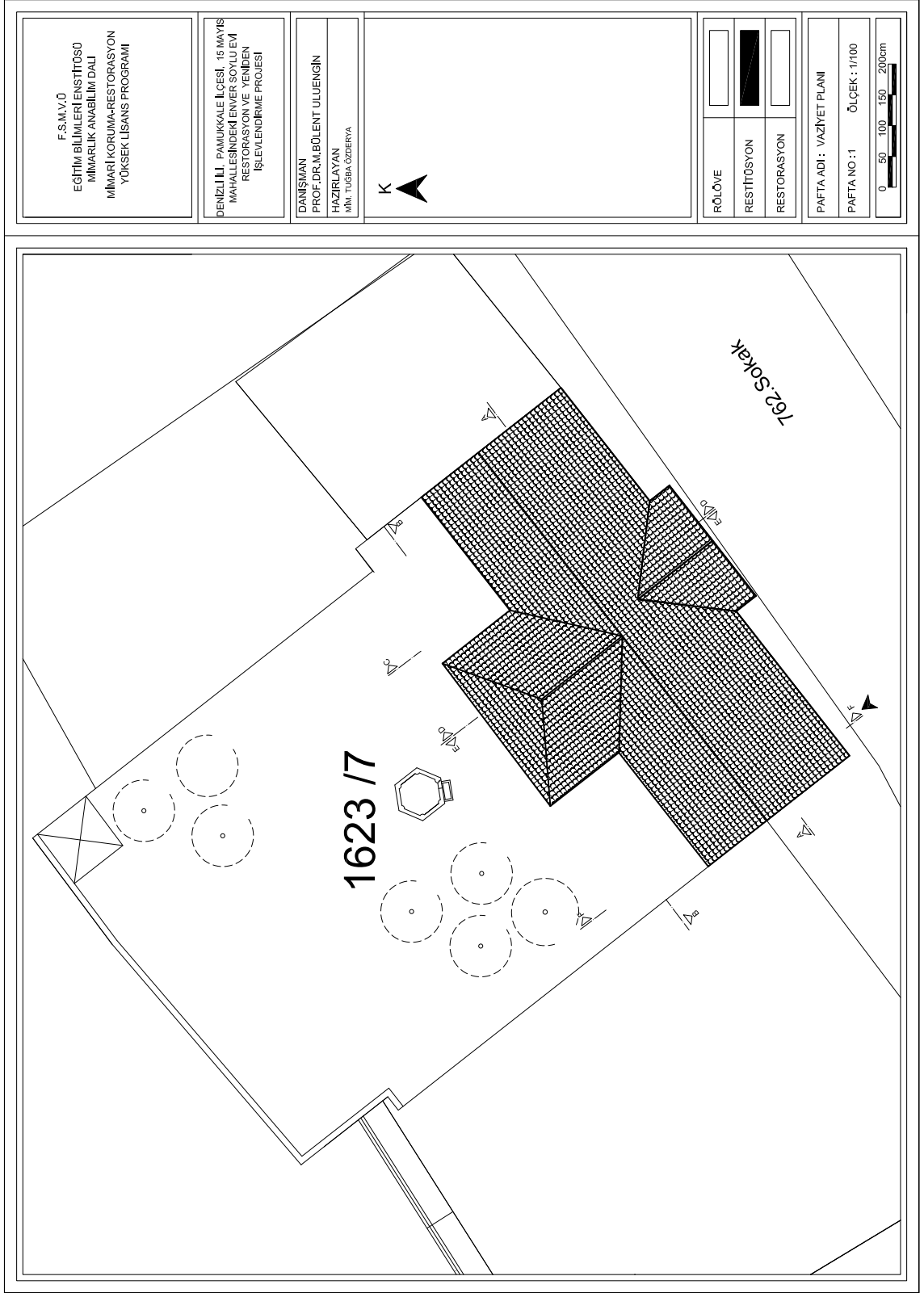
Şekil A. 44: Rölöve- Bozulma Analizi- F-F Kesiti.

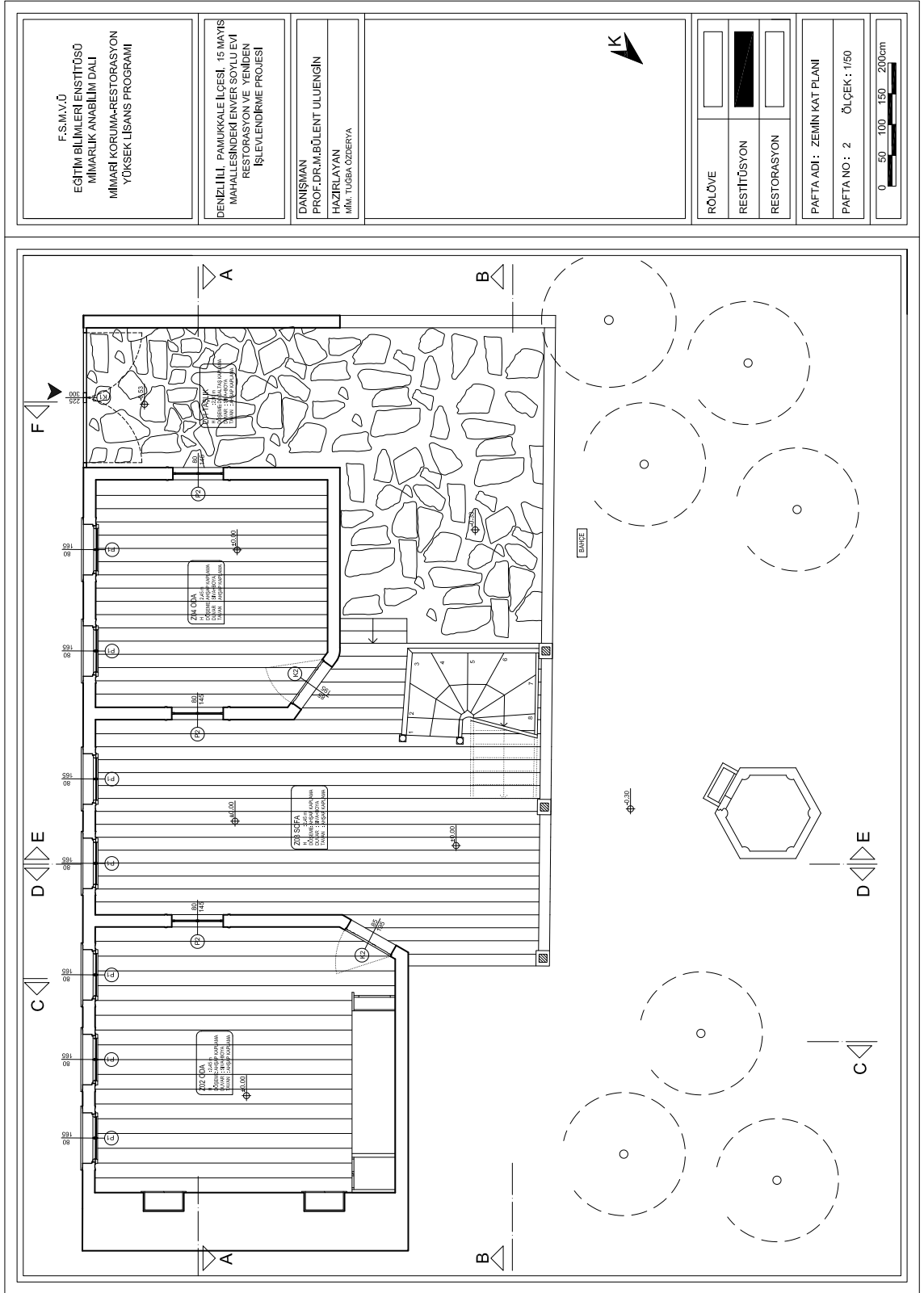
Şekil A. 45: Rölöve- Bozulma Analizi- Kuzeybatı Cephesi.

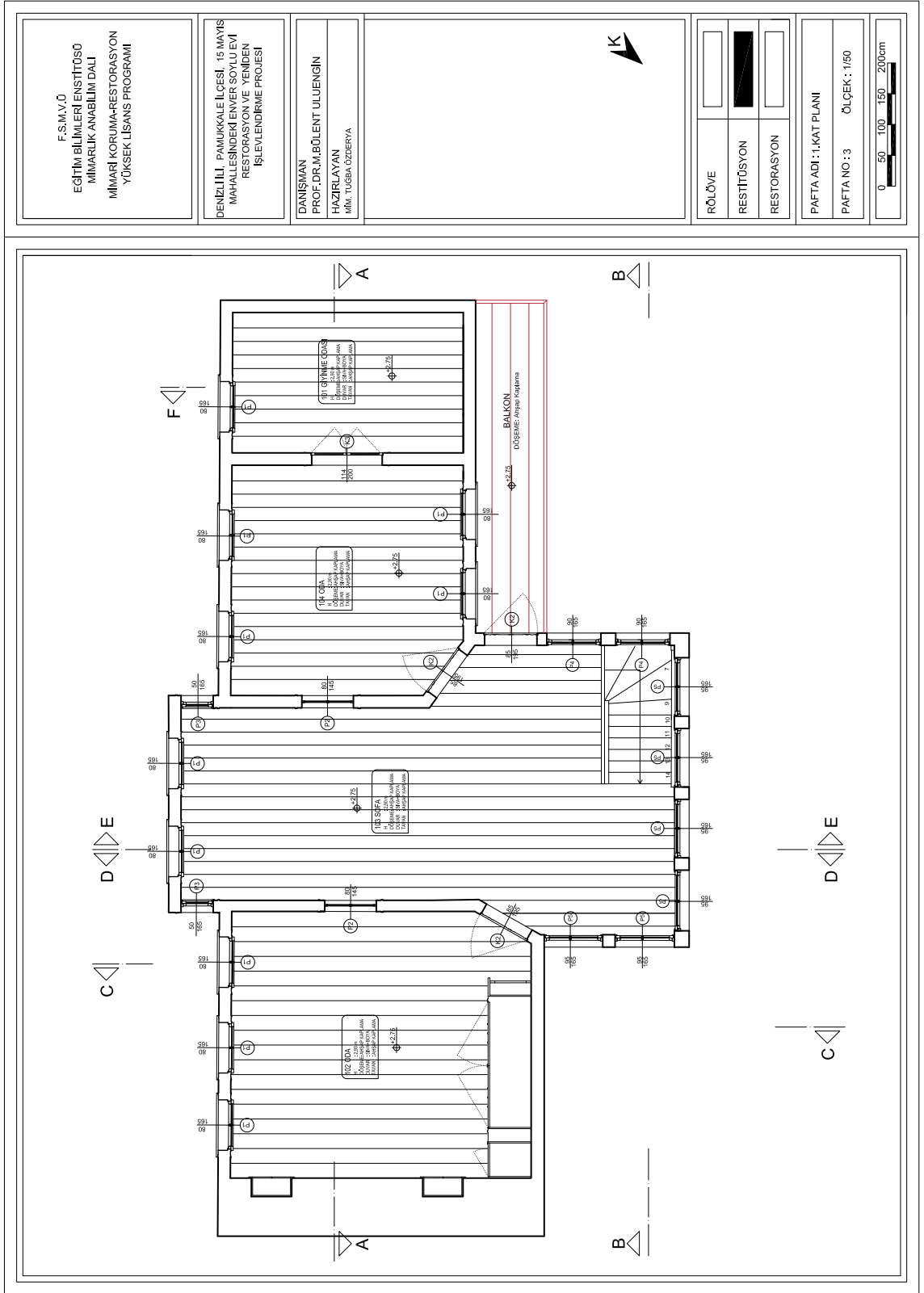
Şekil A. 46: Rölöve- Bozulma Analizi- Güneydoğu cephesi.

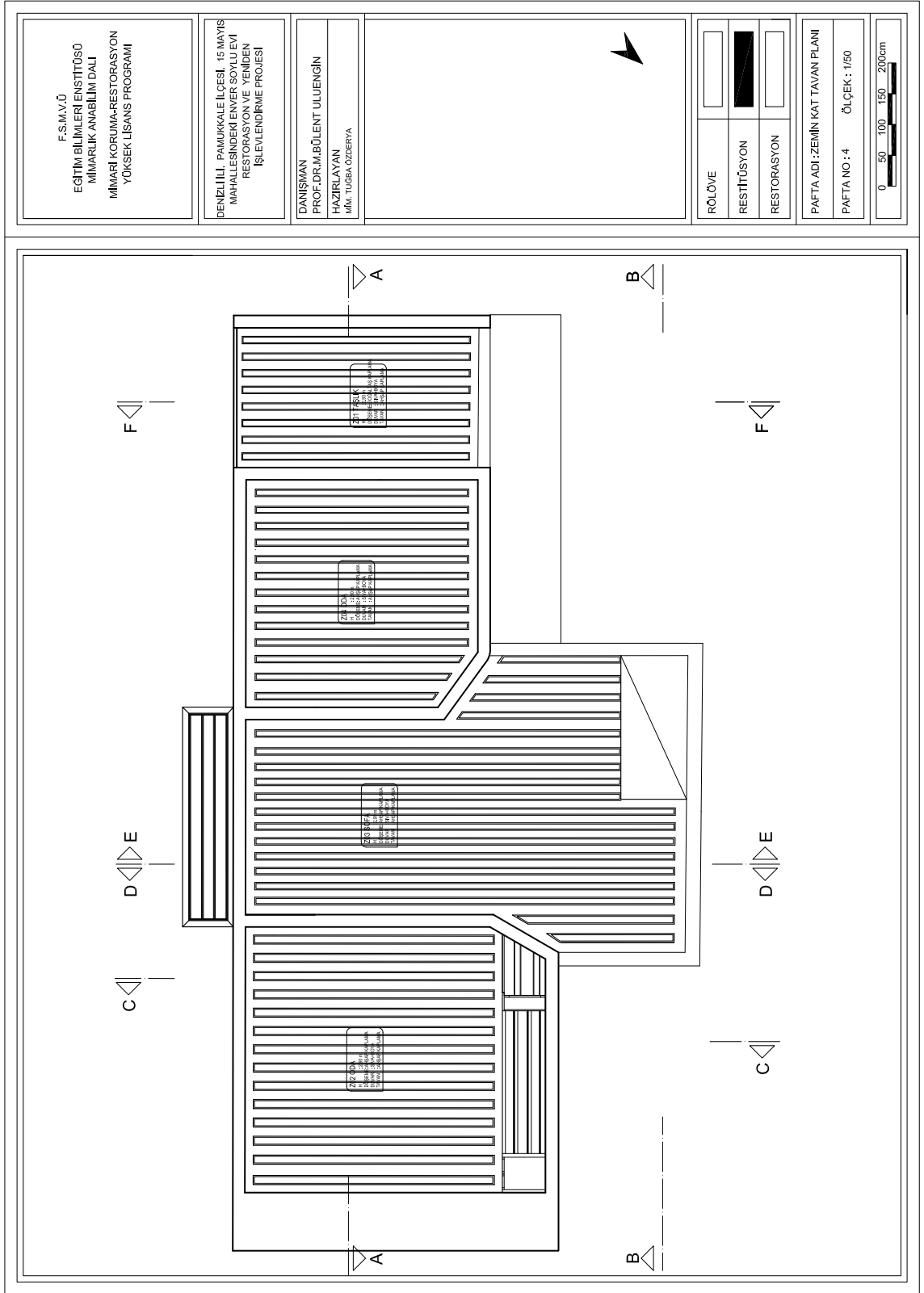
Şekil B. 1: Restitüsyon- Vaziyet Planı.

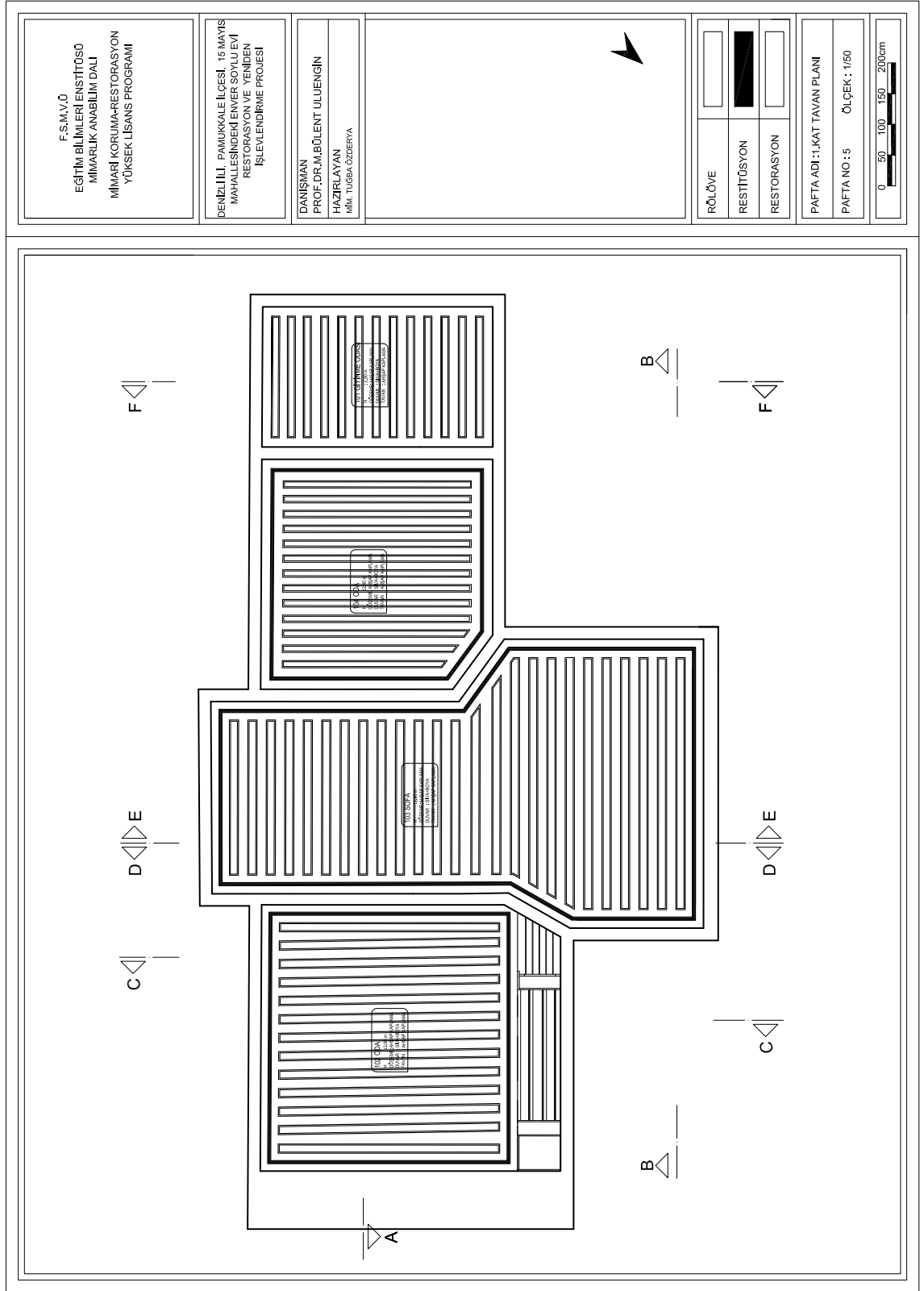
Şekil B. 2: Restitüsyon- Zemin Kat Planı.

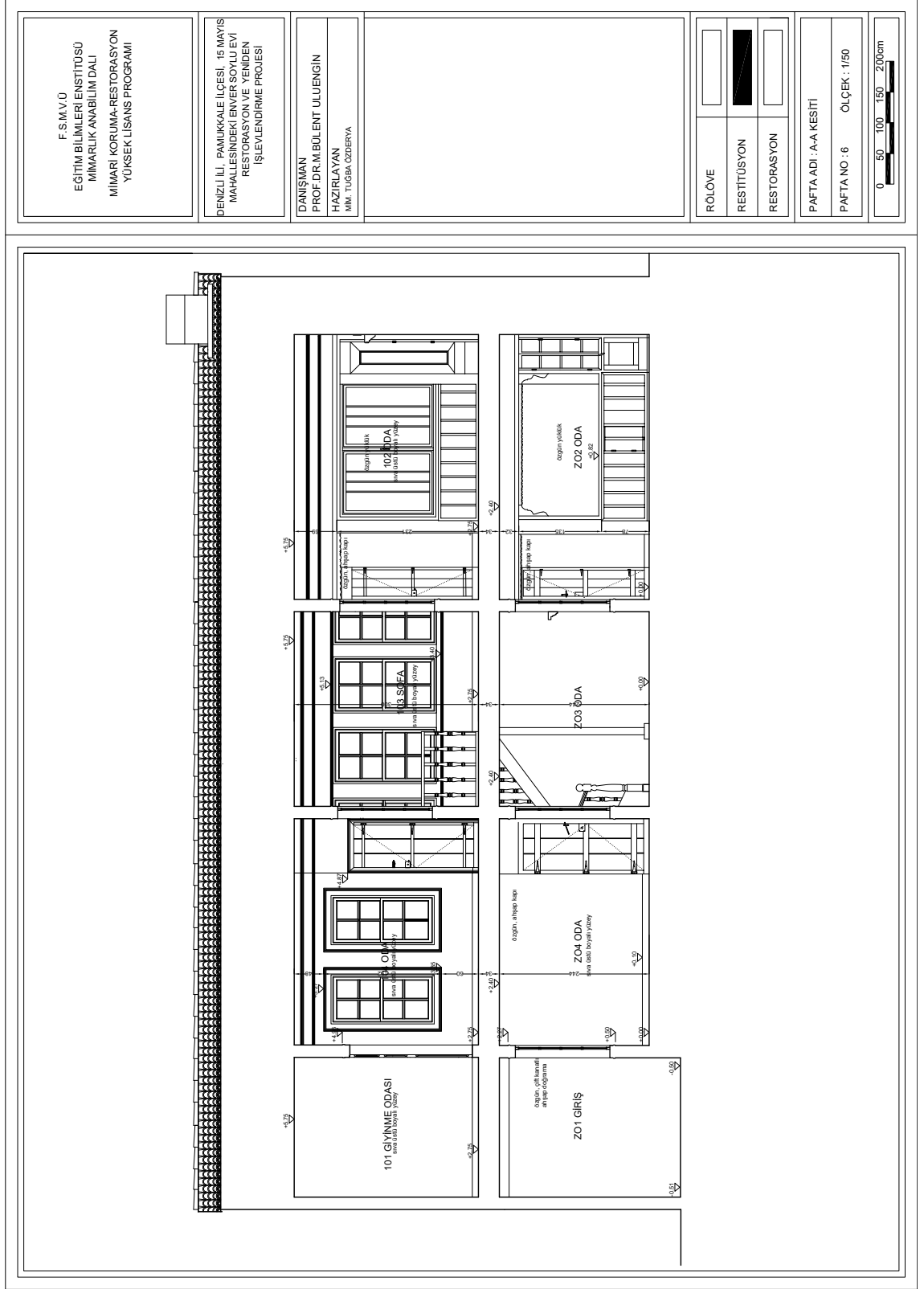
Şekil B. 3: Restitüsyon- 1. Kat Planı.

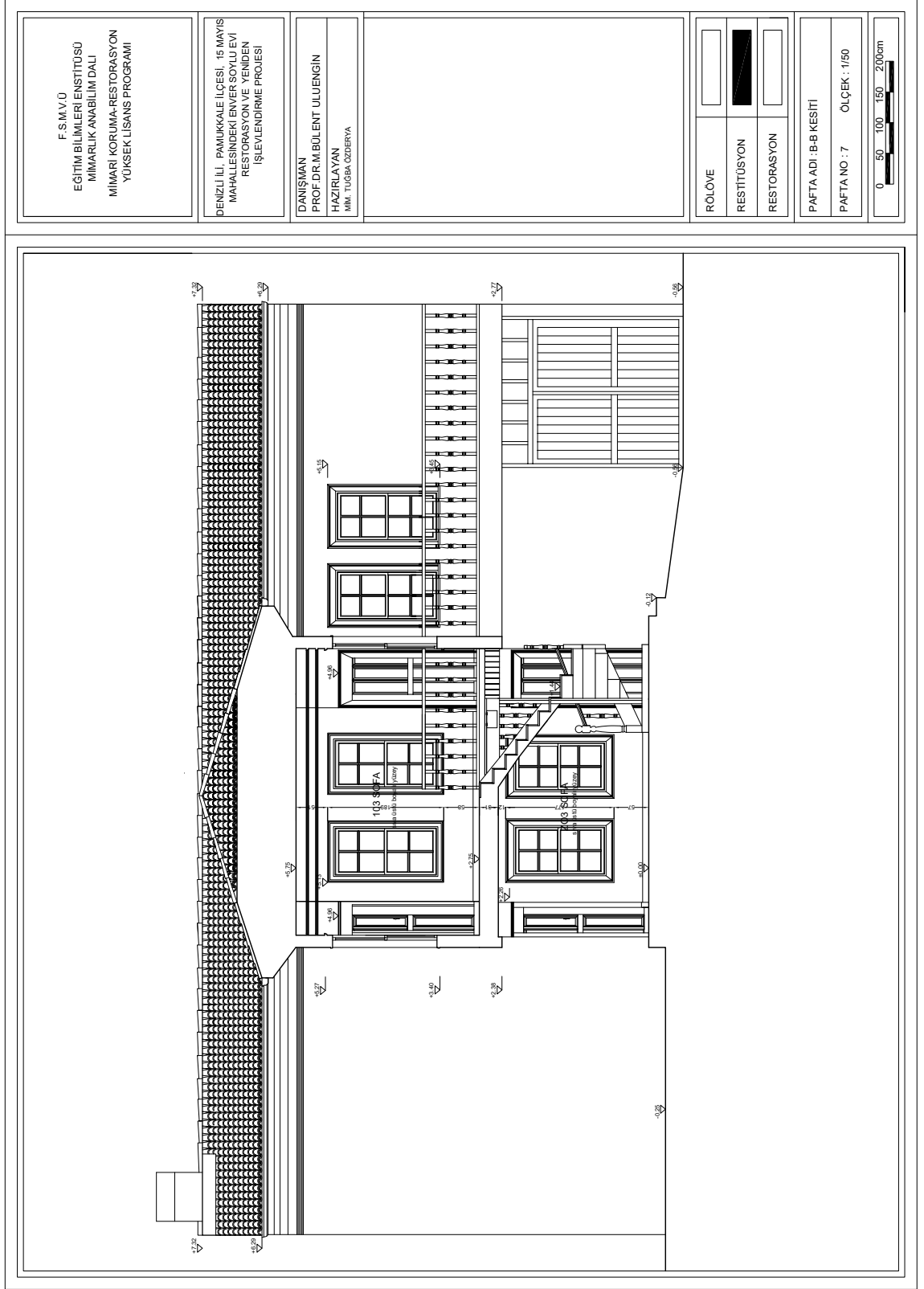
Şekil B. 4: Restitüsyon- Zemin Kat Tavan Planı.

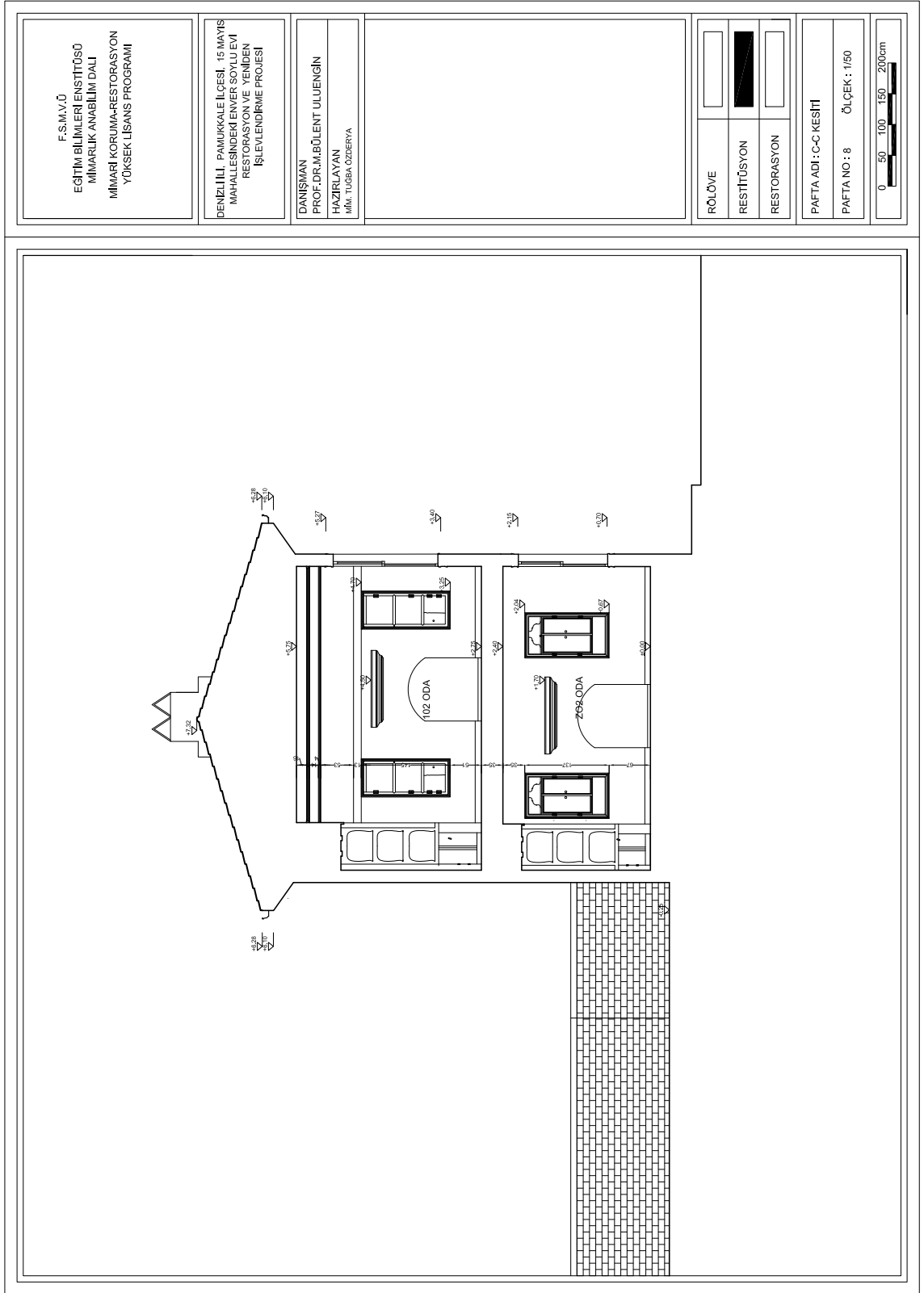
Şekil B. 5: Restitüsyon- 1. Kat Tavan Planı.

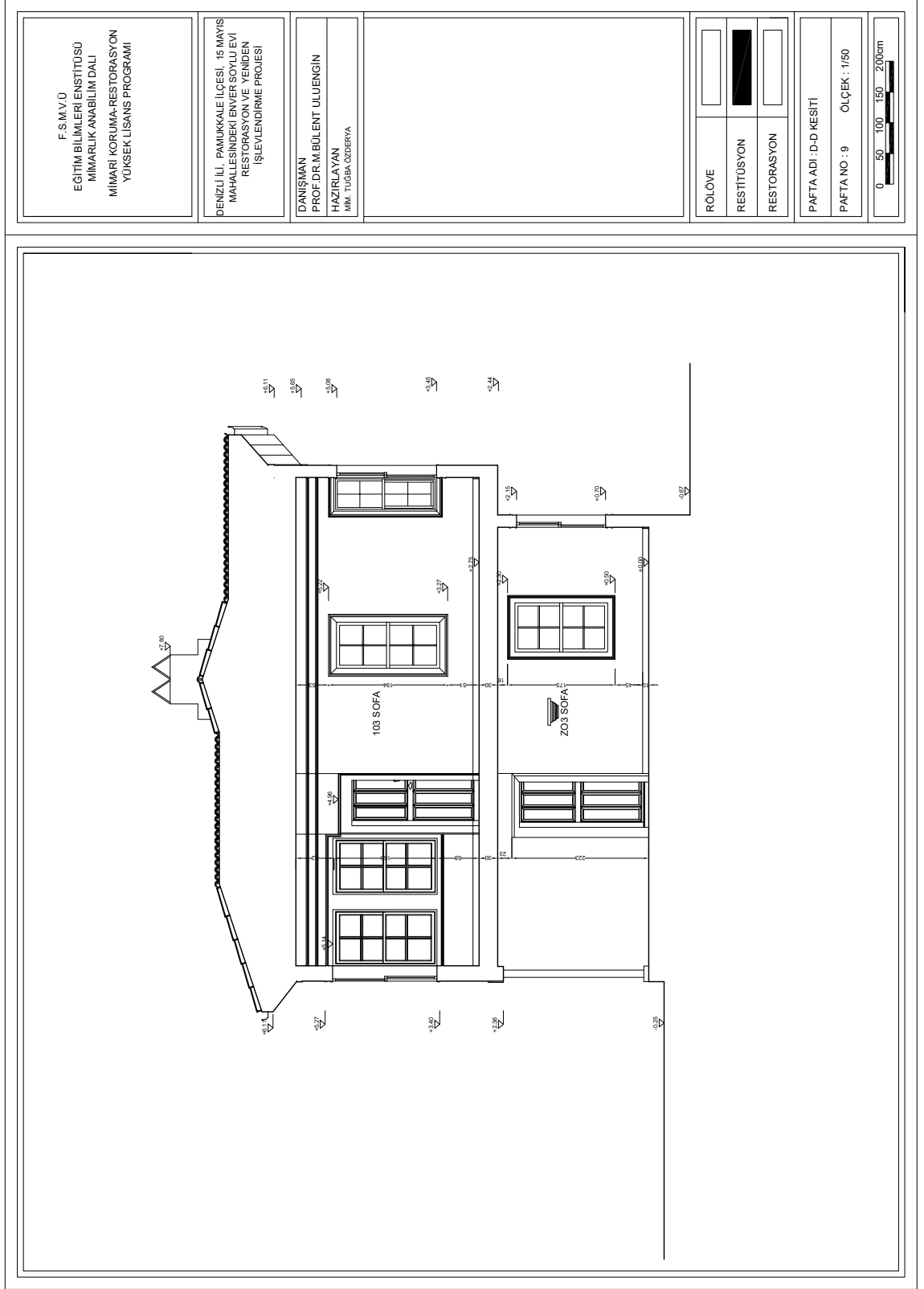
Şekil B. 6: Restitüsyon- A-A Kesiti.

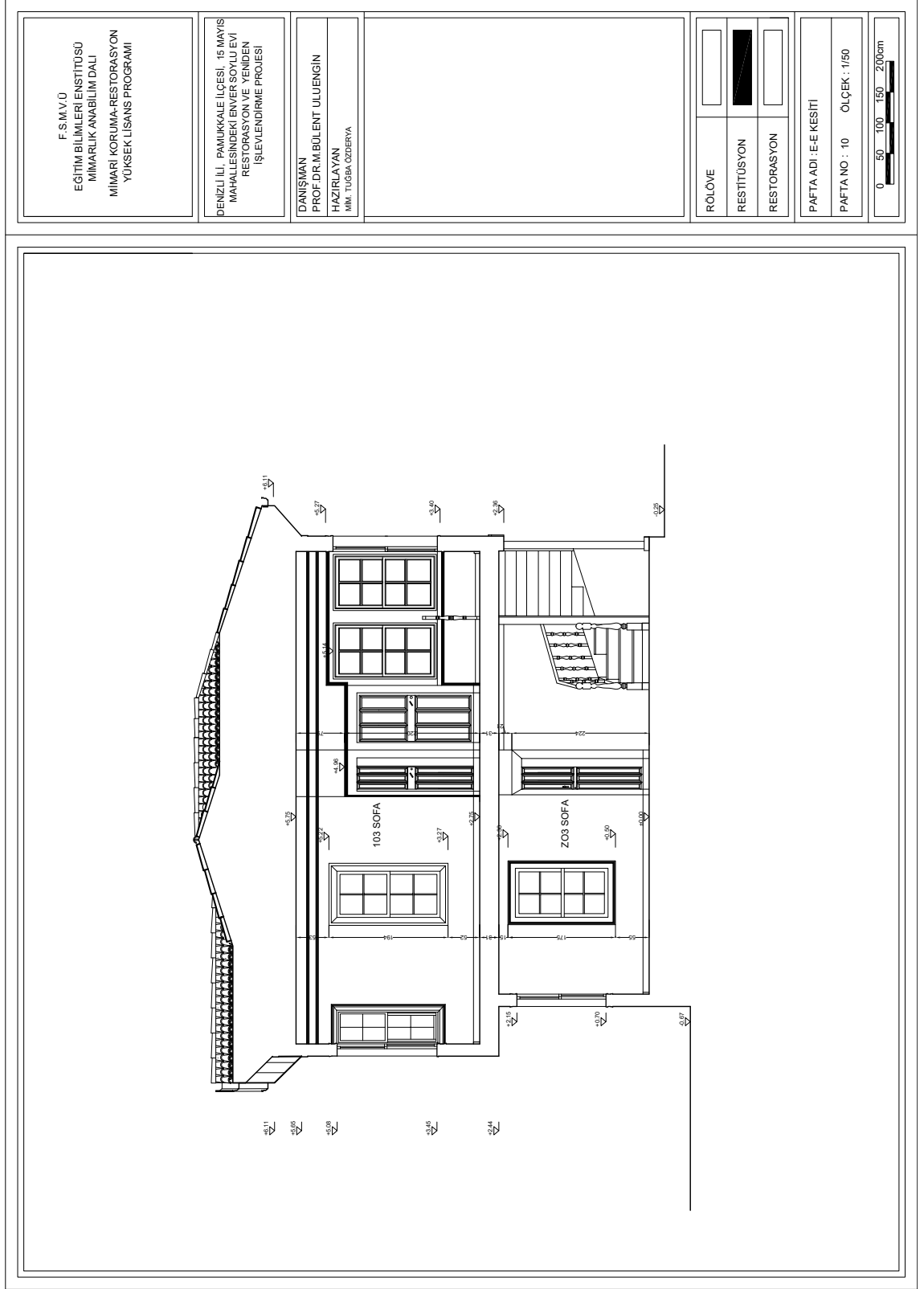

Şekil B. 7: Restitüsyon- B-B Kesiti.

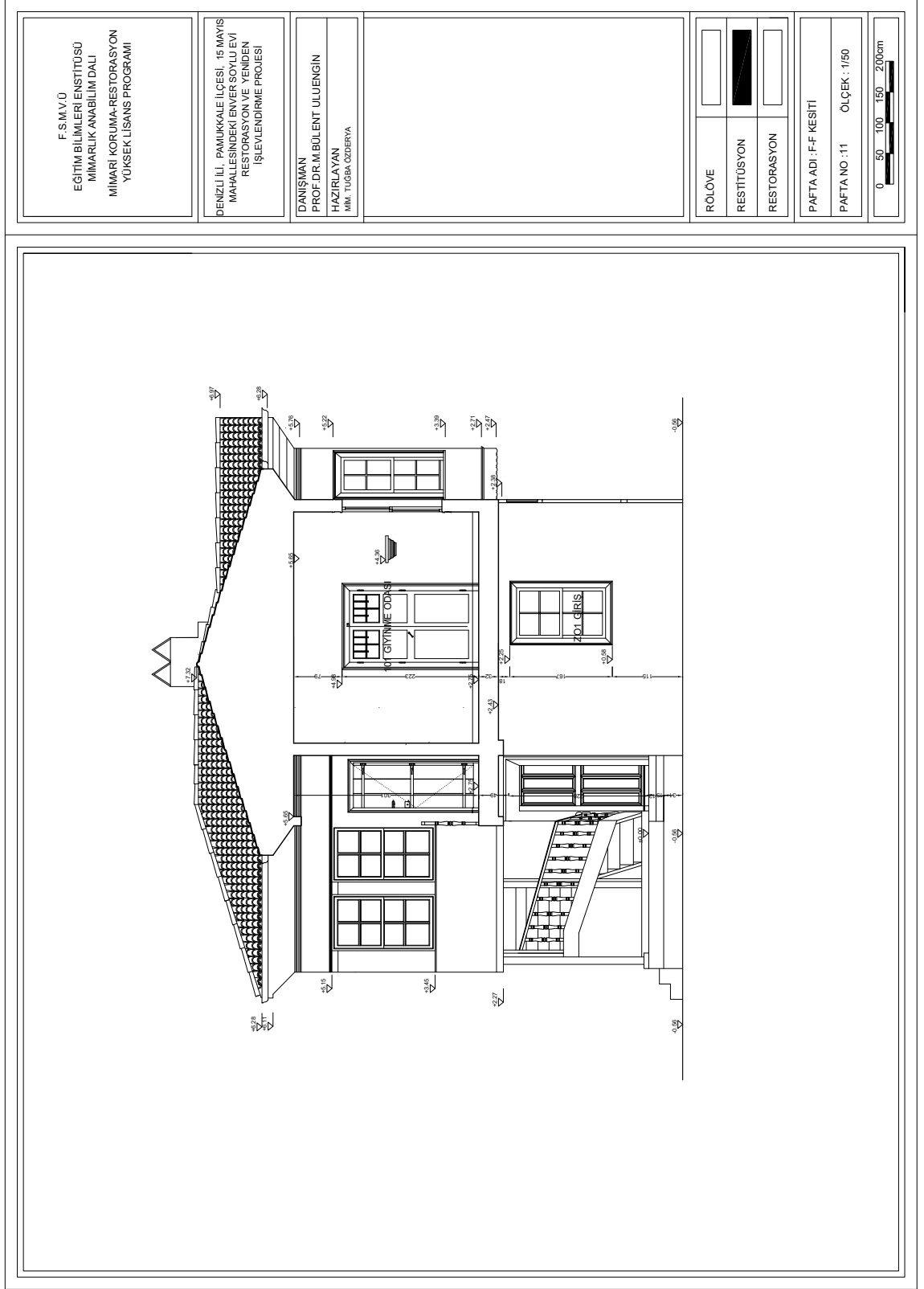

Şekil B. 8: Restitüsyon- C-C Kesiti.

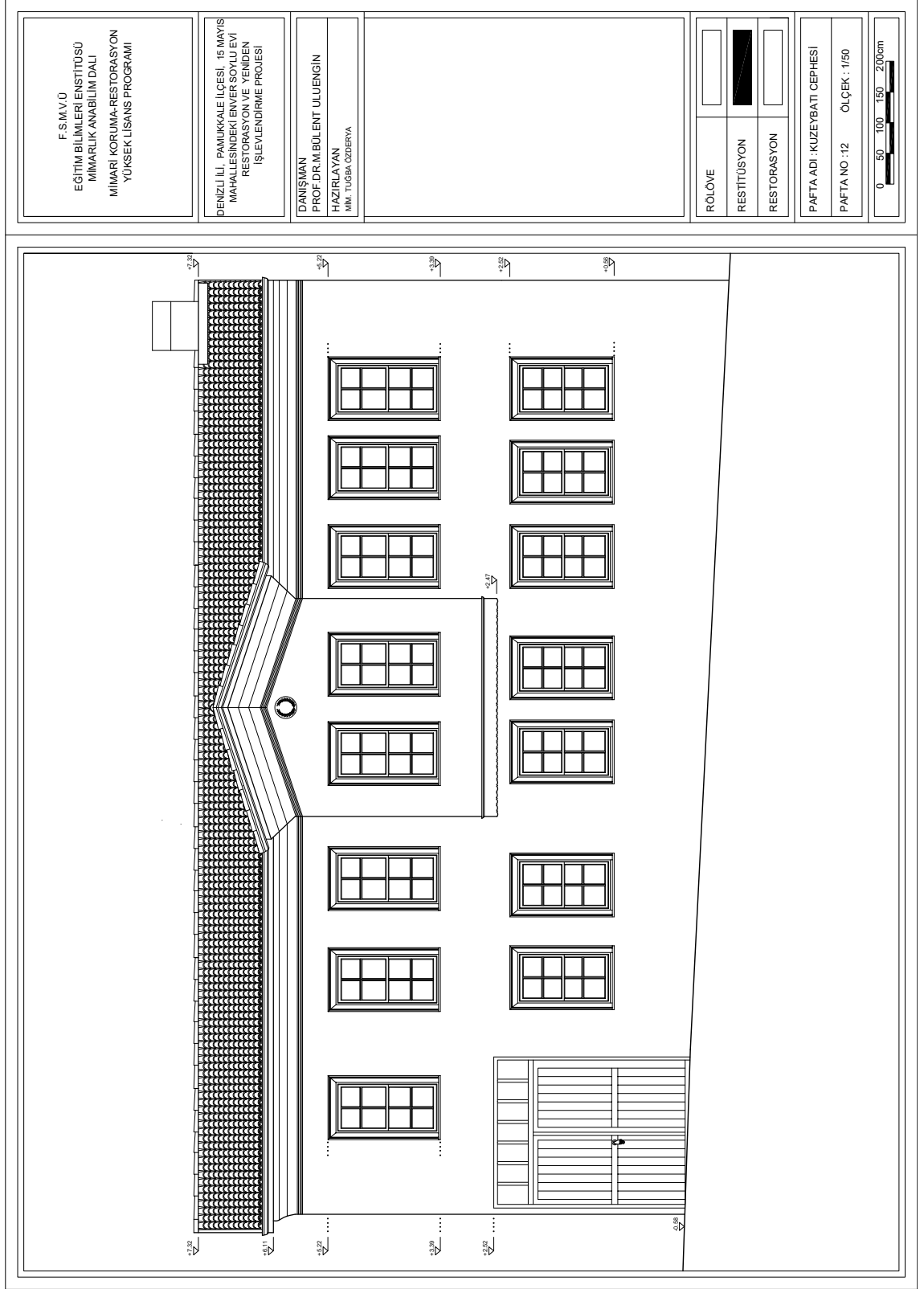

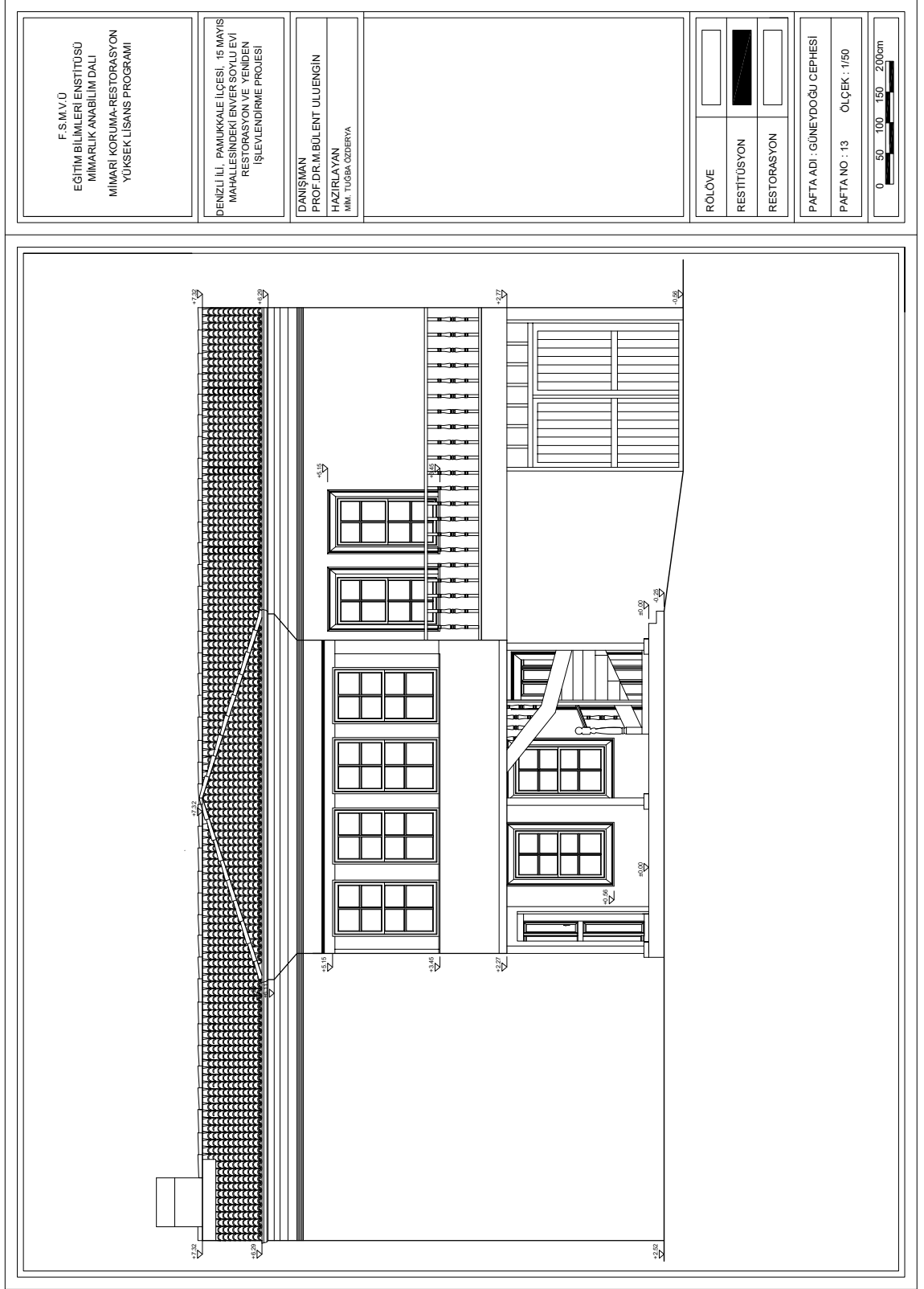
Şekil B. 10: Restitüsyon- E-E Kesiti.

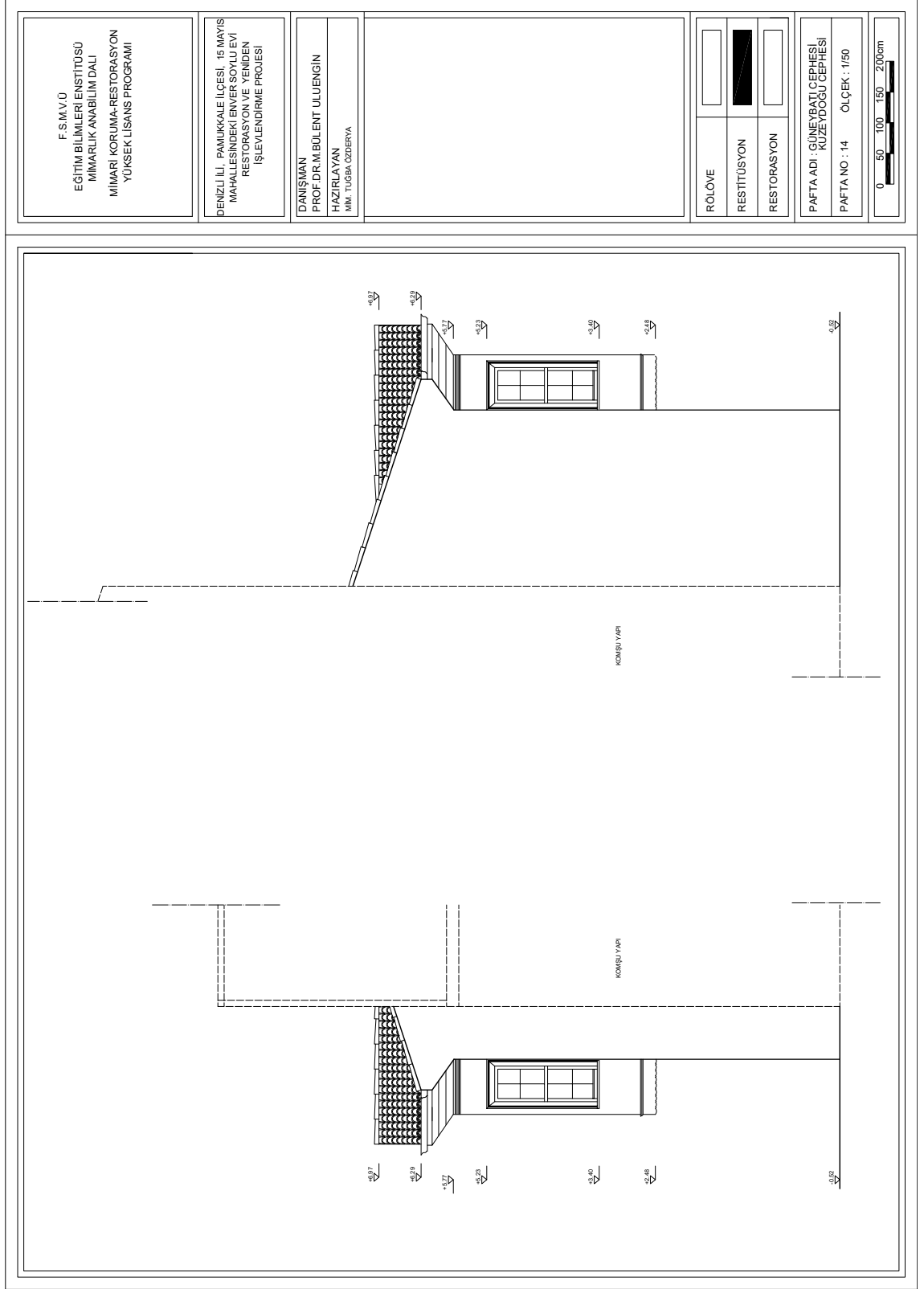
Şekil B. 11: Restitüsyon- F-F Kesiti.

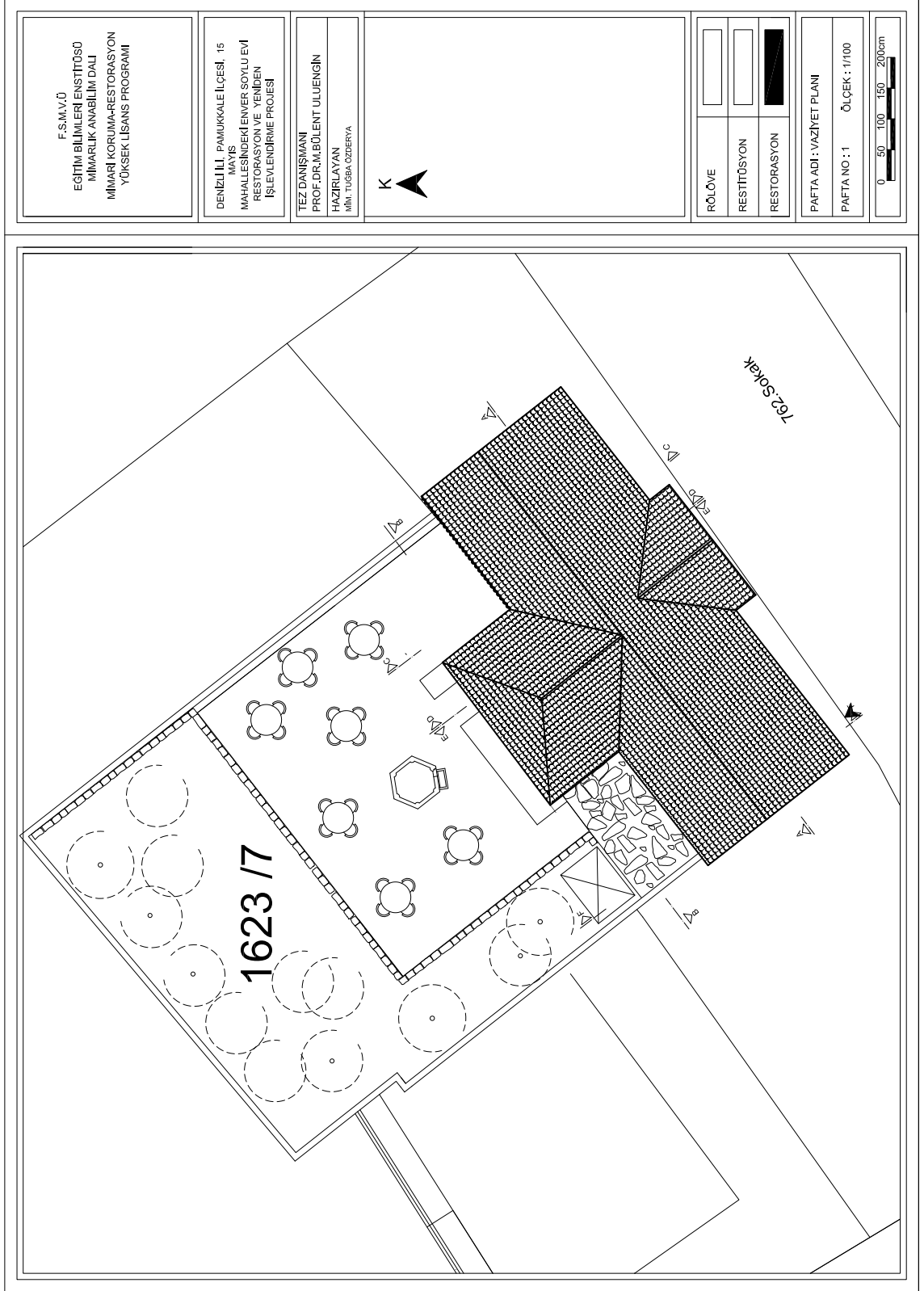
Şekil B. 12: Restitüsyon- Kuzeybatı Cephesi.

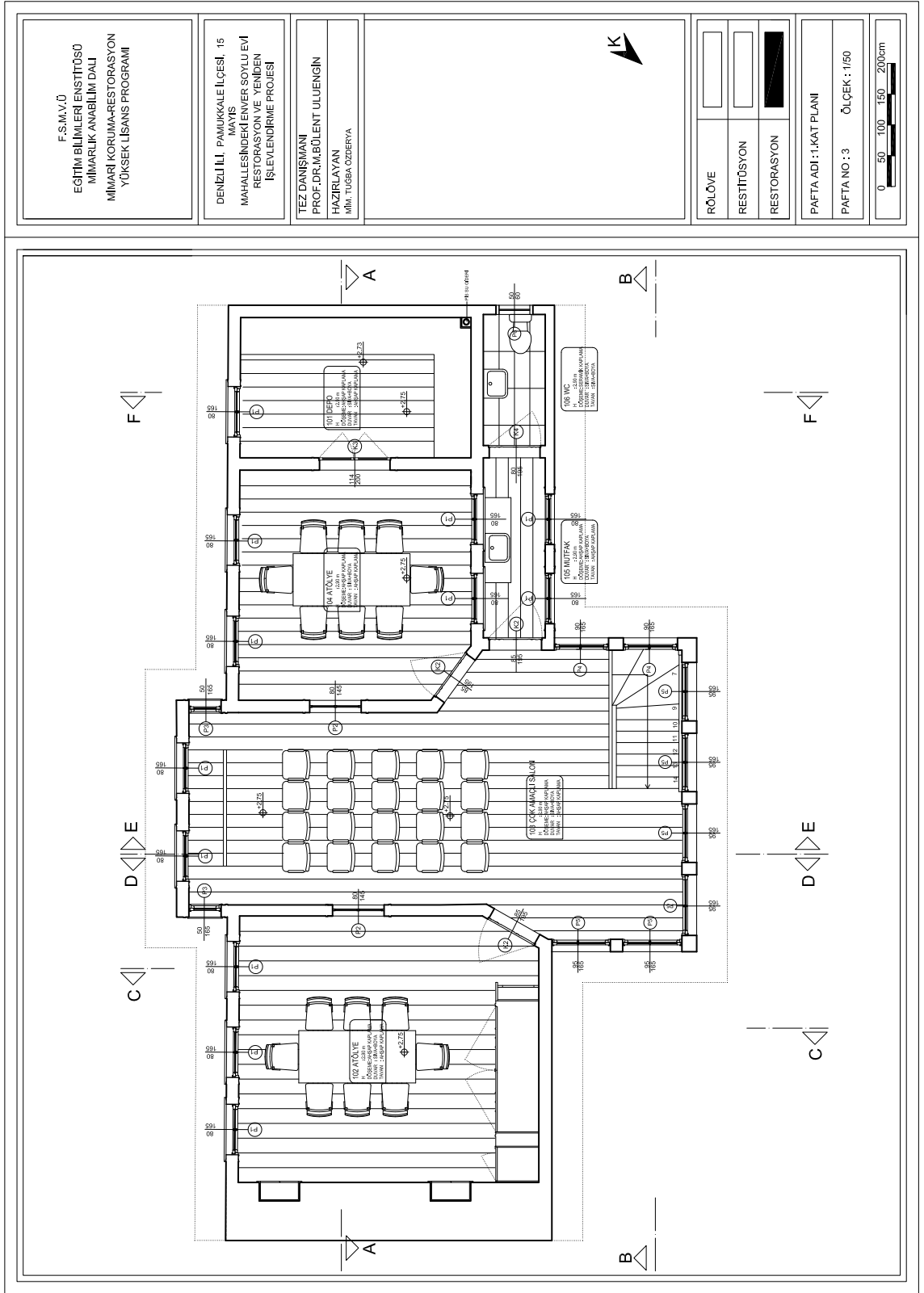
Şekil B. 13: Restitüsyon- Güneydoğu Cephesi.

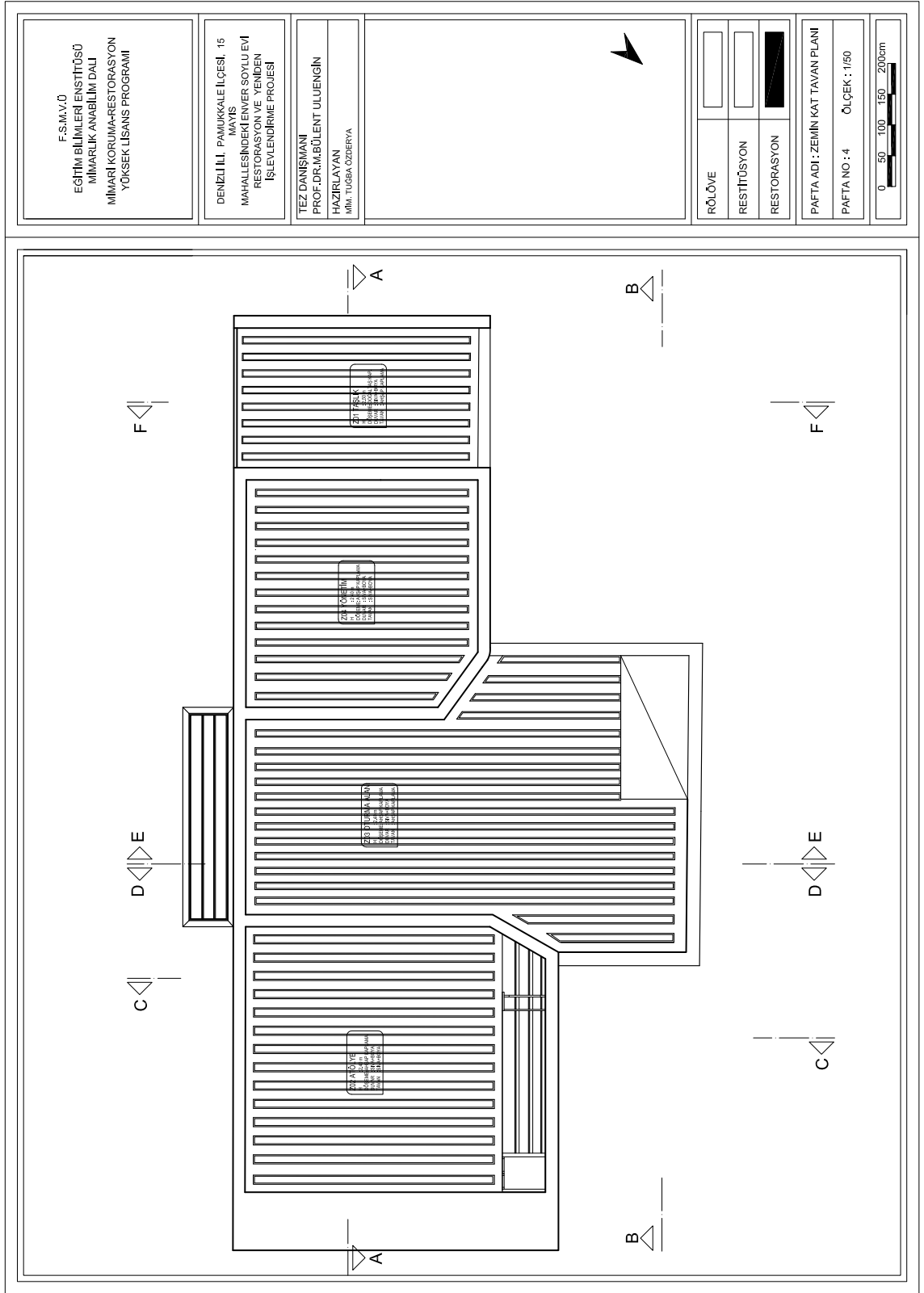
Şekil B. 14: Restitüsyon- Kuzeydoğu ve Güneybatı Cephesi.

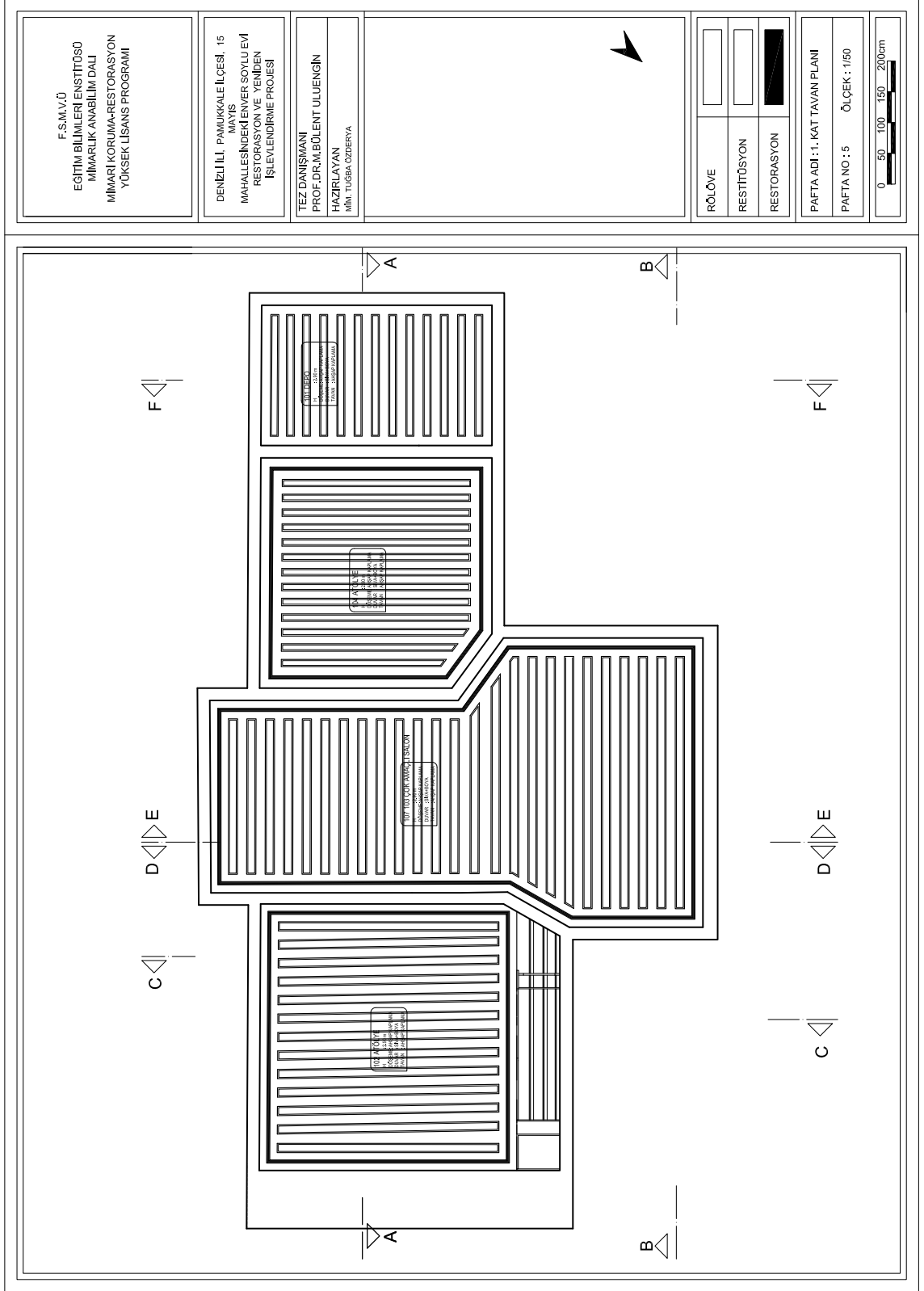
Şekil C. 1: Restorasyon- Vaziyet Planı.

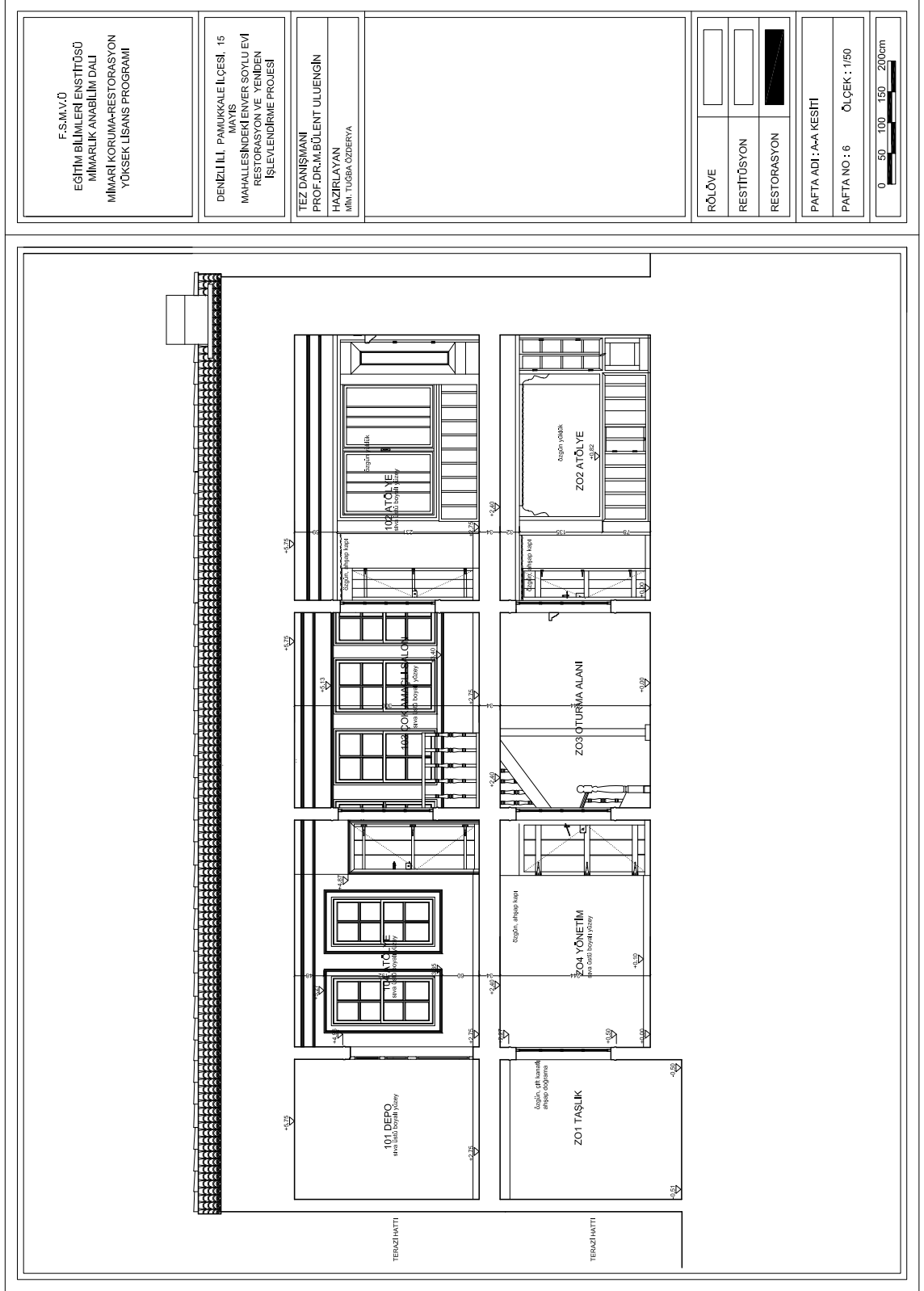
Şekil C. 3: Restorasyon- 1. Kat Planı.

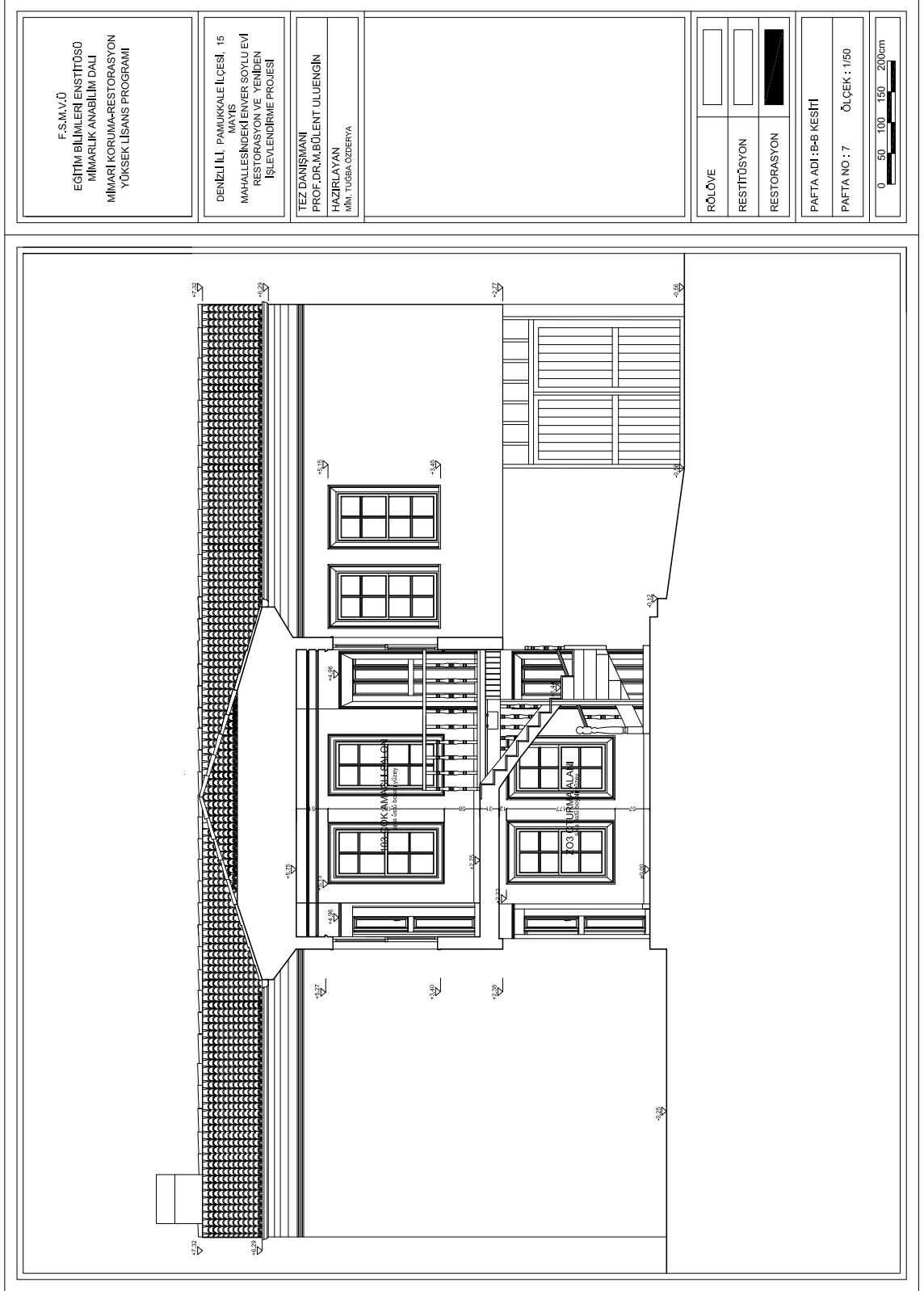
Şekil C. 4: Restorasyon- Zemin Kat Tavan Planı.

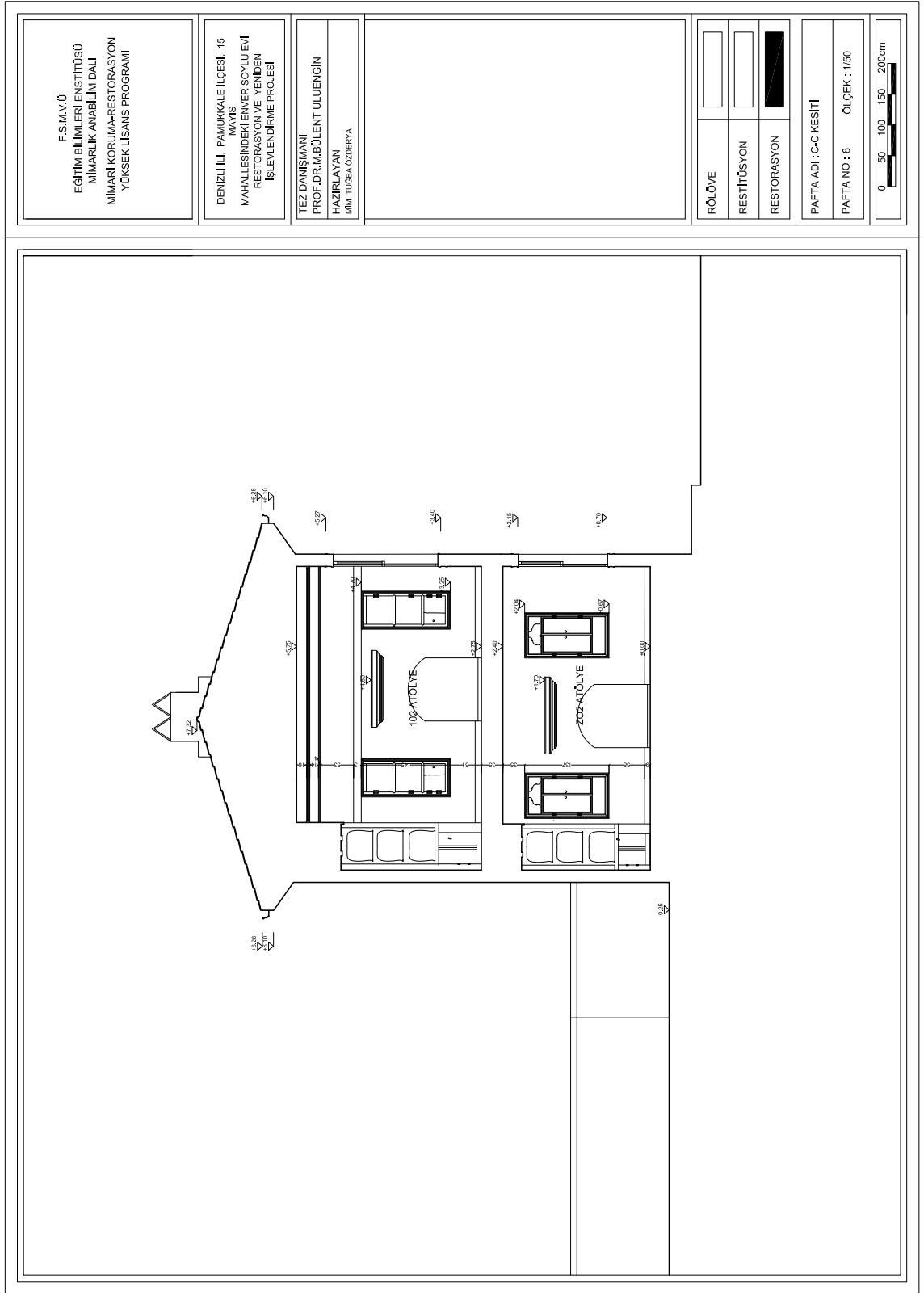
Şekil C. 5: Restorasyon- 1. Kat Tavan Planı.

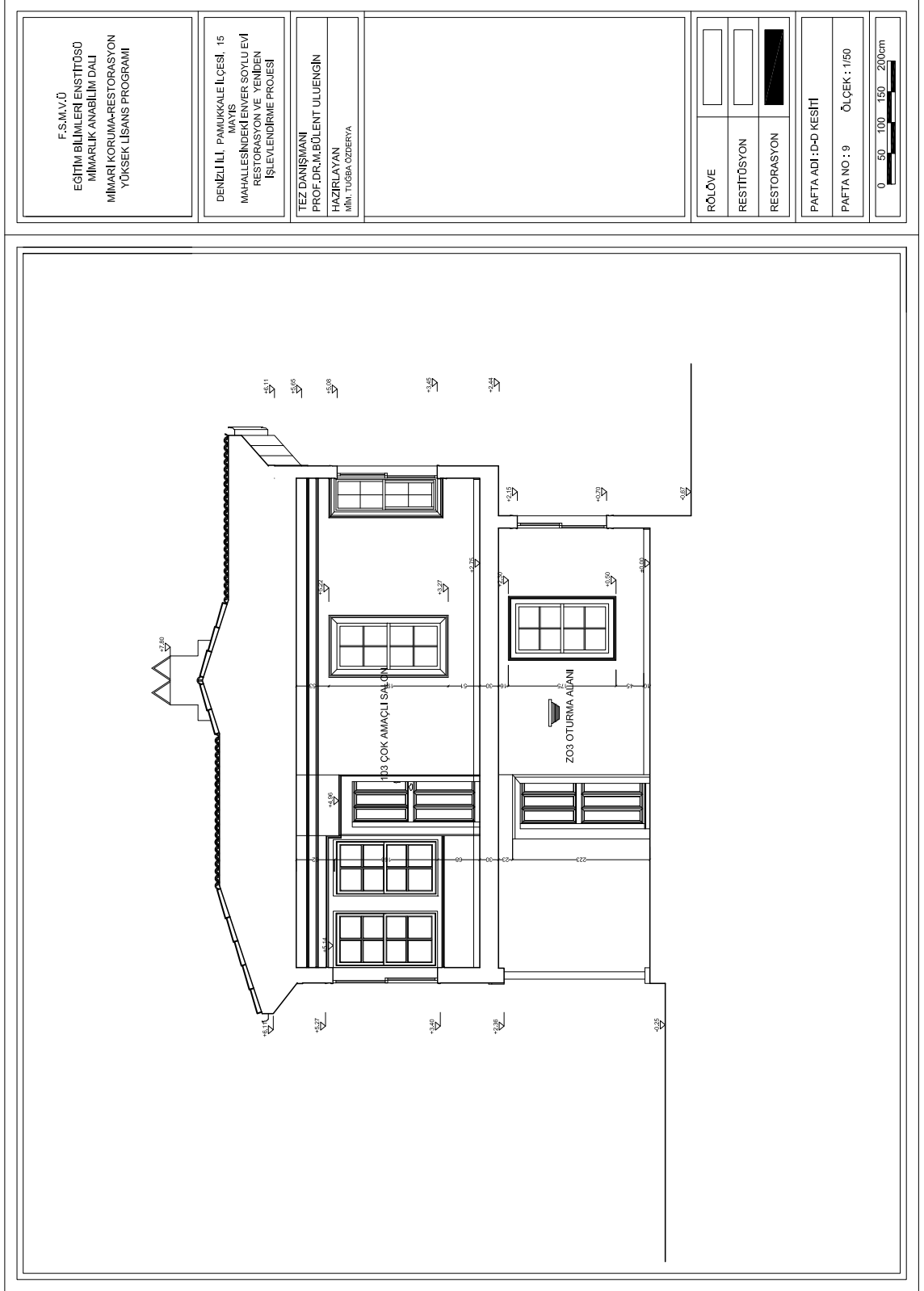
Şekil C. 6: Restorasyon- A-A Kesiti.

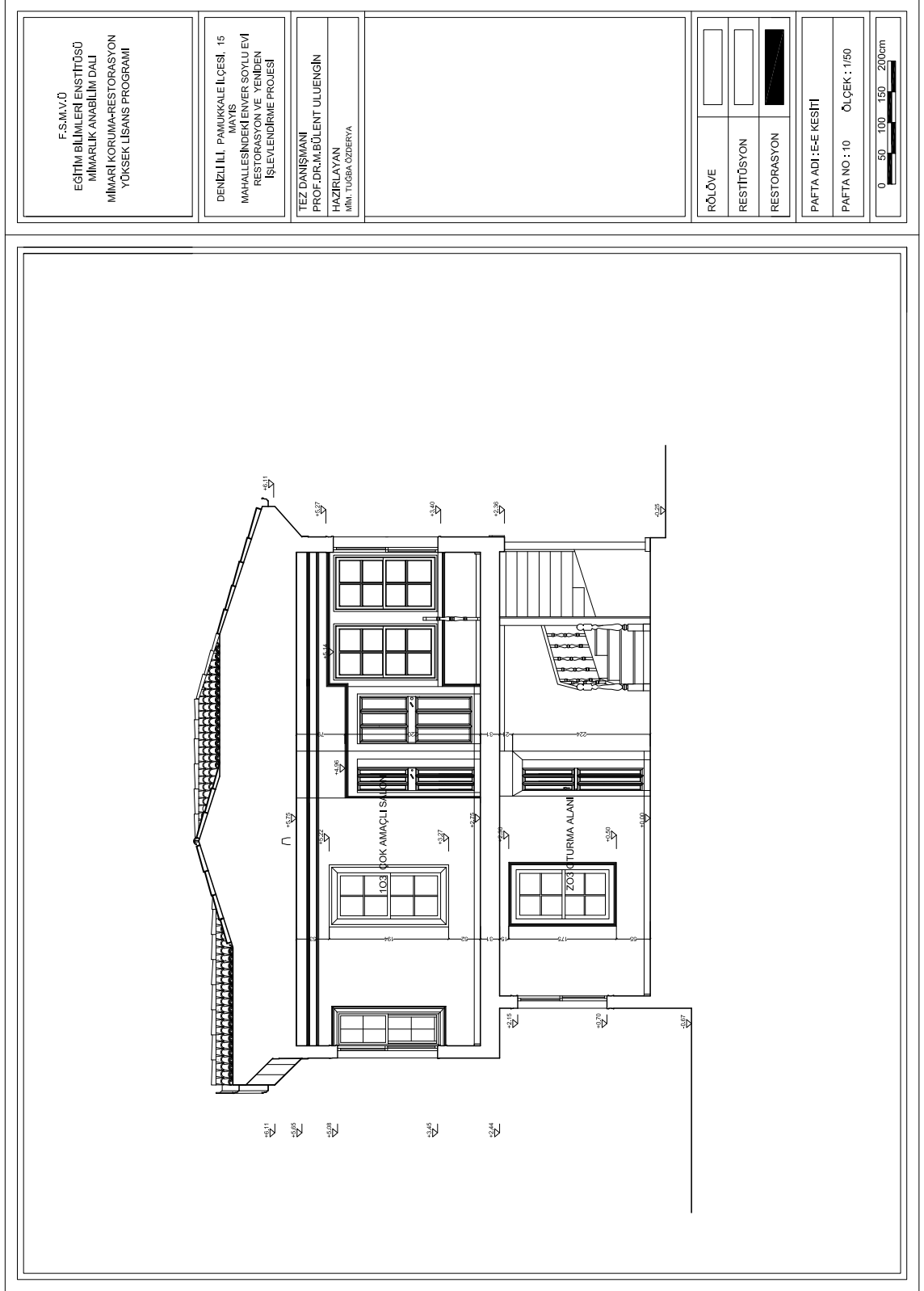
Şekil C. 7: Restorasyon- B-B Kesiti.

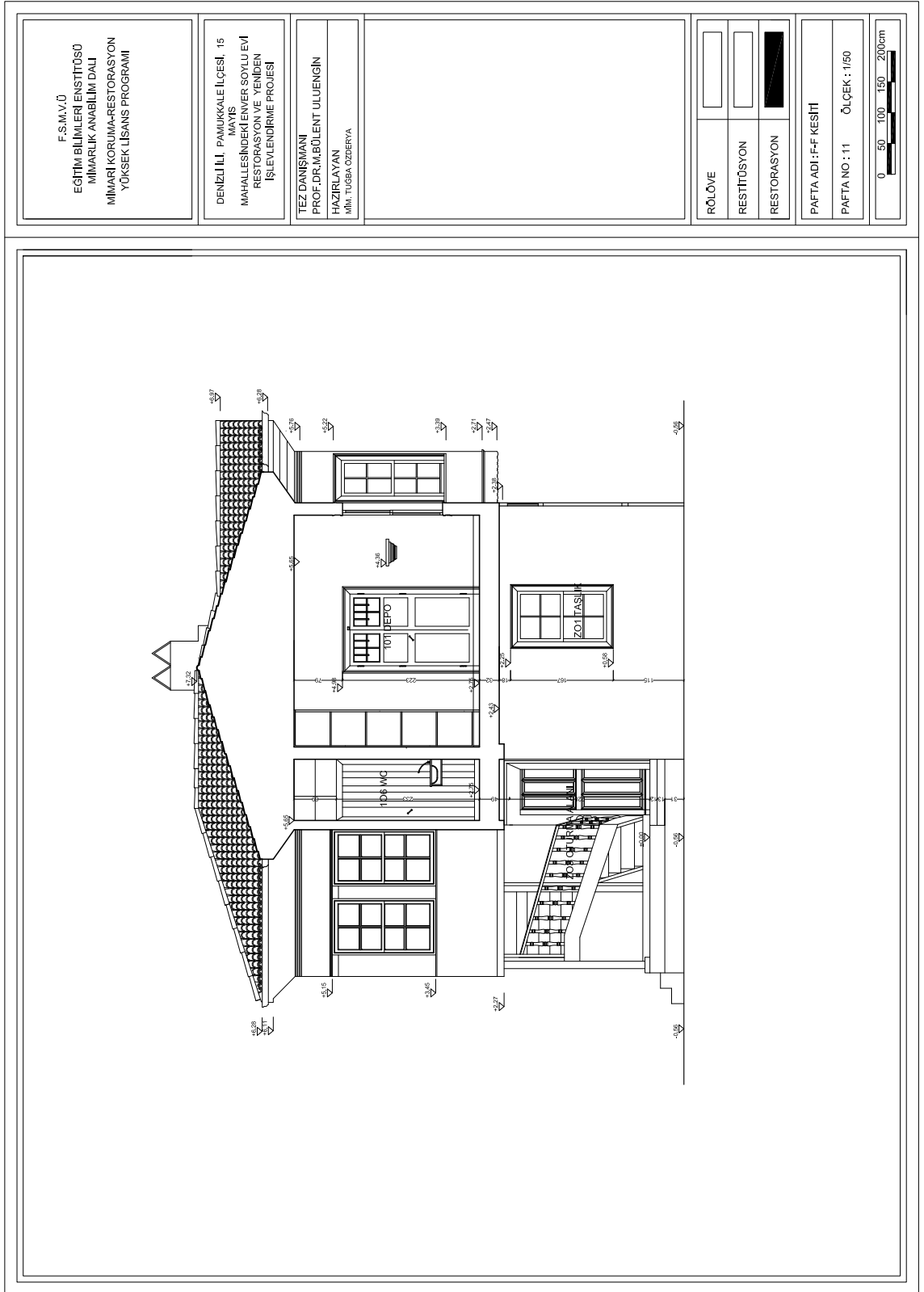
Şekil C. 8: Restorasyon- C-C Kesiti.

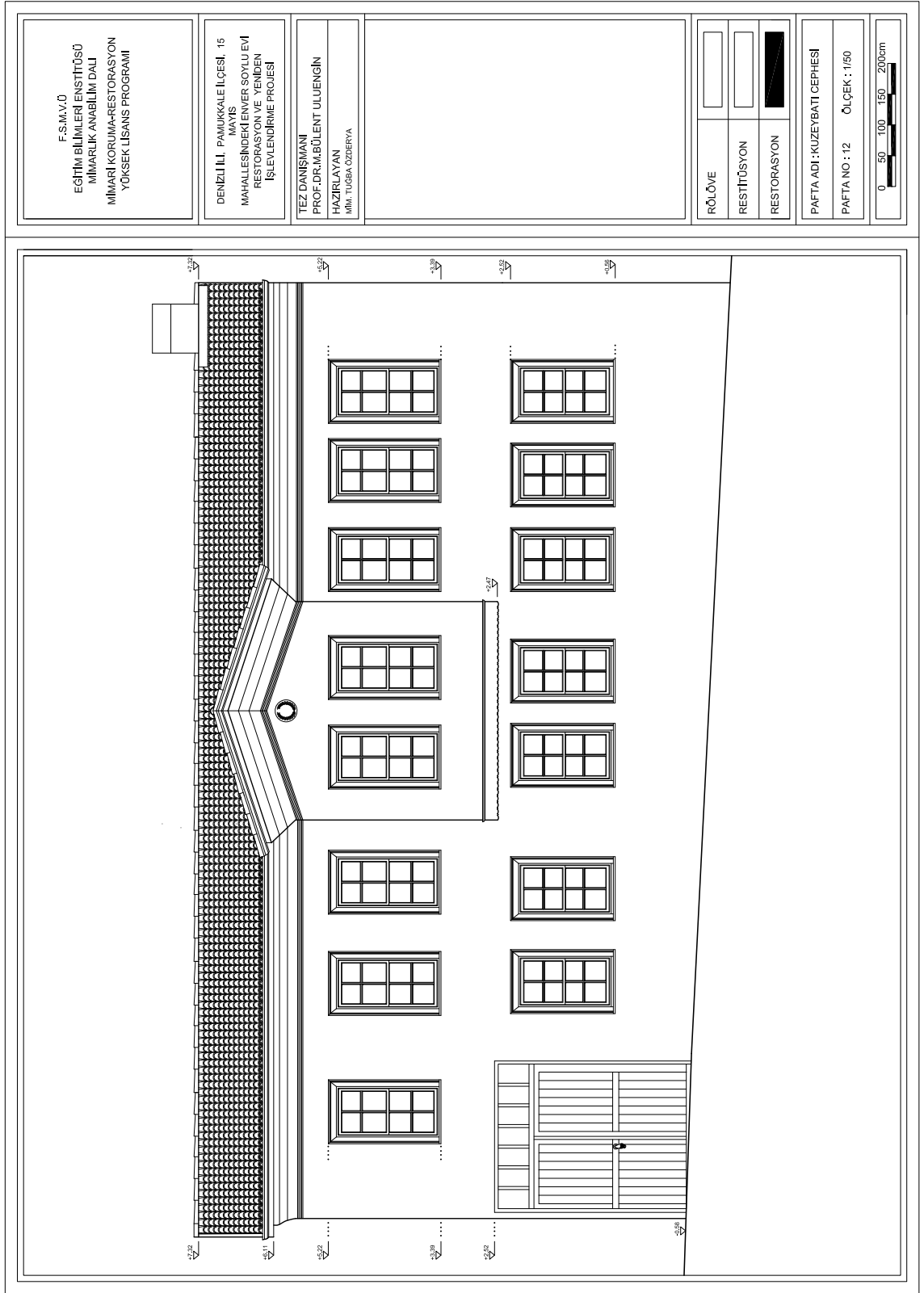
Şekil C. 9: Restorasyon- D-D Kesiti.

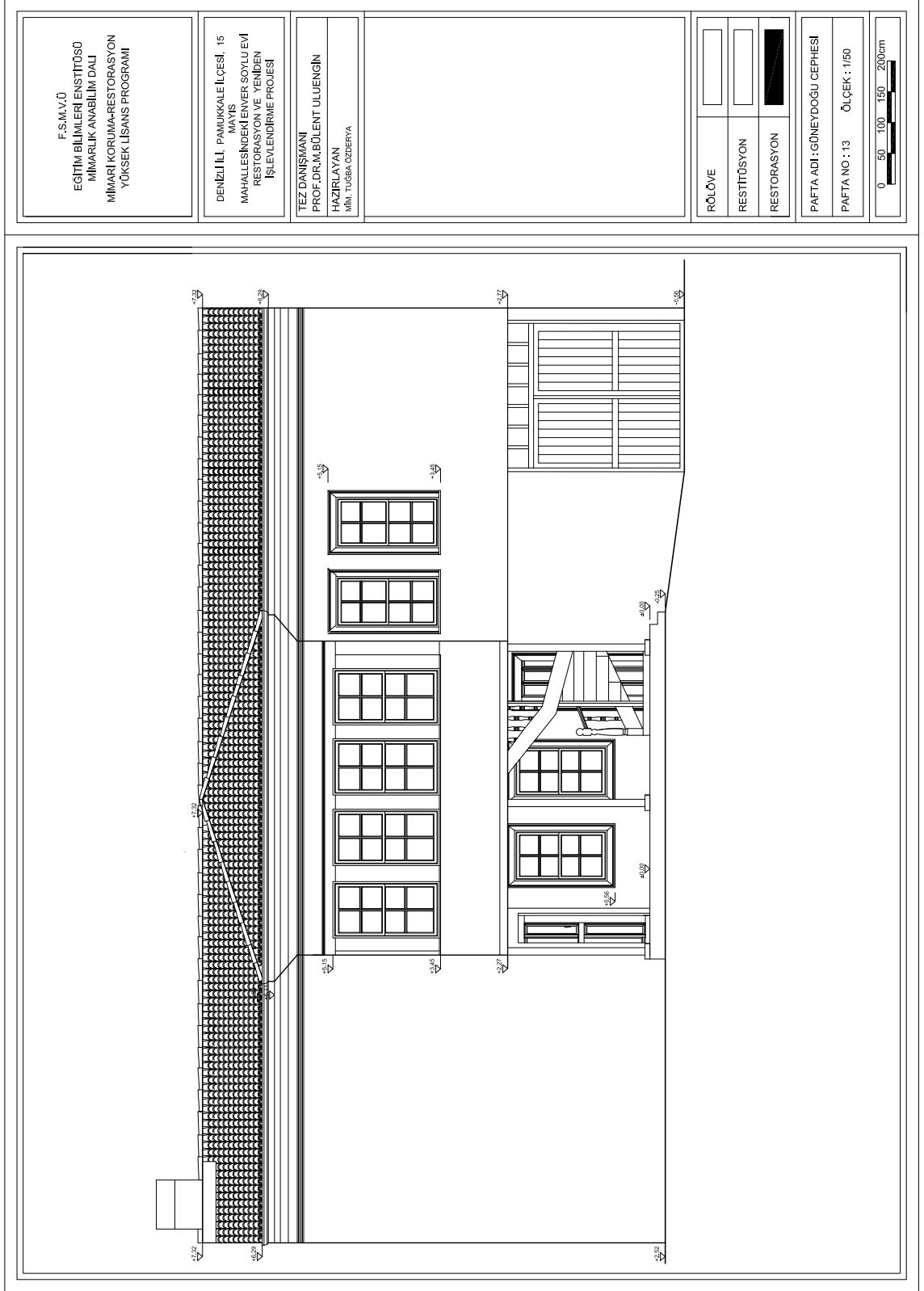
Şekil C. 10: Restorasyon- E-E Kesiti.

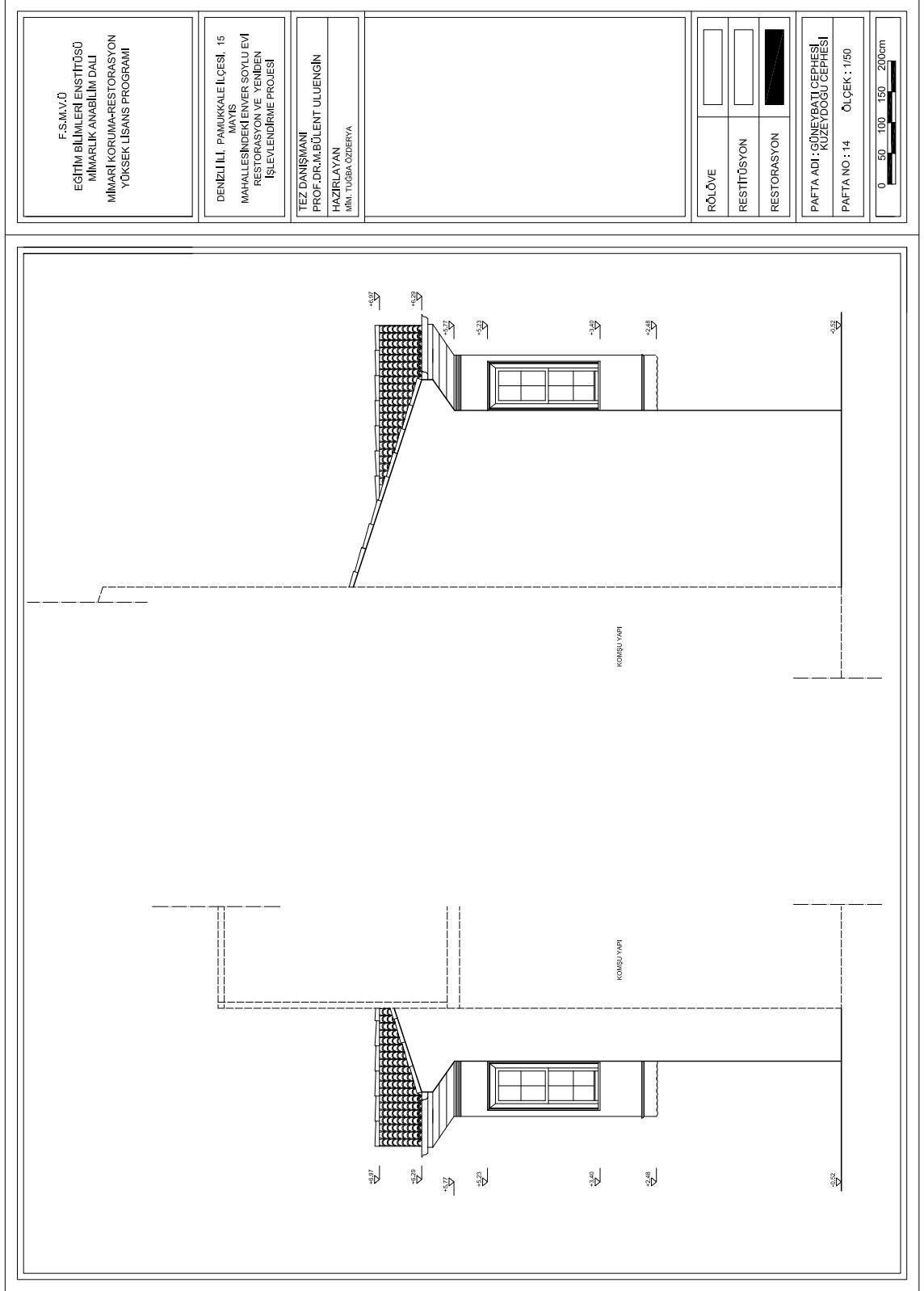

Şekil C. 11: Restorasyon- F-F Kesiti.

Şekil C. 12: Restorasyon- Kuzeybatı Cephesi.

Şekil C. 14: Restorasyon- Kuzeydoğu ve Güneybatı Cephesi.